

DRŽAVNI ZBOR

VII

19

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 19. IZREDNA SEJA

(23. september 2015)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 19. izredna seja (23. september 2015)

ISSN 2385-9490

Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 19. IZREDNE SEJE

1. točka dnevnega reda: POROČILO O UGOTOVLJENIH VARNOSTNIH VIDIKIH AKTUALNE
BEGUNSKE KRIZE IN ILEGALNIH MIGRACIJ (TAJNO), EPA 740-VII

VSEBINA

1. točka dnevnega reda: POROČILO O UGOTOVLJENIH VARNOSTNIH VIDIKIH AKTUALNE BEGUNSKE KRIZE IN ILEGALNIH MIGRACIJ (TAJNO), EPA 740-VII.....	5
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	5
MAG. BRANKO GRIMS	5
KARL VIKTOR ERJAVEC	6
MAG. MATEJ TONIN.....	7
MAG. ALEKSANDER KAVČIČ	8
DR. VINKO GORENAK	8
DR. VINKO GORENAK	12
DR. VINKO GORENAK	12
DR. VINKO GORENAK	12
JOŽE TANKO	12
JANKO VEBER.....	12
KAMAL IZIDOR SHAKER	13
LJUDMILA NOVAK	14
ŽAN MAHNIČ	14
SAŠA TABAKOVIČ	16
PRIMOŽ HAINZ.....	17
FRANC LAJ	17
MARJAN DOLINŠEK	18
LJUBO ŽNIDAR.....	18
MATJAŽ HAN	19
DR. MILAN BRGLEZ	19
JANI (JANKO) MODERNDORFER	20
UROŠ PRIKL	21
JANJA SLUGA	22
FRANC BREZNIK	23
MARKO FERLUGA	25
JOŽEF HORVAT	26
SUZANA LEP ŠIMENKO.....	27
DR. JASNA MURGEL	28
DR. BOJAN DOBOVŠEK	29
DANILO ANTON RANC	29
BOJAN PODKRAJŠEK.....	30
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ	30
DR. MITJA HORVAT	31
ANJA BAH ŽIBERT	32
ROBERTO BATTELLI	32
ROBERTO BATTELLI	32
DR. FRANC TRČEK	32
JOŽE TANKO	33
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR.....	34
ANDREJA KATIČ	37
MAG. BRANKO GRIMS	38

Državni zbor

VII. mandat

19. izredna seja
23. september 2015

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
mag. Bojana Muršič.....podpredsednica Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 23. septembra 2015 ob 9. uri.

/1. TOČKA – POROČILO O UGOTOVLJENIH VARNOSTNIH VIDIKIH AKTUALNE BEGUNSKE KRIZE IN ILEGALNIH MIGRACIJ. Razprava o poročilu brez navzočnosti javnosti./

Odprti del seje se je začel ob 12.35.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ:
Spoštovani prisotni!

Nadaljujemo s prekinjeno 19. izredno sejo Državnega zbora.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Poročila o ugotovljenih varnostnih vidikih aktualne begunske krize in ilegalnih migracij.

Prehajamo na razpravo o predlogu sklepa, ki ga je zboru predložila Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Besedo ima predlagatelj mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Na javnem delu govorimo o sklepu, ki je sestavljen iz dveh delov, seznanitvenega in tega, da se poročilo podpira. Zato je seveda bistveno, da poudarimo, kaj je tisto, kar je temeljno sporočilo tega, kar je zajeto v našem poročilu.

Vrednota varnosti je temeljna vrednota in je pogoj za svobodo, za demokracijo in za razvoj. Kako krhka je v resnici vrednota varnosti, se v Sloveniji po mojem zelo malo zavedamo. Slovenija je izjemno varna dežela, je izjemno varna država in ljudje smo pač to sprejeli kot nekaj samoumevnega v zadnjih 25 letih. Vse od vojne naprej je Slovenija mirna, varna, človeku prijazna država. Toda vrednota varnosti in vrednota zdravja imata nekaj skupnega. Kako krhki sta, se zavemo takrat, ko ju izgubimo. Zaradi tega je to problem, ki se ga moramo zavedati pri prav vsaki zadevi. Zdaj je pred nami izkušnja, ki je od osamosvojitvene vojne naprej nismo več imeli. To je varnostni izziv, izjemen varnostni izziv, ki ga predstavlja imigrantska kriza za celotno Evropo in za Slovenijo, še posebej zaradi njene lege.

Da bi odgovorili na ta izziv, se je seveda treba ustrezno pripraviti. Prvi val, ki je šel mimo, je bil šele začetek, še niti uvertura ne. Ta val smo na srečo zelo dobro obvladali. Naj ta trenutek izkoristim, da osebno in kot predsednik Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb v imenu celotne komisije izrečem vse priznanje, v prvi vrsti policiji, seveda pa tudi vsem drugim službam, vojski, civilni zaščiti, prostovoljcem, vsem varnostnim službam, skratka vsem, ki so v tem času s skrajnimi naporii obvladali to situacijo. Ti ljudje si zaslužijo vse priznanje, kajti delali so ure in ure, stvari pa so tekle kot je treba. Toda treba se je zavedati, da je bila to na nek način ena posebna okoliščina, kajti v bistvu je Slovenija zdaj v veliki meri razbremenil Orban, ki ni zaprl meje, kajti če bi vse, kar je prišlo na ozemlje Srbije in potem naprej na Hrvaško, šlo čez Slovenijo, bi se srečali z izjemno težko obvladljivo situacijo in potem bi se verjetno pogovarjali precej drugače. Ravno za to gre, saj je po vseh podatkih situacija zdaj taka, da je pričakovati, da bo naslednji val še mnogo večji.

Po nekaterih podatkih, ki so bili tudi javno objavljeni, zato lahko o njih javno govorimo, se v tem trenutku pripravlja na odhod proti Evropi približno pol milijona migrantov. Bolj kot bo število veliko, bolj je pričakovati, da se bodo posamezne države zapirale. In takrat bo Slovenija v toliko težji situaciji. Treba se je dobro pripraviti. Jaz upam, iskreno upam, da se bo Evropa poenotila, kajti schengen je padel, to je treba zelo jasno povedati. Schengna danes v praksi nobena država ne izvaja zase čisto tako, kot izhaja iz mednarodnih sporazumov. To je izjemen varnostni problem. Varnostni problem, ki lahko pripelje do nekega še hujšega problema, ki se že kaže. Kajti če Evropa ne bo dosledno spoštovala svojih predpisov navzven in jih dosledno izvajala, se bodo krepile težnje postavljanja zidov navznoter. To se že dogaja, kajti meja med Madžarsko in Hrvaško je meja znotraj Evropske unije, pa tam stoji ograja. To ne sme postati praksa povsod. Zato upam, da bo Evropa danes, ko je sestanek v Bruslju, našla neko skupno pot in skupno poanto ter dala jasno

sporočilo, ki ne bo spodbuda, zato da se ta proces še pospeši in nadaljuje. Kajti do sedaj so bila ta sporočila žal zelo mešana. Če te enotnosti ne bo, bo situacija taka, da bomo čedalje bolj odvisni sami od sebe, ob tem, ko bodo količine tistih, ki bodo prihajali, čedalje večje. Na to se je treba zelo zelo resno pripraviti. Kaj pa pomeni to v praksi? S sprejetjem sklepa, ki je predlagan, potrjujemo torej svojo odločenost, da se spremenijo politike na varnostnem področju in da se zagotovi bistveno več denarja za področje varnosti v celoti, v prvi vrsti policiji, tudi rezervni sestavi, vojski, tudi rezervni sestavi, civilni zaščiti in seveda vsem tistim službam, katerih cilj je zagotavljanje varnosti na katerem koli področju. Samo na ta način se lahko ustrezno pripravimo. In da seveda storimo vse, da ohranimo enotnost in sodelovanje v Evropi do tiste mere, kot je v naši moči. Vsaj upam, da govorim v imenu vseh, zagotovo pa govorim v imenu članov komisije, zagotovo cilj ne more biti Evropa, kjer bodo stali med posameznimi državami zidovi, ampak odprta Evropa svobodnih ljudi ter svobodnega podjetništva in blaginje. Danes, če se bodo stvari tako nadaljevale, bo to postal tudi ekonomski problem. In s tem, ko se bo večal ekonomski problem, bo tudi varnostni problem. Vse to so stvari, s katerimi se soočamo, in zaradi tega sem trdno prepričan, da je bila seja v zaprtem delu izredno kvalitetna, in upam, da bo taka tudi v tem delu, ko govorimo tudi javnosti.

Za konec naj končam s tistim, s čimer sem tudi začel. S sprejetjem sklepa, ki je predlagan, bomo izrekli tudi priznanje vsem tistim službam, ki so zdaj s skrajnimi zmogljivostmi uspešno in v celoti opravljale svoje naloge, ljudem, konkretnim ljudem, ki so delali v težkih razmerah, v različnih vlogah, od policije pa potem preko civilne zaščite, vojske, različnih služb, tudi zdravstvenih ne smemo pozabiti in seveda konec koncev tudi prostovoljcev. Vendar pa bo ta proces dolg, po nekaterih podatkih naj bi bil štiri leta, po nekaterih lahko celo dlje, saj danes prihoda migrantov ne poganja več samo vojna, kot morda kdo zmotno misli, poganja ga denar. To je sedaj jasno in javno treba povedati. Zelo velike količine denarja, kar seveda pomeni, da se lahko celo vojne končajo, že to bo izjemno težko, pa bo še vedno ta val tu. Kar pomeni, da je ta odločitev za spremembo teh politik dolgotrajna, da se torej prenehamo obnašati naivno, da prenehamo računati in se zanašati na druge, ampak da se zavedamo, da se moramo predvsem opreti sami nase. Skupaj z ostalimi, kolikor je mogoče, ampak v celoti moramo biti pripravljeni sami, kolikor se le da. Varnost, kot rečeno, je temeljna vrednota. Varnost je pogoj blaginje, je pogoj svobode, je pogoj razvoja. Za to gre.

PODPREDSIEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima predstavnik Vlade, minister za zunanje zadeve gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa za besedo. Še enkrat lep pozdrav z moje strani!

Tudi sam delim mnenje predlagatelja, da je bila ta razprava na zaprti seji koristna, zlasti zato, da ocenimo nekatera tveganja. Prav gotovo lahko rečemo, da migracijska kriza še ni minila in da so s tem povezana določena tveganja.

Zadovoljen sem tudi z oceno parlamenta, Državnega zbora, da so vse službe ustrezno reagirale na ta prvi migracijski val. Tukaj zlasti mislim na policijo in civilno zaščito, vemo, da je tudi vojska pripravljena v smislu logistične podpore, zdravstvene službe. Posebna zahvala gre tudi humanitarnim organizacijam, tukaj ne smemo spregledati Rdečega križa in Karitasa, nevladnim organizacijam in nenazadnje tudi tistim občinam, ki so v tem trenutku zaradi migracijskega vala tudi najbolj prizadete. Zato bi se na tem mestu zahvalil tudi županom, ki dejansko tvorno sodelujejo.

Res pa je, da moramo biti v tem trenutku pozorni na to, kaj se dogaja v mednarodni sosesčini. Kot zunanji minister moram povedati, da razmere niso dobre. Če pogledamo situacijo v Siriji, v Iraku, ni videti, da bi se v kratkem času našla politična rešitev. Bilo je omenjeno, da ta kriza lahko traja štiri leta, nekateri menimo, da celo več. Treba je namreč vedeti, da sirijska kriza ne bo rešena čez noč, zlasti ker to krizo že od leta 2012 rešuje mednarodna skupnost, vendar zelo neuspešno. V tem času pa se je pojavila dodatna težava s tako imenovano skupino Daeš, ki predstavlja grožnjo tudi za Evropsko unijo, saj vemo, kaj se je v zadnjem času dogajalo na primer v Franciji in Veliki Britaniji, mislim zlasti na teroristične napade. Jaz sem prepričan, da bo treba tudi našo politiko prilagoditi novim razmeram, zato bo treba pregledati vse naše načrte, zlasti državne načrte, ker gre za neko novo grožnjo, za nek novi izziv.

Jaz mislim, da ta pojav lahko primerjamo z grožnjami, kot so na primer poplave in podobno, ko dejansko v nekem trenutku pride nekontrolirano takšno veliko število ljudi. Treba je vedeti, da obstaja po črnem scenariju tudi možnost, da bi več tisoč migrantov prišlo v Slovenijo, in zato se strinjam, da je treba prilagoditi to politiko, pregledati vse te načrte, seveda pa bo treba tudi zagotoviti nek vir za financiranje, ker se brez finančnih sredstev ne bomo mogli učinkovito zoperstaviti tem izzivom. Zato sem zadovoljen, da smo tudi v proračunski razpravi za leto 2016 zagotovili dodatna sredstva, zlasti za policijo, v znesku 30 milijonov evrov, seveda pa je vprašanje, če bo to zadostovalo, ker se bomo, kot sem povedal, s tem izzivom verjetno soočali daljši čas, zato

potrebujemo trajna finančna sredstva in tudi trajne ukrepe.

Seveda pa tukaj ni zadosti samo, da se Slovenija ustrezno pripravi, to je seveda ključno, vendar se mora tudi na to novo okoliščino pripraviti Evropska unija. Vemo in pokazalo se je, da Evropska unija, ko gre za krize, očitno nima pripravljenih ustreznih mehanizmov. To smo videli ob finančni in gospodarski krizi, kako smo dograjevali Evropsko unijo z različnimi mehanizmi in mislim, da bo podobno treba narediti tudi kar se tiče te migracijske krize, s katero se sooča Evropska unija. Zato bo zelo pomembno, da se na tem področju zgradi neka celovita politika, velika pričakovanja pa imamo tudi od zasedanja Evropskega sveta, ki bo potekal še danes zvečer. Upam, da bodo predsedniki vlad in predsedniki držav videli, da je to dejansko evropski problem, da to ni samo problem Slovenije oziroma tranzitnih držav. Slovenija ima tukaj poseben položaj, ker je poleg tega, da je tranzitna država, ker večina migrantov ne želi ostati v Sloveniji, ampak želijo nadaljevati pot proti Nemčiji, Veliki Britaniji, Skandinaviji, Slovenija tudi tista, ki brani tako imenovano zunanjo evropsko mejo in v tem kontekstu bomo tudi ministri za zunanje zadeve skupaj z ministri za notranje zadeve morali pač izoblikovati neke celovite rešitve.

Dejstvo pa je, da se v tem trenutku soočamo s posledicami neučinkovitega reševanja različnih mednarodnih kriz. V tem trenutku je za Slovenijo seveda najbolj aktualna kriza v Siriji, Iraku, Afganistanu, torej tam, od kjer prihajajo migranti in begunci, seveda pa ne smemo zanemariti, da imamo huda krizna območja tudi v Afriki in da problem razpada Libije pomeni hudo grožnjo za Evropsko unijo, ker je to v naši neposredni sosesčini. Mislim, da bo v naslednjih tednih treba tudi na ravni Evropske unije zagotoviti neko bolj proaktivno vlogo v mednarodni skupnosti.

Jaz moram reči, da se naslednji teden začne Generalna skupščina Organizacije združenih narodov. Tam bom imel tudi številne nastope v različnih forumih, številna bilateralna srečanja in veliko pozornost bom pravzaprav namenil ravno vprašanju razreševanja teh mednarodnih kriz in zlasti opozoril na problem migracij, zlasti po balkanski poti in tudi po sredozemski poti. Kot vodja koordinacije za reševanja vprašanja migracij moram še enkrat povedati, da smo pripravljeni na različne scenarije. Ne smemo pozabiti, da prihaja zima, da bodo razmere manj prijazne, tudi za begunce. Videli smo, da so nekateri spali na prostem, bivali na prostem, in če se bo to nadaljevalo, bomo morali zagotoviti nekako neke ustrezne začasne bivalne pogoje. In s tega mesta lahko v imenu Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za obrambo rečem, da smo tudi na to pripravljeni.

Zelo pomembno pa je, da smo vsi naštetih organi v stalnem kontaktu tudi z našimi kolegi, ministrica za notranje zadeve je ves čas s svojimi kolegi znotraj Evropske unije, enako

imam sam ves čas kontakte tako z madžarskim zunanjim ministrom, avstrijskim in tudi z ministri iz regije. Danes sem imel pred eno uro na primer pogovor s srbskim zunanjim ministrom, veste, da se tam zadeve zapletajo med Hrvaško in Srbijo, tako da tudi glede na vse informacije, ki jih pridobivamo, tudi potem ustrezno pripravljamo ukrepe.

Še enkrat, jaz mislim, da je bila ta razprava danes nujno potrebna. Zdi se mi tudi prav, da ste poslanci iz prve roke na zaprti seji informirani tudi o nekaterih podrobnostih. Mislim, da je bila informacija, ki jo je dal direktor Sove, tudi za vas poslance zelo dragocena, tako da mislim, da je bilo potrebno, da smo opravili to razpravo v Državnem zboru.

Seveda pa pričakujem od poslancev, ne glede na to, ali ste v koaliciji ali v opoziciji, da tukaj ravnamo konstruktivno, ker je izziv, s katerim se soočamo, prevelik, da bi lahko tukaj bili kakšen notranjepolitičen boj.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin, pripravitel naj se mag. Alenka Bratušek in dr. László Göncz.

Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani!

Smo pred velikim izzivom. Kot kažejo podatki nekaterih služb, v tem trenutku na severu Afrike čaka 11 milijonov posameznikov, ki želi svojo pot nadaljevati proti severu. Približno 5 milijonov je takšnih na Bližnjem vzhodu. Zakaj govorim to? Zaradi tega, ker se bo morala tudi Slovenija s tem soočiti in se na tovrstne migracije pripraviti. Te stvari se ne bodo končale ne jutri, ne pojutrišnjem, ampak se bomo najverjetneje s podobnimi migracijami srečevali v prihodnjih mesecih in tudi letih, vse dotlej, dokler se razmere na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki ne bodo do te mere stabilizirale, da bodo ljudje čutili, da je v tistih koncih vredno živeti.

Ampak kljub vsemu smo dolžni razmišljati o rešitvah. Jaz tukaj vidim predvsem kratkoročno, srednjeročno in dolgoročno rešitev.

Dolgoročna je najverjetneje najbolj oddaljena, tudi najbolj komplicirana, najmanj verjetna, in to je, da se na teh kriznih območjih zagotovi mir, za kar pa je potrebno sodelovanje svetovnih velesil, saj v primeru Bližnjega vzhoda, konkretno Sirije, lahko vidimo, da si ZDA in Rusija stojita na različnih bregovih, celo regionalni sili Turčija in Iran si stojita na različnih bregovih, saj se v Siriji prepletajo tako različni interesi, da tam zelo hitrega miru ni pričakovati. Kljub vsemu pa lahko srednjeročno Evropska unija in Evropa kot takšna pomembno prispevata k boljšemu obvladovanju te emigrantske krize, in sicer, če bi Evropa delovala enotno in usklajeno. Kako? Če bi Evropska unija v državah v okolici Sirije in Iraka, to je v Turčiji, Libanonu in v Jordaniji, vzpostavila

posebne kontaktne centre, kjer bi lahko migranti in begunci že v teh državah zaprosili za azil za katero koli evropsko državo, bi to pomenilo, da tem ljudem ne bi bilo treba iti na nevarno pot preko Grčije, Makedonije, Srbije, Slovenije in naprej na sever, ampak bi lahko države obravnavale vloge že v Turčiji, Jordaniji ali Libanonu. S tem ukrepom bi zaustavili ta nekontroliran dotok ljudi, poleg tega bi pa tudi ljudi, ki bežijo, spravili v manjšo nevarnost oziroma bi jim zagotovili večjo varnost. Mislim, da sta se za ta ukrep zavzela francoski predsednik in pa italijanski premier, in ko gledamo srednjeročno, jaz ne vidim nobene druge boljše rešitve, ki bi ta begunski val oziroma imigrantski val zaustavila. Dati ljudem možnost, da za azil zaprosijo že v državah, ki so neposredno sosedje kriznih žarišč, in s tem stvari spraviti v obvladljive okvire.

Kratkoročno pa lahko Slovenija tem migrantom pomaga le, da svojo pot nadaljujejo proti severu. Kot lahko slišimo in vidimo, si ti ljudje ne želijo ostati v Sloveniji, niti ne želijo zaprositi za azil. Za azil je prosila izjemno nizka številka ljudi in prepričan sem, da če bi te ljudi nasilno ali pa nekoliko bolj agresivno zadrževali v teh nastanitvenih centrih, bi prišlo do številnih varnostnih problemov in konfliktov. Kakor koli stvari obračamo, je najbolje za Slovenijo in tudi za te ljudi, da jim pomagamo, da svojo pot lahko nadaljujejo do svojih ciljnih destinacij, kamor si pravzaprav želijo, to pa so Nemčija in skandinavske države.

Ko govorimo o tem, je tudi jasno, da je schengenski režim tako ali drugače padel, ampak to je že zgodba za kdaj drugič. Vse države, vključno s Slovenijo, so se na dane okoliščine prilagodile in delujejo v skladu s svojimi zmožnostmi.

PODPRESEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Aleksander Kavčič, pripravi naj se dr. Vinko Gorenak. Izvolite, gospod Kavčič.

MAG. ALEKSANDER KAVČIČ (PS SMC): Hvala lepa, spoštovani predsedujoči za dano besedo.

Najprej gre seveda vsa pohvala policiji, Rdečemu križu, civilni zaščiti, humanitarnim društvom in seveda vsem posameznikom, ki so tako ali drugače prispevali in darovali svoje stvari oziroma kupili potrebščine, ki jih ti nesrečni ljudje, begunci, kot jih imenujemo, nujno potrebujejo.

Minister za zunanje zadeve Karl Erjavec je prej dejal, da prihaja zima. Prihaja zima in ti nesrečni ljudje bodo še bolj kot sedaj tudi v bodoče potrebovali našo pomoč. Slovenija jim seveda stoji ob strani in pomaga, dela na tem področju največ, kar lahko v tem trenutku seveda tudi naredi. Slovenija je pač država Evropske unije, spoštuje evropski red, tako kot tudi vse druge države članice Evropske unije, in

verjamem, da verz Toneta Pavčka, ki pravi: "Tako živimo ljudje. Vsak zase krmari h pogrebu. Svetloba samo nas druži kot zvezde na nebu," ne drži za Evropsko unijo, ampak zgolj za tiste, ki hočejo destabilizirati to našo skupno Evropsko unijo in tudi našo Slovenijo.

Strah me je včasih, ko berem forume pod različnimi članki. Tam, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, se ljudje podpisujejo že z imeni in priimki ter uporabljajo nestrpni jezik. Tega me je strah. Ne bojmo se ljudi, ki prihajajo skozi našo državo in hočejo v Nemčijo, na sever Evrope. Bojmo se včasih sami sebe. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima dr. Vinko Gorenak. Pripravi naj se gospod Janko Veber.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Malo je nerodna situacija, ker smo vendarle bili na zaprti seji, zato bom en del ponovil od prej, en del bom pa izpustil, ker o interesih države ne bi rad govoril. Govorim o izvajanju schengna, o čemer sem prej govoril, in prosim državnega sekretarja, ki veliko nastopa na to temo, da vsaj tisti del z zaprtega dela seje skuša prebrati, ker ne želim povzročati nekih reči, ki bi bile nezaželeni za državo.

Tema, ki jo obravnavamo, se pravi migrantski pritisk na države Evropske unije odnosno tudi na našo državo, je seveda tema, ki popolnoma presega koalicijsko-opozicijska politična tekmovalna v tej državi. Mi se lahko o kakršnemkoli zakonu, o kakršnemkoli predpisu v tej državi ne strinjamo, glasujemo različno, vsi nasprotujemo, vsi oporekamo in ne vem, kaj vse, ampak pri vprašanju varnosti države in državljanov pa je konec. Mislim, da se tu koalicijsko-opozicijske pravice obkladanja nehalo in da tega ne smemo početi. Ko sem zagovarjal proračun za policijo leta 2012, sem povedal približno naslednje. Gospe in gospodje, nobene človekove pravice, nobeno zdravstvo, nobeno šolstvo, nič na tem svetu vam ne bo pomagalo, za prehrano in zrakom je varnost prva dobrina. Človek se mora najprej najesti in živeti, ker drugače ne more živeti, pa dihati tudi mora, ker drugače ne bo živel, potem pa je vse ostalo nepomembna zgodba, če ni varnosti, ker je varnost predpogoj za človekove pravice, za zdravstvo, za šolstvo, kulturo, kar želite. V tem kontekstu sem hotel leta 2012 povedati, kaj potrebujem za potrebe policije. Ampak mislim, da je ta tema tudi danes izjemno aktualna.

Toda širši vidik te migrantske krize v Evropi – in Slovenija je pač del te Evrope – je vsaj mene osebno v letošnjem letu v dokajšnji meri presenetil, in to iz več razlogov.

Prvič zato, ker je v Turčiji dve leti dva milijona ljudi, pa gospe in gospodje iz Evrope, z nami vred, nismo nikoli vprašali Turkov, ali vi kaj potrebujete, ali bi vam kaj pomagali.

Drugič, logično je torej, da so v nekem trenutku ti ljudje začeli prihajati v Evropo. Kam? Najprej v Grčijo. Danes se lahko kakorkoli pogovarjamo,

ampak ostaja dejstvo, da Grčija ne odigra svoje vloge, zlasti z vidika te krize. Je neka tranzitna država, enaka Makedoniji, Srbiji ali katerikoli, je pa članica EU in schengna, zato bi prva morala to izvajati. Prihajamo do absurda, ko ljudje iz EU bežijo v non-EU countries, torej države, ki ne pripadajo schengnu in ne pripadajo Evropi. Čisti nonsens! Je to kdo kdaj pričakoval? Nikoli! Logična zadeva v nadaljevanju je obnašanje tudi nekaterih evropskih držav, v nekem trenutku kanclerke Merklove, ki je pač rekla, da ne bodo spoštovali dublinske uredbe in da lahko pridejo. Tehnika je danes taka, da je bilo to verjetno v istem trenutku oziroma v isti minuti na mobilnih telefonih, računalnikih in tablicah tudi v Turčiji, v Siriji in še marsikje drugje. To je bilo vabilo: Pridite! To je bil tudi znak ostalim državam Evropske unije, da Nemčija pač ne bo izvajala dublina, da ne grem v kakšne podrobnosti. Včerajšnja izjava enega od nemških ministrov, da potrebujejo 500 tisoč delavcev, je tudi povedala, da ni čudno, da je na poti iz Turčije menda pol milijona ljudi.

V takih razmerah je povsem jasno, da ker Evropska unija sploh nima enotne azilne politike – ima neke okvire, kako naj bi izgledalo, enotne azilne politike pa ni –, prihaja do tega, do česar pač prihaja, torej gradnje zidov, živih mrež, vojske na mejah, kar je dokaj nenormalno za Evropsko unijo, in še bi lahko naštevali. To so čisto nenormalne okoliščine, ampak države se znajdejo vsaka po svoje. Vprašanje današnjega časa ni več vprašanje enotne azilne politike in ne vem česa. Vprašanje današnjega časa je vprašanje, kako je posamezna država članica EU, torej tudi mi, sposobna obvladovati te tokove, kako je sposobna zavarovati svoje državljane in svoje lastne interese. V razmerah, ko se ne spoštuje schengna na grških mejah, in v razmerah, ko to tolerirajo tudi Nemci, se moramo mi orientirati tako, da bomo odnesli čim bolj celo kožo, po domače povedano.

Opozicija seveda nima informacij, kaj se dogaja na Vladi, zato opozicija v tem kontekstu ne more konstruktivno sodelovati, pa bi bilo dobro, da bi bilo teh informacij več. Jaz sem že zdavnaj opozarjal na to, da nismo pripravljeni na prvi val. Ne glede na to, da je državni sekretar včeraj rekel, da smo pripravljeni in da jaz nisem imel prav, jaz mislim, da sem jaz imel prav. Zakaj sem jaz imel prav? Iz preprostega razloga, da če bi postopali po schengnu, bi mi imeli danes tukaj 3 tisoč 800 ljudi. Ne vem, kam bi jih dali. Sreča je, da so odšli. Če pa ne bi, pa ne bi bilo tako. Treba je reči, da je bila Slovenija premalo pripravljena, to je dejstvo. Tudi izjave obrambne ministrice, češ da vemo, zakaj je vojska, oprostite, bom v zaključku povedal. Jutri morate biti tu z zakonom, jutri, ne včeraj, ker ne vemo, kaj prihaja.

Kar se tiče vsega ostalega dela, je treba povedati, da je policija svoje delo v danih okoliščinah opravila in ji jaz lahko čestitam. Tudi vse ostale službe. Mislim na civilno zaščito,

zdravstvo in vse ostale. Toda hkrati je treba povedati, kdo prihaja na meje. Kdo? Kdo ima pogoje za azil? Pogoje za azil ima tisti, ki prihaja iz vojnega območja ali pa je nekje preganjan zaradi rasnih, verskih, političnih in ne vem kakšnih razlogov. Večina ni iz Iraka, večina ni iz Irana, Pakistana, Afganistana, Bangladeša. Večina ni od tam. Ampak če tako paše Evropski uniji oziroma če tako paše Nemcem, se moramo mi potem pač temu prilagoditi in ne moremo prav veliko narediti na tem področju.

Policija je torej svoje delo opravila, vsaj po mojem mnenju. Čeprav morate vedeti, da verjamem, da je bil pritisk hud. Hkrati si pa postavljam vprašanje, kaj bo ali pa kaj bi bilo, če bi "grdi" Orban ne naredil tega, kar je. Kljub tisti svoji meji, ki jo tam ima, je skozi spustil vlake in masa je šla iz Hrvaške na Madžarsko. Kaj bo, če jih ne bo več spustil skozi? Potem so tukaj pri nas. Če bo šlo tako, kot je šlo do zdaj, da jih vsak dan par tisoč pride notri in tisoč odide, okej. Pustimo, ali je to zakonito ali ne, državni sekretar, ker smo na javnem delu seje, ne smem povedati tistega, kar sem prej. Policija je torej svoje delo opravila, po mojem mnenju ga je. Tu nimamo kaj reči. Tudi ostale službe. Opozarjam seveda na tako imenovane aktiviste, ki delo policije ovirajo, ki organizirajo napade na policiste, ki sami napadajo policiste in vse ostale zadeve, ki hočejo policiste spraviti stran, zato da bi lahko ljudje nekontrolirano prihajali. Gospodje iz policije, najstrožje, kaj pa. Tudi v Sotlo, ni problema, kar se mene tiče. To so ljudje, ki so razbijali Državni zbor, to so ljudje, ki so organizirali ali pa se tam zunaj drli in demonstrirali. S takšnimi posamezniki, ki so tudi blizu ali na FDV, ne kaže imeti kakšne milosti, ampak z njimi postopati ostro po zakonu, najostreje. Ti ljudje ogrožajo državo in jih ne kaže skrivati. Tudi medije pozivam, da jih pokažejo, ne pa, da pokažejo samo tiste najhujše, najslabše in najbolj grozovite prizore, ki jih pa tudi vidimo.

Če je policija svoje delo opravila, oprostite, gospa ministrica, vi ste ženska. Moram biti vljuden. Ker ste ženska, moram biti vljuden, ker sem eden od vaših predhodnikov, moram biti vljuden, hkrati pa moram v imenu poslanske skupine kot v imenu pretežnega dela državljanov povedati naslednje. Ljudi je strah. Kakorkoli na to gledate, ljudi ob meji je strah. Jaz živim ob meji in vem, kaj to pomeni. V takšnih razmerah vas pričakujem trikrat na dan na televiziji po sistemu Jelka Kacina, ki je med vojno govoril, katere mejne prehode smo vse zasedli, pa mejni prehodi sploh ne obstajajo, ampak gre za učinke. Gre za to, da se ljudem vlije neko zaupanje. Jaz tega zaupanja ne vidim ne pri ljudeh in ne pri sebi z vašimi ukrepi oziroma z vašim nastopanjem, če želite. Jaz vas ne vidim v Državnem zboru, danes ste tukaj, pa še danes je z vami državni sekretar. Jaz vas ne vidim v medijih, s telefonom na ušesu bežite pred novinarji in to ni dobro. Jaz sem globoko prepričan, da ste vi sposobni za marsikaj na tem

svetu, ampak notranje ministrstvo pa ni tema, ki bi jo lahko vi počeli. Ni to resor, ki bi ga lahko vi vodili. Vi lahko vodite karkoli drugega zaradi mene, ne želim vas žaliti, ampak varnostni izziv z migranti je prevelik in vi tega ne obvladate. Ker tega ne obvladate, je bolje, da prej odidete sami. Po treh dneh ste se pojavili med policisti, po treh dneh. Jaz sem vas videl govoriti s šefom Policijske uprave Novo mesto. Ne vem, kje ste še bili, nimam pojma. Ampak ko je Državni zbor varovalo 200, 300 ljudi, tudi minister Erjavec je bil, ko smo hodili tule čez cesto, veste kako je bilo, ko smo hodili na proslavo, in ko je bilo okoli Državnega zbora vse razbito, sem jaz tu zunaj od prvega do zadnjega policista vsakemu dal roko, vsakemu. Policist mora čutiti, da predstojnik stoji za njim. Policist mora danes vedeti, da bosta vsaka nadura in vsako delo ponoči 5. v naslednjem mesecu plačana. Ne vem, ali je to zagotovljeno ali ni zagotovljeno, ne vem, jaz sem to zagotovil v tistem času. On to mora vedeti.

Gre mo naprej. Vi govorite o Bruslju in včeraj je gospa Kozlovič ponovila, češ da zdaj je pa vse rešeno, ker smo se včeraj v Bruslju zmenili. Nič ni rešeno, kar ste se zmenili. To moramo državljanom povedati. Vi ste se včeraj zmenili s preglasovanjem Velike Britanije, Češke, Slovaške, Madžarske in še koga, skratka vzhodni del, vi ste jih preglasovali. Saj je prav, da ste jih preglasovali pri teh kvotah. Ampak te kvote pomenijo 50 in 60 tisoč ljudi, ki so že na ozemlju EU, zlasti v Grčiji in na jugu Italije. Ja, seveda pomeni to, kaj govorite neumnosti. Kaj pa drugega pomeni to? To ne pomeni tistih pol milijona, ki so na poti v Evropo. O njih se niste pogovarjali nič. Mi pa se moramo pripraviti na tiste pol milijona, ne na te, ki so že tukaj. Teh 600 ali 700, kolikor jih bomo dobili, bomo že z lahkoto "porihali". Z lahkoto. Ampak mnoge druge države, vključno z Veliko Britanijo, so rekle ne. Velika Britanija je letos sprejela 120 ljudi po podatkih, ki sem jih jaz nazadnje videl. Mi ob taki situaciji nimamo enotnosti v Evropi. Vsi ministri, ki ste tukaj. Ni. Na tej točki Evropa ne funkcioniira. To je treba jasno povedati.

Kaj je po mojem mnenju še treba narediti v času, ki je pred nami? Pa to zdaj ni kritika Vlade, jaz sem prej predsedniku Vlade povedal in povem še enkrat tudi vam in javnosti, da bomo mi pomagali, ker moramo, ker smo dolžni pomagati Vladi. Hkrati bomo pa opozarjali na stvari, ki niso v redu. Če vi govorite, da ste se včeraj v Bruslju vse zmenili, vam bom jaz povedal, da ste na istem, ker imate na poti pol milijona ljudi in o njih niste rekli niti besede. Ti lahko pridejo k nam, ne tisti, ki so na jugu Italije. Čas, ki je pred nami, je najpomembnejši čas v danih evropskih razmerah. Dane evropske razmere so pa jasne. Vsakdo ravna po svoje. Malodane smo v situaciji, ko je treba pomisliti, kako boš odnesel celo kožo, po domače povedano. Z vidika države pa, kako bomo državo pripeljali iz te krize na način, kjer bodo državljani najmanj ogroženi in kjer bomo najmanj

varnostno izpostavljeni. Vi veste, kaj smo še govorili na zaprtem delu seje. Tega spet ne moremo. Ampak mi moramo vedeti ta del, mi moramo vedeti tudi ta del, ta varnostni vidik. In to na način, kar je pa najpomembnejše, da na dan X na ozemlju Republike Slovenije ne bomo imeli okoli 50 tisoč ljudi, kar se nam lahko zgodi. Tisti, ki pravite, da smo jih že imeli 70 tisoč, gospe in gospodje, to ni res. Mi smo imeli 70 tisoč ljudi, ampak to so bili ljudje, ki so bili sorodniki naših državljanov. Poznam policista iz Velenja, ki je imel v dvosobnem stanovanju 7 svojih sorodnikov. To ni noben problem. Ti pa nimajo tukaj sorodnikov. Ti bodo na plečih države. In to je pomembna zadeva. Jaz ne bom pristal, ne pri ministrici in ne pri sogovornikih, ki jih bomo še imeli v bodoče na to temo, na izjavo, da smo pripravljeni. Če to počnete zato, da državljane mirite, potem to meni prej povejte na uho, ampak to ni dobro. Vi morate državo in institucije države pripraviti na masovni prihod teh ljudi. Morate to pripraviti. Vi ste Vlada in vi to morate narediti.

Kar se tiče tega policijskega dela, je nekdo prej vprašal na zaprtem delu, zakaj minister Erjavec vodi skupino. To mora voditi notranja ministrica, to ne more voditi zunanji minister. Migracije niso problem zunanjega ministra. So v diplomatskem smislu, saj veva, gospod Erjavec, seveda so v diplomatskem smislu, v fizičnem smislu, torej tukaj doma, pa to ni vaš problem, ampak je problem notranje ministrice. V fizičnem smislu tukaj pri nas doma, ko so že tukaj. Zdaj pa vi vodite to skupino, ministrice ni pa nikjer. Ministrica, res razmislite in pojdite. Vprašanje varnosti te države je preresno, da se z njim zabejavate. Jaz mislim, da ni noben problem, da boste uspešni kje drugje, tukaj pač niste.

Kaj bi morali v tem trenutku narediti? Prišel bo dan X, ko bodo meje res zaprte, ne tako kot zdaj, ko Nemci samo govorijo, da jih bodo, pa Avstriji tudi rečejo, da jih bodo zaprli, potem pa rečejo Willkommen, ko pridejo na mejo. To še ni resna situacija. Resna situacija bo, ko boste imeli na Gornji Radgoni na mostu zašvasana vrata, potem bo resna situacija. Temu se bo reklo učinkovito varovanje avstrijske meje, ko bodo Avstriji to naredili. Resna situacija bo, ko bodo Avstriji zaprli Šentilj in okolico in bomo mi imeli na tem delu Slovenije, 20, 30, morda 50 tisoč ljudi, ne vem, koliko. Vi morate danes pripraviti šotore, vi morate danes pripraviti bivališča za njih, vi morate imeti danes načrte, kako jih boste oskrbovali, ampak to bo najlažji del naloge. To bo lahek del naloge. Težji del naloge bo pa na južni meji. Južno mejo boste morali zapreti, tako kot jo bodo Avstriji in Nemci. Ministrica za obrambo, ne govorite, da se bo vojska vključevala, da bo kuhala malice, ampak pripravite zakonske podlage danes, ko je še čas, če jih še ni. Če pa so, pa pripravite načrte, kaj bo vojska na meji delala. Ampak mejo mora varovati, ne kuhati malice. Načrte morate imeti danes, o tem govorim. Notranja

ministrica mora imeti danes načrte, koliko od 8 tisoč policistov lahko varuje mejo. Po moji oceni ne več kot 4 tisoč, krat tri izmene, pa smo na tisoč ljudeh. Kako boste s tisoč ljudmi varovali južno mejo, ko bo na Hrvaški strani 50 tisoč ljudi? Te načrte morate imeti. Vi morate narediti vse načrte s policijsko rezervo. Vi morate narediti vse načrte z vojaško rezervo. Pravosodni minister, ki ga tukaj seveda ni – vendar lahko to naredi notranja ministrica, ki ima tudi pristojnosti –, kje imate zakonodajo? Zakaj v tem parlamentu ni v postopku zaostrena zakonodaja na tem področju? Nemci so zakonodajo spremenili, Madžari takoj, Danci so iz 1800 evrov spustili na 900 evrov, Nemci so spustili. Mnogi drugi razmišljajo o zaostritvi zakonodaje na področju ilegalnih migracij. Kje imamo mi te predloge zakonov? Danes bi jih morali imeti v parlamentu, včeraj bi jih vi morali napisati. Opozarjam dobronamerno, zato ker mogoče še je čas, ampak pridite s temi zakoni danes, ne jutri.

Bregana ali Sotla, kjerkoli želite, ni slovenska meja, to je evropska meja. Frontex vam omogoča angažiranje tujih policistov, za to obstaja pravna podlaga in nobenega razloga ni, da ne izpeljete vseh načrtov in rečete: Litva, Latvija, Estonija, Poljska, Danska, ne vem, kdo še vse, ki nima nič. Pa naši policisti varujejo njih in njihove meje. Ali kako? Zakaj ne sprožite načrtov, jaz predlagam, da to tudi naredite, vsaj kot rezervo, in predvidite sodelovanje 2, 3 tisoč tujih policistov? Zakaj ne? Naenkrat ste pripeljali ali so vam poslali, ne vem, kako je to bilo, 30 policijskih strokovnjakov. Kaj bodo počeli, ministrica? Na Litostrojski bodo v zrak gledali in šli na kak OKC. Mi ne rabimo svetovalcev, naši policisti so odlično usposobljeni, naši policijski šefi obvladajo situacijo. Mi ne rabimo opazovalcev, ki bodo v Bruselj samo poročali o kakšni naši napaki. Mi rabimo policista, ki bo stal z našim policistom na meji, ki bo varoval tudi svojo državo. To rabimo.

Nič živčno, gospa ministrica, jaz vam povem odkrito, ne v mojem interesu, jaz vas ne bom zamenjal, ker vas ne želim zamenjati, ker vas ne morem zamenjati, ker nisem v koaliciji. Nimam nobenih apetitov po vašem delovnem mestu. Govorim, da je v interesu državljanov Republike Slovenije, da dobijo bolj sposobnega ministra, ki bo zadeve obvladal in ki bo vedel, za kaj se gre. Vi zaenkrat, oprostite, ne veste, zakaj se gre. Zjutraj ste imeli 10-minutni nastop, pošteno vam povem, da bom šel brati magnetogram. Nič vas nisem razumel. Pa sem mislil, da sem že star, pa da ne slišim, pa vidim tu pred seboj mlade, ki so še manj slišali, pa so pred menoj.

Slovenski parlament in slovenska javnost rabita odločno, jasno in glasno besedo naših ministrov. Točno takšno, kot smo jo imeli med vojno. Govorim o Bavčarju, govorim o Janši, pa govorim o Kacinu, če želite, da ne bom samo naše hvalil. No, Kučan je bil bolj tiho, pa ga nisem slišal. / oglašanje iz dvorane/ V redu, v redu.

Čisto za zaključek, najpomembnejši je torej dan X in pripravite se na dan X, razni ministri. Če imate informacije, da bodo Nemci to še vse jemali, potem pojdite na Havaje, potem je tudi v redu, ampak to povejte slovenski javnosti. Recite, da bodo Nemci vse vzeli, naj gredo, meni je tudi prav. Nimam težav s tem. Ampak če pridejo, morate pa imeti načrte. Dobre načrte morate imeti, da ne bomo en dan presenečeni. Za zaključek je treba reči še to, kar sem povedal tudi predsedniku Vlade in moram zdaj povedati še javnosti. Ponavljam, ne pričakujte težav s strani opozicije, opozicija bo opozarjala na stvari, za katere meni, da niso narejene dobro in da jih je treba dobro opraviti, sicer pa vam nimamo namena kakorkoli nagajati, ker je bolj pomembna varnost državljanov Republike Slovenije in te države, kot pa to, da bi se mi kregali med seboj. To je pomembnejše.

Za zaključek je treba reči to. Slovenska policija je imela 10 tisoč ljudi 1. maja 2007, ko smo vstopali v schengen, približno, 20, 30, 50 gor ali dol. Danes ima slovenska policija približno 8 tisoč ljudi, če jih še ima. To pomeni, da je slovenska policija v tem času gospodarske in finančne krize prispevala svoj davek, absolutno ga je prispevala. 2 tisoč do 2 tisoč 500 policistov je manj, kot jih je bilo 2007, mi smo pa v hujši varnostni situaciji. Si predstavljate, kakšna številka je to? To je grozna številka. Oprostite kultura, zdravstvo, šolstvo in tralala, zdaj pa je čas za to, da gredo tudi sredstva na račun policije, ker bodo morala iti. Mi smo imeli enako situacijo leta 1990–1991, ko denarja za policijo ni bilo. Potem pa se je našlo toliko, kot se je rabilo, ampak slovensko policijo smo takrat potrebovali. Jaz ne trdim, da bomo imeli 50 tisoč ljudi na južni meji. Ali vi veste, koliko jih bomo imeli? Ali je kdo, tudi iz obveščevalnih služb, vsi, ki ste, saj ne vemo, saj to bi bilo smešno, če bi mi to vedeli. Ampak vemo pa ne. In če pa ne vemo, moramo danes in tukaj narediti vse, da bomo A – na severni meji, torej na našem ozemlju, oskrbeli vse, kar tam bo, in B – zavarovali južno mejo z vsemi možnimi zakonitimi in humanimi načini, če želite. Policiji pa je zagotovo treba v času, ki prihaja, zagotoviti potrebna sredstva. Rebalans bo prepozno, mislim, da imate še zdaj čas s kakšnimi amandmaji, glede na to, da prihaja proračun.

Gospe in gospodje, ljudje se vozijo s starimi avtomobili, ki imajo 300 tisoč kilometrov. 300 tisoč kilometrov. Za popravilo dajo 2 tisoč evrov, avto pa je vreden 500 evrov. To je stanje, ki ni znosno. Varnostna oprema policistov je zagotovo pomembna stvar v tem trenutku. Ne vem, če je imamo dovolj, če je nimamo. Če bi apliciral na čas, ko sem bil jaz tam, bi rekel, da je nimamo, kot da jo imamo. To so problemi, s katerimi se mora vlada soočiti. Poudarjam za zaključek, kot sem rekel, da je najpomembnejši dan X, če in ko bodo Avstrijci, pred njimi verjetno Nemci, meje zaprli. Takrat morate biti vi 100 % pripravljeni, prvič, da oskrbite ali kot država oskrbimo tiste, ki bodo pri nas, najverjetneje tam

nekje na šentiljski meji, in drugo, da zavarujete južno mejo.

Mene skrbijo, ministrica za notranje zadeve, vaši nasmeški. Jaz ne rabim vaših nasmeškov prav nič, slovenski državljani potrebujejo varnost. Vi ste pa danes na mestu, kjer ste prvi odgovorni, da morate to narediti. Če ste nalogi kos, jo izvedite. Po moji oceni pa niste in bi bilo bolje, da greste. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Rada bi samo rekla, da lepo prosim, da ste v razpravah strpni, kulturni v izrazoslovju. Tema, ki ste jo omenjali danes in pa velika temačnost tega, kar ste navajali, bo pa jutri znotraj teme interpelacije in boste lahko pozivali ministrico k odstopu, ne pa danes. Danes obravnavamo Poročilo o ugotovljenih varnostnih vidikih aktualne begunske krize in ilegalnih migracijah, zato lepo prosim, da se držimo točke dnevnega reda.

Proceduralno.

Izvolite, gospod Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Gospa predsedujoča!

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Prosim?

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Trenutek, v katerem živimo, je preresen. Preresen! Ne smemo se zajebavati, to niso babje čenče! Se opravičujem.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Ponovno ste uporabili neprimerno besedo za Državni zbor.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Oprostite, primerno ali neprimerno, povem vam samo eno stvar, da sem govoril o resnih problemih te države. Ponudil sem sodelovanje opozicije z Vlado na tem področju. Kaj naj še naredim? Drugega jaz ne morem narediti. Opozoril sem pa na stvari, ki v tej državi niso v redu. Pokazal sem tudi poti in načine, kako priti do tega, in eden od načinov je, da ministrica odide. Ja, ne znam lepše povedati. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko, izvolite, proceduralno.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospa predsedujoča, mislim, da v tej razpravi kolega Gorenaka ni bilo ničesar takega, kar bi si zaslužilo kritiko oziroma intervencijo ali pa komentar predsedujočega. Če je gospod Gorenak karkoli povedal v razpravi, bi ga lahko prekinili in ga opozorili. Pustili ste mu, da je govoril 25 minut. Predsedujoči pa te pravice, da bi potem pokomentiral, najbrž nima po

poslovniku, ker vodi sejo in lahko izreka razne ukrepe.

Kar zadeva vsebino razprave, ali je upravičen do tega, da predlaga ministrici, da odstopi, ali ne, pa mislim, da je. V vsaki razpravi, ko se govori o točki dnevnega reda, ko se govori o vsebinskih problemih, o kateremkoli področju, lahko poslanec to najbrž pove. Jutri bo tema še podrobneje obdelana, z nekaterih drugih vidikov in z drugega področja, ampak poslanci lahko o tem govorimo. Če je pa gospod Gorenak predlagal ministrici ali pa jo pozval k odstopu, je to storil pač v luči razprave ter zaradi pomanjkljivosti pri delu resorja in ministrice, ki jih je navedel in argumentiral. Navsezadnje, da ne štima logistika, kar zadeva oskrbo policijskih enot, ali pa ni štimala, ni funkcionirala, je bilo prikazano na televiziji, imate pisma sindikata vojakov in tudi nevljudno intervencijo ministrice na to izjavo sindikata policistov, ki so opozorili na problem, da so bili praktično skoraj štirinajst ali še več ur na meji brez ustrezne oskrbe.

Predlagam, da pustite razpravo, da poslanci povedo, kar mislijo. Če je pa karkoli takega, kar ni sestavni del točke dnevnega reda, boste pa lahko intervenirali. Vendar je kolega Gorenak to, kar je povedal, argumentiral in tudi naslovil na tistega, na katerega so ti očitki leteli. To je bil nek predlog, ki zahteva nek odziv, najbrž ministrice, ne pa predsedujočega na tej seji. Ministrica lahko pove, kako in kolikokrat je intervenirala, kolikokrat je mirila javnost, kolikokrat je predstavila problem s področja migracij in ilegalnih prehodov meje, kaj je bilo narejenega na področju tistih, ki spodbujajo določeno nestrpnost na meji in izpostavljajo policijo nepotrebnemu ravnanju in pa tudi varnostnim problemom in tako naprej. Na to je treba odgovoriti, ne pa da se ukvarjate s tem, ali je gospod Gorenak uporabil kakšno bolj pravično besedo, bolj nežno, ali pa kakšno tako, ki jo zastopi vsak slovenski državljani. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Kamal Izidor Shaker.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Ko se pogovarjamo o begunski krizi, pravzaprav nekako ne moremo mimo ugotovitve, da je begunska kriza pravzaprav druga, ki je prizadela Evropo, če se pogovarjamo o Evropi. Prva je bila zagotovo ekonomska in finančna kriza. Če ostanemo pri begunski krizi, čeprav sta obe zelo tesno povezani, bi bilo vendarle treba ugotoviti, da je tako velik pritok beguncev v Evropo pravzaprav posledica nestabilnih razmer v islamskih državah, od koder prihajajo begunci v Evropo. Pravzaprav smo samo v Afganistanu poskušali nekako kontrolirano peljati postopek, če lahko temu rečemo kontrolirano, po vojaških aktivnostih se je nadaljevala nevojaška

aktivnost, ki poteka ta hip v Afganistanu, z namenom, da se oblikuje neka demokratična oblast in s tem vzpostavitev normalnih razmer za delo in življenje. V nobenih drugih islamskih državah, od koder danes prihajajo begunci, se tega ne počne. Zato je tukaj nujen dialog, ki ga mora po mojem mnenju sprožiti EU, tako med ZDA, Kitajsko, Rusijo kot seveda EU. Brez tega dialoga konca krize v teh islamskih državah ne bo. Mi se lahko pogovarjamo o varnosti na dolgo in široko, vendar je center problema tam in brez tega globalnega dialoga ne bo rešitve.

Dejstvo pa je, da nam je begunska kriza nekako postavila tudi ogledalo, kako smo v Evropi odreagirali na prejšnjo ekonomsko in finančno krizo. Bili smo neenotni in neenotni smo tudi pri begunski. Ekonomska in finančna kriza je pokazala, da je Evropa razdeljena na sever in jug, kako kruto rešujemo razmere na jugu in kako se bogatijo države na severu. Pri begunski krizi ugotavljamo, da vzhod Evrope reševanje begunske krize razume povsem drugače kot zahodni del. Obstaja zelo velika neenotnost in sledi nam zagotovo še ena delitev, ki bo nastala na podlagi religijskih delitev. Ta hip je Evropa razdeljena med dve religiji, srečali se bomo tudi s tretjo, vse tri pa bodo poskušale dokazovati, da so samo za svoje vernike one tiste, ki lahko zagotovijo pravice, varnost, socialen napredek in razvoj posamezne religije. Torej nova delitev znotraj EU. Ob vseh teh krizah se moramo vprašati, ali ne gre vendarle za napad na Evropo, ali je vendarle kriza pokazala, da EU pravzaprav ni pridobila z reševanjem ekonomske in finančne krize, nenazadnje nam je tudi zelo enostavno ogledalo predstavila begunka, ki je povedala, da v Sloveniji ne želi ostati, ker nas smatrajo za revno državo. Posledica reševanja ekonomske in politične krize je torej, da nas smatrajo kot revno državo. Zelo zelo kritična presoja razmer, ampak nam razmere, ki smo jih slišali iz ust te begunke, morajo dati misliti, da ti ukrepi, ki so bili izvedeni, niso bili izvedeni v pravo smer.

Če lahko resnično pohvalimo tako civilno zaščito in nevladne organizacije, ki so izpeljale vse postopke za to, da so begunci lahko prešli čez Slovenijo v druge države, ki so za njih enostavno ekonomsko bolj zanimive, je vendarle treba v tem trenutku opozoriti, da smo v času reševanja krize zelo veliko sredstev jemali prav na varnosti, na obrambnem sistemu, policiji. Skratka, to se nam bo zdaj pač začelo vračati kot nekaj, kar bo težko obvladljivo, če ne bomo pravočasno odreagirali. Civilna zaščita ima zagotovo omejene možnosti v prihodnosti, kako bomo varnostni vidik reševali. Policija je vložila velik napor, da ohrani schengenski režim. V praksi smo lahko doživeli, da schengenski režim v teh razmerah ne funkcionira. Treba se bo tudi vprašati, ali lahko znotraj EU še vedno funkcionira tako imenovano fiskalno pravilo, ki smo ga v Sloveniji zapisali celo v ustavo, in ali dejansko lahko govorimo o tem, da bodo svetovne bonitetne hiše začele dajati ocene o

tem, ali bo naš denar, ki je vložen, oplemeniten s takšnimi obrestmi ali bo obremenjen z drugimi obrestmi.

To so vprašanja, ki jih bo treba reševati skupaj, ravno med vsemi temi globalnimi igralci, ki sem jih na začetku predstavil. Brez tega bomo vsi potegnili kratko, še posebej, če ne vlagamo v varnost in v gospodarstvo. Hvala.

PODPREDSEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Kamal Izidor Shaker. Pripravi naj se gospa Ljudmila Novak, za njo gospod Žan Mahnič.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, spoštovana predsedujoča. Spoštovani ministri!

S strani opozicije in mojih predhodnikov je bila narejena uvertura za jutrišnjo interpelacijo spoštovane ministrice za notranje zadeve, ustvarjeno je bilo vojno stanje, ki to ni, ker ti ljudje namreč prihajajo, prihajajo iz vojnih območij v mirna območja in temu se reče Evropska unija.

Ta begunska oziroma migrantska kriza se ni pojavila včeraj ali pa predvčerajšnjim. To je pojav, ki na žalost eskalira in je želel eskalirati. S tem pojavom se moramo na tej točki soočiti, trenutno pa se z njim tudi primerno spopadamo. Na tej točki naj tudi v zagovor Ministrstva za notranje zadeve rečem, da se mi zdi, da Ministrstvo za notranje zadeve primerno komunicira, koordinira vse aktivnosti, ki so bile izvedene v zadnjem valu. S tem se tudi pridružujem vsem pohvalam policiji, soudeležnim lokalnim skupnostim, nevladnim organizacijam in pa seveda vsem prostovoljcem, ki so ta del zgodbe tako pogumno in vzdržljivo izpeljali.

Morda bi se nekoliko osredotočil na evropsko raven. Dejstvo je, da ta debata ni prva v nizu debat, ki se odvijajo na ravni EU oziroma tudi v tem državnem zboru. V Državnem zboru smo na to temo namreč razpravljali vsaj petkrat, na petih sejah različnih delovnih teles, obravnavana pa je bila tudi že prej omenjena evropska agenda o migracijah, ki je bila tudi predstavljena na Odboru za zadeve Evropske unije. Drži torej dejstvo, da se Slovenija na ta izziv pripravlja že dlje časa, tudi v tem državnem zboru, tudi na ministrstvu, na različnih resorjih, ki so bili tukaj izpostavljeni.

Po mojem mnenju smo upravičeno kritični do Evropske unije, pa vendar je treba vzeti v obzir dolgotrajno in mukotrpno iskanje konsenza na ravni Evropske unije in že videna nasprotujoča stališča in mnenja držav članic. To trenutno gašenje požara nam seveda predstavlja nekaj izzivov, ampak Slovenija je v tej fazi več kot primerno reagirala, se odzvala na ta izziv, zato smo bili tudi s strani Evropske unije pohvaljeni in predstavljeni kot primer dobre prakse. Tukaj menim, da je tudi naša priložnost, da se lahko zaradi te lastne izkušnje proaktivno vključimo v to razpravo in debato, kar smo tudi

razpravljali na Odboru za zadeve Evropske unije, ter na evropski ravni tudi spodbudimo Evropsko komisijo, da je treba hitreje in učinkoviteje reagirati. Menim tudi, da bi morali glede na situacijo na globalni ravni in povezanostjo s svetovnimi migracijskimi premiki k temu izzivu proaktivno pristopiti tudi Združeni narodi, morda tudi severnoatlantsko zavezništvo. Ampak v svojem bistvu so migracije resnično svetovni izziv, s katerim bi se bilo treba soočiti na tej globalni ravni.

Če pa se vrnem nazaj, lahko povem, da moramo biti izjemno senzibilni, človeški in ravnati v duhu solidarnosti, kot smo Slovenci že dokazali, da seveda tudi znamo. Tokov, ki pa se bližajo, žal ne moremo ustaviti, ampak jih je treba primerno obravnavati, navsezadnje gre tudi za naše soljudi. Veljamo za precej birokratsko nevzdržno državo, ki spoštuje pravila in je po navadi glede držanja pravil bolj papeška od papeža, ampak ta schengenska pravila, ki so bila danes večkrat izpostavljena, moramo spoštovati. Še pa enkrat poudarjam, da moramo biti človeški oziroma humani, kot je bilo tudi že izpostavljeno. Ta schengenska pravila spoštujemo, jih izvajamo in tudi, še enkrat poudarjam, izvajamo nadzorovan vstop beguncev. Zaradi tega so tudi taborili pred vstopom v schengen.

Kot sem že omenil, prvi val je minil dokaj mirno in usklajeno. Treba pa se je pripraviti na nadaljnje ukrepanje in glede na izkušnje se mi zdi, da smo dobro pripravljeni, kar smo tudi videli. Treba je na ravni Evropske unije spodbuditi države članice in doseči ta konsenz glede skupne migracijske politike na ravni Evropske unije. Še enkrat poudarjam, da mislim, da mora biti Slovenija proaktivna, in verjamem, da tudi bo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravi naj se Žan Mahnič, nato gospod Saša Tabaković.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Menim, da je bila današnja razprava o tej tematiki, torej o varnostnem vidiku begunske krize, izredno pomembna, in prav je, da smo se z njo soočili, da smo poslušali to poročilo. Iz odzivov nekaterih poslanskih skupin je bilo razvidno, da pravzaprav ne jemljemo te krize tako resno oziroma ne v smislu varnostnega vidika. Nekateri so propagirali razdeljevanje sadja in podobne stvari, kar je vsekakor pohvale vredno in pomembno, vendar je varnostni vidik povsem nekaj drugega. To je izredno resna tematika, ki se jo moramo tudi resno lotiti.

Trenutno me spominja Evropska unija – ali pa vsaj nekatere države – na preveč širokogrudnega gospodarja, ki je zaradi svoje dobrosrčnosti, dobronamernosti na široko odprl vrata svojega doma, na koncu so pa prišli njegovi vrgli ali pa postavili pred prag. Mislim, da se tako ne smemo obnašati. Poleg tega, da smo sočutni, humani, da pomagamo ljudem, moramo

tudi poskrbeti za svojo varnost, predvsem pa spoštovati neka pravila. Zagotovo je močna Evropska unija nekaterim pomembna ovira in komaj čakajo, da močna Evropska unija izgubi na svoji moči in da se med seboj sprema. Tudi ni prav, da nekateri svojo demografsko politiko rešujejo na podlagi te begunske krize. Strinjam se s tistimi, ki pravijo, da moramo strogo ločevati begunce in ekonomske migrante. Jaz želim biti humani do beguncev, do tistih, ki si rešujejo svoja življenja, ker so se znašli na vojnem območju, ne želim pa podpirati kriminalnih združb, ki novačijo ljudi in jih peljejo v obljubljeni deželo, v Nemčijo in Evropo. Teh pa ne želim podpirati, ker nenazadnje ni prav, da na ta način služijo, in ni prav, da je na ta način ogrožena naša varnost. Države, ki rešujejo svojo demografsko politiko oziroma želijo poceni delovno silo, naj ta problem rešujejo na drug način, kjer bi pričakovala, da najprej znotraj Evropske unije, šele potem tudi z državami iz drugih koncev sveta.

Evropska unija je tukaj na veliki preizkušnji. Kaj opazimo, ko se pogovarjamo z našimi državljani? Mnogi so seveda zaskrbljeni, mnogi želijo pomagati in zato je tudi toliko prostovoljcev. Zbirajo se prispevki, nekateri želijo pomagati na terenu, vse to je dobro in prav. Vendar, kot sem dejala, ne na račun varnosti. Smo solidarni, Slovenci so pa tudi prestrašeni in zaskrbljeni. Nenazadnje ne gre tukaj za neko drugo vero, ampak gre tukaj za drugo civilizacijo, za drug vrednostni sistem, za drugačne norme. En emigrant pri združevanju družin pomeni, da jih lahko pride za njim še deset drugih. Ob takšni demografski sliki, kot je v Evropi, se nam potem ne obeta nič dobrega. Slovenija torej potrebuje dobro politiko in mislim, da tudi močnega, uglednega ministra za to področje, ki bo spoštovan, ki bo imel besedo tako znotraj države in ki bo dober sogovornik, odločen sogovornik, poznavalec tematike tudi navzven.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Žan Mahnič. Pripravi naj se gospod Saša Tabaković, nato gospod Primož Hainz.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala za besedo, podpredsednica. Spoštovani ministri, ministrice, spoštovana direktorja obveščevalnih služb, kolegice in kolegi!

Danes smo bili že v zaprtem delu priča kvalitetni razpravi in tudi koristnim podatkom, za katere upam, da bodo vsem poslankam in poslancem, s tem smo se strinjali, vsaj malo dodatno pomagali, da sliko vidimo bolj v samo središče, da vidimo globljo sliko te krize, predvsem kar se tiče varnostnega vidika, in da ne bomo nasedali nekaterim manipulacijam, da gre tukaj predvsem in samo za humanitarno krizo. Daleč od tega, tudi humanitarne krize so tiste, ki potem povzročijo varnostne krize, in nenazadnje je vsaka migracija povezana z

varnostnim vprašanjem in se ga pri tem ne bomo mogli izogniti.

Že v začetku leta je Islamska država napovedala, da bo Evropo preplavilo 500 tisoč beguncev – mislim, da smo to dosegli že pred avgustom – in da bo med njih pomešala tudi borke in borce. Nedolgo nazaj je libanonski minister za šolstvo britanskemu premierju Davidu Cameronu dejal, da imajo podatke, da statistično gledano dva od stotih ilegalnih migrantov predstavljata radikalne islamiste, tudi borke in borce iz islamskih držav. Nenazadnje so po internetu zaokrožile tudi slike nekaterih, ki so se v Siriji borili na različnih straneh, tako proti Asadu kot tudi proti Islamski državi.

Priča smo tudi temu, da Kurde, ki se resno borijo proti islamski državi, hkrati bombardirajo turška letala, da naj bi Turčija celo kupovala nafto od Islamske države in tako naprej. Jaz upam, da se bodo v Bruslju, kot smo se tudi že pogovarjali, začeli pogovarjati to tem, kako stabilizirati države. Če sem prav slišal, je bilo tudi v medijih, da naj bi bila prva na vrsti Libija. Ker letalskim napadom smo priča že praktično eno leto in podatki pravijo, da je bilo v teh letalskih napadih v zadnjem letu ubitih okoli 20 tisoč džihadistov. Val iz Evrope se je nekako ustavil, tako da ne odhajajo več na bojišča, nekateri si zdaj želijo celo nazaj, ampak v tem letu smo videli, da samo letalski napadi niso dovolj in da bo potrebno vojaško kopensko posredovanje, da se razmere umirijo. Ampak žal nobeden od organov o tem ne razpravlja. Mogoče tudi malo v luči bližanja ameriških volitev in ravno to me tudi skrbi, da se še v prihodnjem letu vsaj do prisege, mislim, da bo 1. 1. 2017, ne bo zgodilo nič bistvenega in da se bomo naslednje leto pred pomladjo zopet pogovarjali o tem, kako bomo pripravljeni.

Tukaj smo že poslušali o vladnem kontingentnem načrtu, ki pa je bil po eni strani zgrešen že v samem naslovu, saj je predvideval, da je to načrt v primeru povečanja števila prosilcev za mednarodno zaščito. Videli smo, koliko je bilo teh prosilcev za mednarodno zaščito, tako da je tisti kontingenti načrt seveda načrt, ampak še zdaleč nismo dosegli tistega, kar je bilo tam notri. Nismo pa naredili načrta za primer, da pa bi recimo deset, dvajset, trideset tisoč ljudi prečkalo Slovenijo.

Ne glede na to, kaj si mislite o madžarskem premierju Orbanu, se lahko res njemu zahvalimo, kot je bilo danes že rečeno, da je odprl mejo in da preko Hrvaške sedaj v Avstrijo hodijo čez Madžarsko, sicer bi prišli čez Slovenijo. Ni mi tudi jasno, kaj bo, ko se bodo vsi ti postopki končali, ko bodo ti organi ugotovili, da to niso begunci, po nekaterih podatkih naj bi bilo samo 20 % ljudi iz Sirije, vsi ostali so iz Iraka, Irana, Pakistana, Afganistana, Libanona, kjer pač ni vojne, zato so ekonomski migranti, ki izkoriščajo stisko beguncev zato, da potem zasedajo njihova mesta na avtobusih, vlakih, transportu.

Nikoli tudi ni bilo rečeno, ampak dejstvo je, da če se nekdo, ki pride iz države, kjer je vojno območje, v prvo varno državo, kjer mu je omogočeno neko življenje in njegova eksistenca ni več ogrožena, odloči potem iz te države iti naprej, in to še celo z listom, kjer so napisane evropske države, kjer je zraven napisano, koliko socialne podpore dobi v kakšni državi in kako je z zaposlovanjem, je to potem migrant. Obstajajo podatki, da naj bi v zadnjih 13 letih ti ilegalni tihotapci zaslužili že približno 10 milijard evrov na račun teh revežev, 30 tisoč ljudi je že umrlo v tem obdobju, govori se že leta in leta, kako se bo zaježilo, ampak te tihotapske mreže nam kar ne uspe zaježiti.

Skratka, ne lotevamo se reševati problema na izvoru, ampak namesto tega pošiljamo potem na mejo policijo, vsa čast našim policistkam in policistom. Poleg tega so bili takrat, ko so branili mejo, še 2-krat napadeni, enkrat s strani Vlade, kar se tiče neprimerne logistike za hrano, drugič so bili napadeni s strani podpornikov Združene leve. Seveda ministrice na terenu ni bilo, ampak o tem je že kolega Gorenak govoril. Žalostno je, da policisti – ne vem, ali so resnične navedbe –, v 16 urah niso dobili primerne oskrbe, medtem ko vojska kuha za vse ostale, da dobijo sendviče in vodo. Dokler se ne bomo v Evropi končno začeli pogovarjati, ne kako bomo branili evropske meje in kam bomo pošiljali policiste in vojake, ampak kaj bomo naredili, da bomo predvsem pomagali Italiji in Grčiji, kaj bomo naredili predvsem z Grčijo, da bo spoštovala schengen. Vidimo, da nam schengen dejansko propada in to je tisti problem, saj na tem temelji Evropska unija, na prostem prehodu blaga, prostem prehodu ljudi in storitev, zato če pade to, pade tudi neka ideja o združenji Evropi. Jaz upam, da se Vlada tega zaveda, da je pripravljena na tisti naslednji val. Slišali smo že, da je odvisno, kakšno bo danes sporočilo iz Bruslja. Turčija ima približno 2 milijona ljudi v teh centrih, leta in leta ni nihče vprašal Turčije, ali mogoče potrebuje pomoč, leta in leta se je Turčija sama spopadala s tem vprašanjem, zdaj pa, ko imamo problem ne pred Evropo, ampak že v Evropi, že na Evropskih tleh, je pa po toči zvoniti prepozno. Zdaj lahko naredimo to, da se pripravimo na ta drugi val, predvsem pa, da naredimo vse, da ta drugi val slučajno ne bi prišel že pred zimo. Hkrati pa se mora spoštovati zakone. Če moram jaz dati prstni odtis oziroma če moramo vsi državljanke in državljani dati prstni odtis na upravni enoti, zato da dobimo osebno izkaznico, potem mislim, da bi ga moral tudi nekdo, ki pride brez potnega lista. Zanimivo je, da imajo Sirci večinoma potne liste, ostali pa jih nimajo, zakaj je tako, prepuščam vaši domišljiji, ampak mislim, da vsi vemo, koliko je tukaj ura. Za 700 evrov je nekdo iz Švedske dobil potni list s sliko nizozemskega premierja. Toliko o tem, kako se trguje s temi potnimi listi, potem pa te potne liste najdejo, kako ležijo po raznoraznih poljih, ob raznoraznih rekah, ker jih seveda tam pustijo. To potem onemogoča tudi

učinkovito in kvalitetno delo našim obveščevalnim službam. Tam lahko pove katerokoli ime in priimek ter kdo je, saj ga nimajo zabeleženega v sistemu. In pričakujemo nekaj od obveščevalnih služb, hkrati pa vemo, kako so kadrovske in predvsem tudi finančno podhranjene. Mislim, da je zdaj tukaj neka skupna logika in mišljenje, upam, da bo tudi pri proračunu, ker če ne bomo začeli zagotavljati denarja za varnost ... Pravite, da med vsemi temi ljudmi, ki bodo začeli prihajati, ni teroristov, vendar tega ne moremo vedeti, nekatere aretacije so bile. Zagotovo pa nihče ni tako neumen, da bo ravno sedaj v tem valu, ko ti begunci prihajajo, naredil kakšen teroristični napad. Ne, saj se bo to lahko zgodilo čez tri, štiri, pet let. Prepričan sem tudi, da se ne bodo združevali tukaj v roku celice, ampak bodo tako imenovani volkovi samotarji, ki jih ima pa obveščevalna služba največji problem izslediti. Jaz upam, da boste imeli vse te vidike pred seboj ob oblikovanju nadaljnjih politik in zakonov ter ob sprejemanju proračuna.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Saša Tabaković. Pripravi naj se gospod Primož Hainz, nato gospod Franc Laj.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, spoštovani kolegi in kolegici!

Dejstvo je, da se Evropa v tem trenutku sooča z velikim številom ljudi, ki prihajajo z Bližnjega vzhoda. To so ljudje, ki bežijo pred vojnim nasiljem, pred zlorabami in tudi pred osebno stisko, ki je posledica slabih ekonomskih razmer v njihovih matičnih državah. Evropska unija je zaradi pozne obravnave in reševanja same problematike deležna številnih upravičenih kritik in apelov, da se mora enostavno ponovno izprašati o svojih temeljnih vrednotah, zaradi katerih je bila ustanovljena. Če pogledamo Slovenijo, se kljub solidarnemu vzgibu javnosti, kljub solidarnemu vzgibu humanitarnih organizacij kot tudi požrtvovalnosti in dobri organiziranosti slovenskih varnostnih organov, vseeno zaskrbljujoče povečuje delež tistih posameznikov, ki problematiko prebežnikov radikalizirajo, ki jo jemljejo za nek politični zalet in širjenje neke agende, ki svoj besedni zaklad črpa iz bazena sovraštva in nestrpnosti. Na takšne posameznike in skupine je treba paziti. Sploh zato, ker jim pri širjenju njihove agende pomagajo tudi posamezniki in skupine nasprotnih političnih struj s svojim neprimernim spodbujanjem k protestom, nekim množičnim nemirom in nespoštovanju javnega reda in miru. To zagotovo ni prava pot in to je slabo, zato ker določena javnost na tak način prebežnikom preveč rada daje neko etiketo neobvladljive in divje množice. Verjamem, da je težko. Sam sem večkrat v precepu, kadar gledam fotografije in posnetke nekih robnih situacij, ampak poleg močne empatije je treba imeti za dober uvid v problematiko in

razumevanje problematike tudi racionalno noto, ki pa ne sme biti podvržena nekemu medijskemu senzacionalizmu ali pa nekim ekstremnim sporočilom tako na družbenih omrežjih kot raznih forumih. Slovenija vključuje oba pogleda, torej tako humanitarni vidik kot tudi varnostnega. Seveda si ne moremo zatiskati oči in vsak poskus vzpostavljanja javnega reda in miru takoj označiti za pretirano represijo.

Poglejmo odziv Jureta Poglajna, koordinatorja Adre, ki je ena izmed vidnejših nevladnih humanitarnih organizacij. Na medijsko vprašanje, kako sodeluje z varnostnimi organi oziroma policijo, je dejal, da več kot korektno, da si med sabo pomagajo in da koherentno komunicirajo, kar je verjetno tudi rezultat dela ministrice za notranje zadeve. Slovenija je dobro pripravljena znotraj svojih meja, prebežniki so bili lepo preskrbljeni, tako s hrano kot različnimi higienskimi artikli, nudena jim je bila medicinska pomoč in tudi ponujena psihična podpora. Še pomembneje pa je, da pravzaprav vsi ti prebežniki niso bili niti enkrat šikanirani s strani javnosti, ko so prišli v Slovenijo. To je zelo pomemben podatek. Res je, da so se težave pojavljale pred samo mejo, v medmejnem prostoru, kjer je bilo večkrat pozvano, naj država z zaščito pomaga prebežnikom. Dejstvo je, da medmejni prostor ni izključno v jurisdikciji Republike Slovenije in tako organi Slovenije ne morejo vstopati brez soglasja sosednje države v ta medmejni prostor. Žal tega soglasja ob tem prvem navalu s strani Hrvaške ni bilo, zato so tja vstopale nevladne organizacije, torej civilisti, ki so se dejansko v nekem filantropskem duhu posvetili tako pribežnikom kot ostalim, ki so seveda potrebovali pomoč, in seveda s te strani moj velik poklon.

Na tem mestu pozivam tudi Vlado k še nekem boljšem dialogu, torej neki boljši diplomaciji in vzpostavljanjem boljšega dialoga s premierjem Hrvaške, torej premierjem Milanovićem, za katerega so nekateri opozicijski kolegi označili, da dobro opravlja svoje delo. Jaz osebno mislim, da ni opravil dobro svojega dela, da so mu stvari dejansko ušle iz rok, ker če bi dobro opravil svoje delo, potem se verjetno ne bi posluževal nekih populističnih retorik in se verjetno ne bi zgodila železniška postaja Tovornik. Tam so namreč pribežniki, ko so se spustili v ta tako imenovani varnostni koridor, ki seveda ni bil varnostni, dobesedno na postaji hodili drug po drugem, se metali iz vagonov in podobno. Ko zdaj poslušam očitke opozicije, kako pravzaprav ministrica za notranje zadeve slabo opravlja svoje delo, se sprašujem, zakaj se potem v Sloveniji ni zgodila železniška postaja Tovornik? Zakaj v Sloveniji nismo gledali posnetkov, kjer bi begunci hodili drug po drugem, kjer bi se metali iz železniških vagonov? To je zagotovo tudi verjetno odraz dela ministrice za notranje zadeve.

Ko poslušamo, da je neprimerno, ker minister za zunanje zadeve ne more biti koordinatorski glede tega vprašanja, so seveda

takšni očitki absurdni. Ker se trenutno pogovarjamo o tem, da je to problematika na ravni Evropske unije, zato je seveda prav, da je minister za zunanje zadeve koordinator skupine.

Slovenija je del Evropske unije, spoštuje tako lastno zakonodajo kot zakonodajo Evropske unije. To smo se državljani in državljanke odločili na referendumu, ko smo se odločili za vstop v Evropsko unijo. Slovenija je bila pozvana, naj še naprej tako deluje, naj še naprej spoštuje evropsko zakonodajo. Ni bila pozvana samo s strani Avstrije in Nemčije, ki imata nekako že po defaultu javnosti baje neko konservativnejšo mentaliteto v reševanju problematik, težav, ampak je bila pozvana tudi strani skandinavskih držav, torej Danske, Norveške, Finske, ki pa ravno obratno veljajo za izredno liberalne in kjer je stopnja uveljavljanja človekovih pravic ena izmed najvišjih na svetu. In tudi te države, po katerih se radi zgledujemo, so nam dale neko priznanje, kako pristopamo k reševanju same problematike, in to zagotovo ni zanemarljiv podatek.

Glede na razpravo bi jaz še nekako dodal, da jaz osebno nisem evroskeptik. Zagotovo so potrebne neke spremembe znotraj Evropske unije, ampak kljub temu verjamem, da je ideja združevanja in medsebojnega spoštovanja narodov, ki imajo v resnici neko različno zgodovinsko izkušnjo, nek temelj, neka politična norma, ki ji sam sledim, ki mi je blizu, seveda v duhu nekega konstruktivnega in strpnega dialoga. Toliko zaenkrat, hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Primož Hainz. Pripravi naj se gospod Franc Laj, za njim gospod Marjan Dolinšek.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovana podpredsednica, ministrica in gospod minister, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Migracije so v zgodovini vedno bile in vedno bodo. Za nazaj so nam izjemno zanimive in jih seveda pregledujemo, v času, v katerem živimo, so pa seveda malce manj zanimive, ker imajo kopico sprotnih problemov. Vzrok za migracije so vedno seveda revščina, lakota, prenaseljenost, vojne in seveda tudi verski razlogi.

Zakaj to omenjam? Ker gre za to, da je pri migracijah, ko se enkrat začnejo, vzrok seveda notranji in je zato tudi odpraviti vzrok zelo težko. Potem pride seveda nek "ruker", recimo neka vojna, ki pa to povzroči in povzroči seveda premikanje narodov tudi pri sosedstvu. In ni treba, da se ustavi na neki meji, ampak se cele celine v nekem trenutku lahko začnejo seliti. Jaz sem eden tistih, ki sem prepričan, da se ta val ne bo tako zlepa ustavil. Lahko se umiri, ampak ustavil se pa tako hitro ne bo.

Seveda je pa treba vedeti, da to ni napad na Slovenijo, da to ni napad na Evropo. Ljudje preprosto gredo tja, kjer mislijo, da bodo lahko preživeli. Zato sam mislim, da se moramo

mi v tem trenutku človeško vesti, da moramo biti v tem trenutku humani in se spomniti, da imamo tudi Slovenci skoraj tretjino svojega nacionalnega teles zunaj. To pomeni, da smo se izseljevali in nikjer nismo bili sprejeti z odprtimi rokami, ampak smo šli, ker smo iskali ekonomske in politične priložnosti in se seveda v glavnem tudi ohranili. Ne smemo pa biti naivni. Zato imamo tudi danes doma organizirano državo, imamo policijo, vojsko, birokratski aparat, smo del Evropske unije, imamo tudi civilno zaščito, pri čemer ugotavljamo, da so se civilna zaščita oziroma humanitarne organizacije zelo izkazale. Imamo policijo, za katero lahko ugotovimo, da se je tudi izkazala. Nisem pa zato, da to obrnemo v smer policijske države v tem smislu, da bi danes prodajali oziroma hvalili Orbanovo varianto policijske države. Vojska, smo rekli, mora biti v neki vrsti v rezervi, imamo pa seveda tudi aparat, ki mora svoje opraviti pri delu.

Smo del Evropske unije in Evropska unija je bila presenečena, saj se ni dobro pripravila, ampak tudi mi kot del Evropske unije bomo morali prispevati svoj delež. Kar se tiče usode slovenskega naroda, če lahko tako rečem, v tem trenutku zgodovine, pa mislim, da je še vedno pomembna naša samozavest, pomembno je naše dobro delo, pri oblikovanju nacionalne samozavesti pa sem popolnoma proti tistim, ki so danes rekli, da ne rabimo kulture in teh reči. Zgodovina nam popolnoma jasno pove, da nismo preživeli kot vojaški narod, ampak kot kulturni narod, in v tem smislu smo mi del zgodovine in nismo izvzeti iz nekega trenutka. Tisto, kar pa lahko naredi Državni zbor, kar lahko naredijo stranke v Državnem zboru, je pa seveda to, da smo enotni, da ne ponavljamo nekaterih cepitvenih napak iz preteklosti in s tem bi lahko najboljše pomagali tudi ljudem, ko se odločajo za tako ali drugačno mnenje oziroma oceno situacije, v kateri smo in v kateri bomo morali preživeti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Franc Laj. Pripravi naj se gospod Marjan Dolinšek, za njim gospod Ljubo Znidar.

FRANC LAJ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, dragi kolegice in kolegi!

Smatram, da je današnji dan izredno koristen, da smo se seznanili s poročim. Mislim, da je bil skrajni čas, da je prišlo do tega, ker je življenje pač nanese na to, da smo se tudi mi v Sloveniji srečali z begunsko problematiko. Naj vam povem, da lahko že kar več kot leto dni, ko imam možnost, ko sem doma, spremljam madžarsko televizijo in se mi je ves čas porajalo vprašanje, kako to, da Evropa zanemarja to, da ne reagira na te zadeve, da jih ne jemlje primerno resno. Dobro, upajmo, da se stvari sedaj premikajo na boljše, kot smo dobili

informacije, ker pravijo, da upanje zadnje umre. Kot sem povedal, do nedelje sem spremljal to preko televizije. V nedeljo pa sem se prvič v živo soočil s to problematiko v Lendavi, v malem mestecu s 3 tisoč prebivalci, kjer je vzpostavljen sprejemni center s kapaciteto za 500 beguncev. Ko sem prišel tja, se mi je nekako postavilo vprašanje, kako obvladati situacijo na lokalnem nivoju, v kraju, ki je majhno, ki ima kapacitete vseh teh služb, ki lahko poskrbijo za to našo varnost, takšno kot je. In sem prišel do enega spoznanja oziroma vsaj prepričanja, da vsekakor mi, prebivalci, državljani Republike Slovenije, državljani Evropske unije z veliko mero strpnosti in humanitarnim duhom pripomoremo k temu, da vse profesionalne službe – tukaj mislim na policijo in na zdravstveno službo –, lažje opravijo svoje delo in da s tem pripomorejo tudi k naši varnosti. Vsekakor bi želel še tukaj izpostaviti, da k temu absolutno mnogo pripomorejo tudi prostovoljci, ki z velikim požrtvovalnim delom pokrijejo tiste vrzeli, katerih te službe zaradi svojih kapacitet ne morejo. Zato bi želel s tega mesta izreči vso pohvalo vsem deležnikom, ki so na kakršenkoli način prispevali k temu, da smo vsaj ta prvi val obvladali tako vzorno, kar kažejo nenazadnje tudi vsa priznanja iz Evrope. Upam, da bomo takšno situacijo tudi v bodoče lahko obvladovali in da bomo vzor tudi ostalemu delu Slovenije in Evrope. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Marjan Dolinšek. Pripravi naj se gospod Ljubo Žnidar, za njim gospod Matjaž Han.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovana predsedujoča. Spoštovani vsi navzoči v dvorani!

Prav je, da širše pogledamo na aktualno problematiko, ki jo imamo danes na dnevnem redu. Prej smo se na zaprti seji seznanili o vseh vidikih, kar se tiče varnosti, v povezavi z migracijsko problematiko.

Naj malo širše orišem za vse, ki spremljajo to našo sejo, da gre za človeške migracije, ki niso nov pojav. Če pogledamo v zgodovino in gremo daleč, daleč nazaj, bomo prišli do zaključka, da so se dogajale velike selitve narodov. Temu se težko kar tako upremo ali preprečimo na takšen ali pa drugačen način. Današnje migracije in migracijski tokovi so novost v tem, da so množični in pa relativno nepredvidljivi. V preteklih dneh smo bili priča večjemu migracijskemu prihodu na našo slovensko mejo in, kot smo lahko videli, je bilo to uspešno obvladano, tako glede na število prišlekov kot pri vseh postopkih, ki so izvajali ob samem prihodu. Naj torej tudi sam izrazim pohvalo slovenski policiji in pa tudi vsem kompetentnim službam, ki so bile udeležene v vseh teh procesih, torej evidentiranja in ostalih postopkih. Preko televizije smo lahko spremljali, da je vstop teh migrantov v Slovenijo potekal

nadzorovano. In da z naše strani, na to situacijo, ki se je dogodila, nismo bili nepripravljeni. Prej smo lahko na zaprti seji od posameznih služb slišali skupno oceno, da se situacija obvladuje, da smo na situacijo pripravljeni. Sigurno vedno obstaja takšen ali drugačen pomislek, vendar imamo zagotovila, da je stvar pod nadzorom, pod kontrolo.

Sigurno pa je prav, da javnosti odgovorimo na določena vprašanja, ki se pojavljajo, in na skrb predvsem z vidika varnosti državljanov in zasledovanja tudi nacionalnega interesa. V prvi vrsti gre za zavarovanje, o katerem moramo razmišljati že vnaprej, to je nadzor na državni meji in hkrati odgovoren nadzor pri izvajanju schengenskih pravil.

Kakšna je pripravljenost in kakšni so ukrepi na odziv pri trenutni migracijski krizi? Vsi vemo, da lahko množična migracija s seboj prinaša tudi potencialne nevarnosti. Naši varnostni organi in obveščevalne službe v Republiki Sloveniji so v svojih poročilih jasni, poročila so vsebinsko bogata, zaključki pa so, da službe delajo dobro, da so pripravljene na izzive in da imajo ustrezne načrte tudi za morebitne variante ponovnega prihoda večjega števila migrantov na naše meje. Kot sem že prej omenil, je pomembno, da našim državljanom sporočimo, da je situacija pod nadzorom, da je poskrbljeno za varnost naših državljanov in da država nemoteno deluje. Nujno pa je, da predstavniki v evropski družini jasno in glasno posredujejo in opozarjajo na nujne rešitve, do katerih je treba priti v zelo kratkem času, kajti, kot smo že prej slišali, ta migracijska problematika ne bo končana v zelo kratkem času.

Le z enotno, skupno evropsko politiko bo možna rešitev tega migracijskega problema. Če ne bo enotnosti, potem se lahko bojimo, da stvar ne bo šla v pravo smer. Vemo, da bo še danes naš predsednik dr. Miro Cerar, predsednik Vlade, v Bruslju izrazil pomisleke glede migracijske krize in tudi apeliral na takojšen pristop k reševanju krize. Vemo, da s časom ne bomo pridobili, ampak bomo kvečjemu izgubili, če ne bomo na evropskem nivoju začeli takoj in enotno reševati to problematiko. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Ljubo Žnidar. Pripravi naj se gospod Matjaž Han, nato dr. Milan Brglez.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani ministri, spoštovani kolegice in kolegi, vsem prav lep pozdrav!

Po mojem mnenju se Slovenija še ni srečala s pravo težo problematike beguncev in migrantov. Posledično je danes ugotavljanje, kako dobro in kako z lahkoto obvladujemo to problematiko, po mojem preuranjeno. Prava preizkušnja za Slovenijo bo šele prišla. Tu se seveda vprašamo, kaj bo jutri. Bistveno vprašanje pa je predvsem, kakšna bo varnost v

Sloveniji jutri, kajti vsi se mogoče premalo zavedamo, da smo bili v Sloveniji zelo, zelo varni in da je bila Slovenija zelo varna država. Zelo bi se strinjal z oceno, da je samo 20 % pravih vojnih beguncev, po mojem mnenju mogoče celo manj. Glavnina teh so ekonomski emigranti, ki prihajajo iz držav, kjer ni nobene vojne ali pa so celo plačani, da namensko z nekim jasnim ciljem destabilizirajo našo državo, ampak naši državi se reče Evropa. Velikokrat je bilo danes, tako s strani kolegov kot tudi spoštovane gospe ministrice, omenjeno, da Slovenija ni ciljna država. Jaz bi se s tem strinjal, ampak ob tem je pa treba takoj povedati, da je ciljna država Evropa in Evropa je naša država. S tem, ko bo imela Evropa težavo, bo posledično imela tudi Slovenija to težavo. Seveda pa je v določenih segmentih in ukrepih absolutno treba gledati nacionalno.

Migracijske poti, ki sedaj obstajajo na tem jugovzhodnem delu Balkana, so več ali manj poznane, in v trenutku, ko se bodo te določene poti presecale ali zaprle, se bodo iskale nove rešitve. Prišlo bo do preusmeritve teh migracijskih tokov, tu pa je sigurno Slovenija ciljna država, kjer se lahko potencialno ustvarijo nove poti, novi tokovi proti Evropi.

Slovenija je del schengenske meje in od trenutka dalje, ko Evropa ne bo več sposobna absorbirati števila teh beguncev in migrantov, bo treba zaustaviti oziroma dosledno spoštovati, kaj schengenska meja je in kako tu ravnati. Tukaj mora biti naše stališče jasno in odločno, da bomo to nalogo varovanja schengenske meje uspešno izvedli in odbili val vseh tistih beguncev, ki želijo na kakršni koli način priti v Evropo. Na ta val, ki se bo verjetno še pripetil, se je treba pripraviti in takrat se bo tudi šele dejansko postavilo vprašanje, ali smo to sposobni, v kakšni meri, ali s samo policijo ali še s pomočjo kakšne druge pomoči, ko bo ta naval prerastel v neko večje število, ki ga bo zelo težko obvladovati.

Na koncu bi na nek način apeliral na Vlado, da bo Vlada korektna do občin, ker bi jaz rekel, da je veliko nalog in dejanj, ki jih v določeni meri občine opravijo, potem se pa država nekako mačehovsko obnaša do občin. Verjetno bodo imele tudi občine določene stroške z begunci ali pa s posledicami tega begunskega vala. Zaradi tega bodo nastali določeni stroški, zato apeliram, da se ti stroški korektno povrnejo občinam, ki bodo dejansko finančno na udaru.

Na koncu me zanima, ali je kaj teh sredstev planiranih v proračunu in kolikšen je ta znesek. Vem, da se številke ne da natančno definirati, ampak me kljub vsemu zanima, ali se je proračun sploh dotaknil tega področja in namenil kakršnakoli sredstva za povračilo stroškov iz tega naslova. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Matjaž Han. Pripravi naj se dr. Milan Brglez.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Najprej, spoštovane in spoštovani, naj rečem, da mi je bil zaprti del današnje seje bistveno bolj všeč kot pa odprti, ker se je zopet pokazalo, da smo, kadar je zaprti del seje, bolj fokusirani, bolj realni, ko je pa odprti del seje, kamera svoje naredi in smo hitro vsi zgodovinarji, vsi analitiki in vsi vse vemo. S tega vidika mi je bil tudi Vinko Gorenak bistveno bolj všeč, ko je govoril na zaprtem delu kot na odprtem, kjer ga je kamera pač premagala. Ampak pustimo to.

Ko govorimo o tej krizi, ni pomembno, ali si levičar ali si desničar, vsi v tej dvorani imamo neko humanitarno noto in vemo, da je treba ljudem, ki bežijo pred bombami, pomagati. Ampak vemo, da ne gre samo za ljudi, ki bežijo pred bombami, temveč za ljudi, ki želijo iskati boljši jutri v tej lepi Evropi, ki je pa na nek način pokazala, da enostavno ne zna in ne zmore. Zelo preprosto si lahko predstavljamo. V Evropi, ki je enotna, neka Nemčija vabi begunce in migrante, naj pridejo k njim, neka Madžarska pa gradi žico okoli svoje meje. Če je to enotnost Evrope, potem je takšna Evropa slaba.

Moram reči, da se vsi zahvaljujemo prostovoljcem, tudi jaz bi se jim zahvalil, vendar so ti naši prostovoljci, humanitarci, skozi 25 let države dokazali, da znajo pomagati in da delajo dobro. Vsi hvalimo policijo, policija dela odlično. Toda po eni strani dela policija odlično, po drugi strani bi pa določeni Slovenci radi odstavili ministrico, ki je na čelu tega ministrstva.

Odstavljati ministrico v teh časih, Vinko, ni pomoč tej koaliciji. Mislim, da lahko ti s svojim znanjem drugače svetuješ ministrici, ne pa takole, preko javnih sredstev. Kaos, ki ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Čas je potekel, gospod Matjaž, žal. / oglašanje iz dvorane / Se opravičujem, jemljem vam besedo.

Besedo ima dr. Milan Brglez. Pripravi naj se gospod Jani Möderndorfer.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Spoštovana predsedujoča, podpredsednica Državnega zbora, zahvaljujem se za besedo. Spoštovani kolegi in kolegice, ministrica in vsi ostali!

Kar bi želel poudariti, je tisto, kar sem že večkrat poudaril. Na eni strani potrebujemo v takšni situaciji, v kateri se je znašla Slovenija, določeno poenotenje, na drugi strani potrebujemo določeno solidarnost. Ampak klic po poenotenju in solidarnosti mora iti najprej na Evropsko unijo. Zakaj mora iti najprej na Evropsko unijo? Zaradi tega, ker je Evropska unija, ne boste verjeli, leta 2012 sprejela naslednje – vam bom prebral naslov, da bo zelo plastično – "Sklepi o skupnem okviru za pristno in dejansko solidarnost z državnimi članicami, katerih azilni sistemi so pod posebnim pritiskom, vključno zaradi mešanih migracijskih tokov". Če torej govorimo o tem, kaj naj bi solidarnost v tem

primeru pomenila, je pravzaprav znotraj evropske zgodbe oziroma zgodbe Evropske unije zelo jasno izraženo, kaj je to. Tisto, kar zdaj vidimo, je, da te solidarnosti preprosto ni. Namesto te solidarnosti začno države vsaka zase sprejemati ukrepe, in sicer tako, da bodisi spreminjajo zakonodajo ali jo poostrujejo, poostrujejo zadeve na meji, uporabljajo vojsko, bodisi začno graditi barikade, torej dobesedno postavljati, utrjevati svojo mejo, da ta begunski migrantski val nekako ne bi prišel čez. Vse to počno, ne počno pa tistega, kar od njih preprosto Evropska zakonodaja zahteva. Zaradi tega je tisto moje stališče po mojem še vedno aktualno. Če Evropska unija ne najde enotnega in solidarnega odgovora na vprašanje, ki se pred njo postavlja zdaj in se bo postavljalo v bližnji in srednjeročni prihodnosti, takšna Evropska unija vsaj na enem delu skozi interpretacijo članic, ki gledajo vsaka nase, preprosto izgublja tisti pomen, ki naj bi ga imela in ki naj bi ga igrala v svetovnem okviru.

Še zlasti je znotraj tega zelo pomembno tudi to, kako se do teh, ki pridejo, pravzaprav obnašamo. Osnovno spoznanje, ki je danes nekako aktualno, bodisi da govorimo o tretmaju migrantov bodisi da govorimo o tretmaju beguncev, obe zadevi sta isti, obkram moramo izhajati iz človekovega dostojanstva. Varovanje človekovega dostojanstva je tudi tista zahteva, ki se pravzaprav postavlja pred naše organe, ko varujejo tudi našo mejo, ko varujejo vhod v Evropsko unijo, eno in drugo mora obstajati. To mora še toliko bolj obstajati in zaradi tega so mi ti klici po še večji militarizaciji in po še bolj prisilnem ukrepanju pravzaprav kontradiktorni. Nasprotujejo namreč slovenski ustavi. Kaj pravi slovenska ustava? Imam en člen, ki ga strašno rad citiram. In to je 124. člen, tretji odstavek. "Pri zagotavljanju varnosti izhaja država predvsem iz mirovne politike ter kulture miru in nenasilja." Torej, lahko nasilje uporabljeno v samoobrambi, ampak kakršnakoli druga zadeva pa preprosto ne pride v poštev. Zaradi tega je klicanje po pretirani militarizaciji zelo zelo problematično. Nastopa proti fundamentu, ki smo si ga sami postavili, ki smo ga postavili takrat, ko je ta država nastala. Ustava je namreč nastala v okviru tistega širokega konsenza, kjer se pa je oblikoval široki konsenz glede samih pojmov in samih določil v naši ustavi. Zaradi tega moramo zaradi samih sebe postopati tako, kot se postopa, in zaradi tega se moramo zaradi samih sebe zahvaliti svojim organom, najprej policiji, potem civilni zaščiti, prostovoljcem in vsem državljanom in državljanom, ki so vsaj do zdaj prestali ta test. Vsekakor človek v takih kriznih situacijah pričakuje široko solidarnost in na nek način se moramo zahvaliti tudi opoziciji za vse tisto, kar je konstruktivnega prispevala in še prispeva. Kadarkoli imamo probleme v tej državi, kadarkoli so kakšne zelo pomembne zadeve, vedno opozicija zelo tankočutno prisluhe in pazi, da ne ruši te države. To je namreč tisto, kar bi pač

moralo biti in kar je idealno tipsko, ker je država tisto sveto, zaradi česar smo vsi tukaj. Mi smo predstavniki države in kot predstavniki države moramo na ustrezen način ravnati. Je pa zelo pomembno, to pa je tudi fundamentalno in je zopet v naši ustavi, da pogledamo, od kje pridejo te vrednote in kako so razporejene v naši ustavi. Spet smo zaradi samih sebe postavili človekove pravice na prvo mesto. To je bistven preskok iz prejšnje države. In militarizacija in podobne prakse, kontra zagovarjanju človekovih pravic, vseh. Vseh. Čeprav imamo v slovenski ustavi vseeno eno zelo zanimivo zadevo, ki pa pravi, da obstaja razlika med človekovimi pravicami, ki jih imajo tujci, in vsemi ostalimi. Glede človekovih pravic tujcev smo vezani predvsem z mednarodnimi pogodbami. Tiste, ki od nas zahtevajo humano obnašanje, država spoštuje in zaradi tega vsekakor ne vidim nikakršnega razloga, da bi bil nezadovoljen s trenutno vlado ali s trenutnim upravljanjem policije ter ostalih represivnih in manj represivnih aparatov te države.

Tisto, kar bi rad na koncu pravzaprav poudaril, je naslednje. Verjamem, da kljub temu, da znotraj Evrope obstaja temeljna razlika med nekaterimi državami, ki res skušajo delati na tej solidarnosti, in drugimi, ki bi se hotele izvzeti iz te solidarnosti, pa se lahko veliko lažje poenotijo takrat, ko je to daleč od njihovega srca, in sicer, ko se to dogaja v tranzitnih državah, ko se to dogaja v Turčiji in pri podobnih zadevah. Dajmo se potem vsaj tam poenotiti in ne dati recimo Turčiji par milijončkov, saj bodo za karkoli takega, da bo zaustavila svoj tok, potrebne milijarde. Evropa se očitno lahko pogovarja o tako velikih številkah za nekatere druge zadeve, preprosto bo morala tudi za to, da bo ohranila svobodo gibanja znotraj Evrope, na ta način pristopiti do drugih držav, v njih poiskati partnerja in od Evrope je treba to preprosto zahtevati. Mi smo Evropska unija in ker smo Evropska unija, ni treba nič moledovati, zahtevati je treba te zadeve. Zahtevati je treba enotnost in zahtevati je treba solidarnost. In to nasloviti tako na druge države članice kot tudi na vse institucije Evropske unije in pri tem vztrajati. Hvala.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:

Besedo ima gospod Jani Möderndorfer, pripravi naj se gospod Uroš Prikl.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (NeP):

Hvala lepa, podpredsednica.

Kolega Han je rekel, da smo tukaj v tej dvorani vsi enako solidarni. Glede na to, da je parlament v bistvu nekako odraz slike realnosti slovenskega prostora in pa seveda vseh prebivalcev, jaz trdim, da temu ni tako. Tudi ni res, da smo vsi enotni in vsi za isto stvar. Tako, kot je napovedal gospod Gorenak, da so stvari, pri katerih ni opozicije in ni koalicije, potem pa v nadaljevanju začel govoriti samo še z opozicijsko držo. Predvsem pa moram reči, da

mi je bilo všeč takoj na začetku, ko se je razvnela ta begunska kriza, ko je predsednik SDS dal v resnici zelo jasno sporočilo, da bo morala Evropa tukaj pravzaprav najti skupni odgovor na begunsko krizo. Sem rekel, evo, to pa je to, o čemer je govoril gospod Gorenak. Vendar imamo doma tamle gospoda Grimsa, ki pa predava samo še o varnosti in o tem, kdo nas bo napadel, kje bomo eksplodirali, kje bomo delali, ne vem, kaj še vse. Zakaj to govorim? Zato, ker se mi zdi zelo pomembno glede tega, kar je rekel gospod Gorenak, da če želimo res delovati enotno, potem moramo predvsem paziti tudi, kaj govorimo. Kajti če gospod Gorenak ali pa kdorkoli drug od poslancev straši koga – pa ne mislim, da ste koga, daleč od tega –, je to nekaj popolnoma drugega, kot če nekdo po Facebooku pošilja neke slikice in straši ljudi, ker ga ne jemljejo resno, kajti gospod Gorenak ni kdorkoli. Celo bivši minister za notranje zadeve je, malo se spozna na stvari, večkrat je o tem govoril. Torej je zelo pomembno, kaj tudi reče, da ne govorim o ostalih.

Druga stvar, ki se mi zdi pomembna, je predvsem ta, da je treba gledati tudi druge dimenzije tega vprašanja. Jaz se namreč spomnim, ko smo na odboru pred približno štirinajstimi dnevi ali pa tremi tedni prvič govorili o tej problematiki, da sem zelo jasno opozarjal, da dajmo govoriti o beguncih. Tudi v Evropi govorijo o beguncih, nihče ne govori o migrantih, zaradi tega, ker imamo begunsko krizo. Čim uporabljamo besedo migranti, imamo problem z zakonodajo. Zato se mi je zdelo toliko bolj pomembno, da definirajo pojem begunec.

Kar se tiče Vlade in njenega operativnega dela, moram reči, da je SDS seveda to spretno izkoristil, pač zato, da je naredil uverturo v tisto kar nas čaka jutri. Ampak okej, v redu, jaz o tem ne bom govoril, bom raje govoril jutri. Je pa pomembno predvsem to, da danes lahko zagotovo zatrdimo, da Vlada je opravila svojo domačo nalogo. To ji je treba priznati, če je to komu prav ali pa ne. Jaz nisem del te vladne koalicije, ampak jo je opravila. Zakaj? Opravila jo je predvsem zato, ker nismo videli enakih dogodkov na meji, kot smo jih lahko gledali še en teden ali štirinajst dni pred tem oziroma jih lahko še danes gledamo kje drugje, kaj se dogaja in kako stvar funkcionira.

Na koncu pa me seveda skrbi tisto, kar je najbolj pomembno za vse nas, da ne znamo predvideti, koliko časa bo to trajalo, in to, o čemer je govoril moj predhodnik, da je to test in preizkušnja za Evropsko unijo. Jaz ne verjamem v propad Evropske unije, bojim pa se, da če se bo to nadaljevalo, Evropska unija ne bo več imela tiste moči, kot bi jo lahko imela in jo je seveda tudi želela izgraditi. Zdaj se ji namreč dogaja to, da se določene stvari polarizirajo, bojim se, da nekatere celo načrtno. Tukaj mislim, da bi morali pokazati, če govorimo o enotnosti do določenih vprašanj, da si bomo vedno različni, vendar pa je skupni imenovalec nekaj drugega.

Pozivam pa vse tiste, ki svoje nestrpnosti ne morejo skriti, naj vsaj utihnejo.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Uroš Prikl, pripravi naj se gospa Janja Sluga.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoča. Spoštovane kolegice in spoštovani kolegi!

Jaz sicer vem, da je tema današnje seje varnostni vidik aktualne begunske krize, ampak vendarle sem prepričan, da nikomur od nas ne more biti vseeno, da nam ni mar, ko gledamo dnevno reke beguncev, otrok, žena, bolnih, izčrpanih, z vrečkami v roki, ki pešačijo kilometre in kilometre, da bi prišli do neke točke, do neke obljubljenе dežele, pri tem pa se jim dogajajo travme, peripetije in še in še negativnega na tej njihovi poti.

Jaz sem prepričan, da ta begunska kriza ni kriza samo iz varnostnega vidika. Prav je seveda, da zagotovimo varnost za vse udeležence, tudi za begunce, ampak prav je tudi, da odpremo dimenzije humanosti, sočlovečnosti. Enotna evropska politika na področju azilne politike. Evropa je v tem trenutku seveda na preizkušnji. Na preizkušnji solidarnosti, na preizkušnji humanosti, na preizkušnji spoštovanja človekovih pravic. To preizkušnjo mora opraviti z odliko, za dobrobit same Evrope in za njen nadaljnji obstoj. Vendar tu ni samo Evropa. Upal bi si trditi, da Evropa ni bila tisti poglavitni deležnik, ki je destabiliziral razmere na Bližnjem vzhodu. Tukaj imam v mislih seveda Združene države Amerike, saj mislim, da bi se tudi preostali svet ali pa predvsem Združene države morale v temu trenutku soočiti s to begunsko krizo, s problemi, ki tukaj nastajajo in priskočiti na pomoč. To je naloga vseh, ki to gledajo, in upam, da ne gledajo kar tako, brezčutno in z distance, češ to se pa nam ne more zgoditi. Pričakujem, želim, apeliram na tem mestu.

Nekaj pa se mi zdi poglavitno. Poglavitno ni, da se v tem trenutku odločamo o nekih kvotah, o nekih številkah, koliko beguncev bo šlo v eno ali v drugo državo. Seveda je to v tem trenutku potrebno, to je politika gasilskega prizvoka, ki je v temu trenutku nujna, ampak bistveno je seveda, da se razmere tam, kjer so bili, destabilizirane in umirijo, da se ti ljudje verjetno enkrat nekoč vrnejo nazaj. Jaz sem prepričan, da ti ljudje niso šli na pot kar tako, iz čistega mira, s kovčki, z vrečkami. Ti ljudje si verjetno želijo se vrniti v te svoje kraje. Kdo od nas bi pa šel kar tako, se kar tako podal na desetine tisočih kilometrov daleč? Si lahko to predstavljate? Jaz si zelo težko.

Zelo dobra se mi zdi ideja o nekem skladu. Jaz verjamem, da bo tukaj moč doseči nek konsenz, da bo mogoče neka sredstva zbrati v ta namen in enakomerno porazdeliti bremena vseh deležnikov, ki v teh procesih seveda sodelujejo.

Za zaključek. Ministrica, bodite trdni. Naj vas neki pavšalni kritiki ne spravijo iz tira. Nadaljujte svojo pot. Ob tej priložnosti zahvala vam, ki po mojem mnenju več kot korektno vodite to policijo, ki ji gre zasluga pri umirjanju situacije, ki ji gre zasluga pri tem, da smo bili deležni tudi pozitivnih kritik, iz Amerike na žalost ne, ampak saj nismo pričakovali tega. Zahvala tudi vsem drugim organizacijam, tudi humanitarnim, nevladnim organizacijam. Mislim, da je prav tako, da na tej poti tudi vztrajate in samo tako naprej.

In čisto ob zaključku, tudi časa več ne bo kaj dosti. Ljudje, bodimo malo empatični. Predstavljajmo si, da je vsak izmed nas lahko begunec, da je lahko brezdomec, da je lahko človek, ki ostane čez noč brez vsega, danes, jutri, pojutrišnjem. Tukaj je na preizkušnjo človeštvo. Bodimo človeku človek. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Besedo ima gospa Janja Sluga, pripravi naj se mag. Branko Grims.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovani ministrski zbor, spoštovani kolegice in kolegi!

Vem, da je danes tema varnostni vidik, vendar pa ugotavljam, da se je v tem času v vseh razpravah vsebina bistveno razširila. Še več, v bistvu ugotavljam, da danes nekako doživljamo prvi del interpelacije naše notranje ministrice, ampak mislim, da smo danes že vsi ugotovili, da policija dela dobro. Še več, lahko bi rekli, da so na Ministrstvu za notranje zadeve pravočasno zaznali izziv, s katerim se danes soočamo, in so bili tisti, ki so razumeli, da se je treba resno pripraviti. Mislim celo, da gre na tem mestu pohvala ministrici, vodstvu in zaposlenim na Direktoratu za upravne notranja zadeve, migracije in naturalizacijo ter seveda celotni policiji.

Kljub temu pa mislim, da je treba danes poudariti, kot so že mnogi kolegi tudi pred menoj, predvsem humanitarni vidik trenutnih dogajanj znotraj migracijskih tokov, ker mislim, da nam vsem, torej celotni Evropski uniji, predstavlja nek skupen izziv. Nekako delim mnenje kolegov, ki so govorili pred menoj, da se mora Evropa tukaj vsekakor poenotiti glede ukrepanja in tudi seveda predvsem glede solidarnosti. Ljudje, ki ... /oglašanje iz dvorane/ Kolegi, če se vam zdi to smešno, jaz ne vem, jaz se vam na primer nisem smejala, nikomur od vas. Pozorno vsem vas poslušala. Tako za intermezzo, ker je to zelo neolikano, ko že ravno govorimo o dostojanstvu in humanitarnosti. Migranti, najsibo begunci ali ekonomski migranti, so ljudje, tako kot smo mi vsi. Mislim, da je to tisti vidik, ki ga moramo imeti vseskozi v mislih, ko se pogovarjamo o njih. To so ljudje, ki so bili iz kakršnihkoli razlogov, najsibo to vojna ali ekonomske razmere, dejansko prisiljeni, da so se odpravili na pot za nek boljši jutri, za neko boljšo prihodnost. Taka odločitev ni enostavna.

Ne glede na to, kakšni razlogi so jih pahnili v to, jaz mislim, da nihče od nas ne bi kar iz čistega miru odšel od doma, nekam v neznano, v nek drug svet, brez vsega, saj takšne odločitve, verjemite mi, niso enostavne. Zato jih moramo tudi na tak način sprejemati. Ti ljudje niso nič krivi in niso nič dolžni. Odpravili so se pač na neko pot v nek boljši jutri, ker jim seveda Evropa še vedno nekako predstavlja tisti kraj, kjer se jim zdi, da bo njihovo življenje lahko nekoč boljše. Zato potrebujejo našo zaščito, potrebujejo neko razumevanje, potrebujejo varnost, potrebujejo osnovne življenjske potrebščine, potrebujejo medicinsko pomoč in tako dalje. Jaz mislim, da smo danes tudi že ugotovili, da jim to zaenkrat še zelo uspešno pri nas tudi nudimo.

Policija je tista prva, ki pride v stik z migranti, in, kot sem že rekla, gre njim vsa pohvala za dosedanje delo, ravno tako pa tudi humanitarnim in ostalim organizacijam. Kot je poudaril kolega Han, te organizacije delajo dobro že vrsto let in mislim, da bodo to počele še naprej, ne glede na to, s kakšnim številom beguncev ali ekonomskih migrantov, če želite, se bomo v prihodnosti še srečevali.

Bistveno je poudariti, da ti ljudje nadaljujejo svojo pot iz Slovenije naprej mirno, umirjeno, predvsem kontrolirano in nadzorovano. Sama sem zelo pozorno spremljala tudi, kako se je odvijala namestitveni center v Celju. Pred dobrim tednom dni je prišla prva skupina v ta namestitveni center, z veseljem sem ugotovila, da so bili tam nanje pripravljeni, da so nemudoma posredovali, ko se je izkazalo, da so ljudje potrebni medicinske oskrbe. Moram reči, da ni bilo zaznati nikakršne nestrpnosti med prebivalstvom, ne glede na to, da so namestitveni center vzpostavili v centru mesta, in tudi ni bilo zaznati navzven nikakršnega strahu, ljudje se niso zapirali v domove in ni bilo situacije, da si ne bi upali na ulico. Ti ljudje so potem po prebiti noči v Celju mirno nadaljevali svojo pot v lastni organizaciji naprej, proti Avstriji.

Kaj je bistveno in kaj želim poudariti? Vedno se pojavljajo neki strahovi med ljudmi, takrat ko se soočamo z nekimi nepredvidenimi situacijami, z nekimi neznanimi situacijami in takrat pride do nekega strahu in takrat se mogoče pojavljajo tudi posamični neprimerni odzivi med ljudmi. Jaz pa mislim, da moramo prav na tem mestu pozvati vse, ki nas danes spremljajo, da nekako razmislijo, da te ljudi jemljejo kot soljudi, da jim ponudijo roko, da se izogibajo nestrpnosti, rasizmu, ksenofobiji in tako dalje. Ti lahko pripeljejo s sabo seveda samo negativne posledice, mislim pa, da je treba migrante jemati pozitivno, tako za nas same kot za njih in tudi za našo družbo, kajti tisti izmed njih, ki pa na koncu bodo ostali pri nas, mislim, da lahko našo družbo obogatijo, ji ponudijo nekaj več in jim je treba tudi po naših najboljših močeh pomagati, da se integrirajo in na ta način tudi tej družbi nekaj dajo, nekaj

vrnejo in pripomorejo k naši skupni blaginji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Breznik, pripravi naj se gospod Marko Ferluga.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa podpredsednica.

Jaz bom ponovno prišel do naslovne teme današnje izredne seje, to je varnostni vidik, ko smo soočeni s to tako imenovano begunsko krizo. Ker nas je predsednik Državnega zbora prej nekako poučeval o tem, kaj piše v slovenski ustavi, mu bom jaz pač vrnil z besedami, kaj sploh sestavlja državo.

Prvič, obstajajo trije pomembni konstitutivni elementi neke države. To so ozemlje, skupaj z mejo, državljani in kot tretji ter najbolj pomemben konstitutiven element nadzor nad tem ozemljem, nad institucijami te države, ki v njej delujejo. Sta še dva zelo pomembna konstitutivna elementa, četrti element je priznanje drugih, teh tvorb, drugih držav, ki te priznavajo, peti pa je oblika vladavine, ali je to monarhija ali je to demokracija in tako naprej. To je pet ključnih točk.

Danes se pogovarjamo o točki, ali smo gospodarji na svojem. Ali smo v elementu spopadanja s to krizo, govorim predvsem na teritoriju Republike Slovenije, ravnali po postopkih, ki bi jih lahko predvideli. Prvič, zaradi tega, ker ne gre za nenadno dejanje, ne gre za pad kometa, ne gre za žledolom, ki je bil recimo nepredviden. Gre za to, ali so institucije te države delovale. Imeli smo mesec dni časa, lahko rečemo, da je bilo vprašanje ur, kdaj bomo dobili prve begunce na slovensko mejo in kako bomo na to reagirali. Moje osebno prepričanje kot enega izmed nekdanjih poveljnikov tudi v Slovenski vojski je, da država in vlada svoje vloge nista odigrali.

Prvič, območje Slovenskih goric, petek, občinska proslava v Voličini. Ob 9. uri dobiva z županom klic poveljnika gasilskih enot Gasilske zveze Lenart, da imajo alarm in da se pripravlja namestitveni center v Črnem lesu. En ali dva dni prej je občina dobila samo enega izmed pozivov Ministrstva za notranje zadeve, da bo to ena izmed možnih lokacij. Ko so jih vprašali, če jim dajo podrobna navodila, z Ministrstva za notranje zadeve niso dobili nobenega odgovora. Ob 21.30 torej prihajam z županom, ki ni vedel ničesar, na območje Črnega lesa, kjer so gasilci, del Uprave RS za zaščito in reševanje iz Maribora, s podporo taborniške organizacije iz Maribora, prostovoljcev in delavcev Rdečega križa, pripravljali vse za namestitvev 200 beguncev; kasneje pa smo v tem centru namestitvene zmogljivosti povečali na 250 enot. Ob 01.30 je prišlo na to območje 150 beguncev. Zjutraj smo imeli krizni štab v Lenartu, kjer smo določili, kdo bo vodja tega centra, in sami, lahko rečem, izpeljali vse postopke, za katere mislim,

da so smiselni. Tu moram resnično pohvaliti, ne samo gasilcev, tudi Upravo za zaščito in reševanje na območju Maribora, kjer je upravnica spremljala te postopke. S strani ministrstvu ničesar! Prav ničesar! Policisti, ki so varovali, rezervna sestava, niso imeli nobenih navodil. Nobenih navodil, kako postopati.

Nadaljevanje. Največkrat je bila na Twitterju omenjena prehrana. Vojska med tem časom dobi klic, pogovarjal sem se z dežurnimi v obeh vojašnicah, tako v Slovenski Bistrici kot v Mariboru. Če so bili že pripravljeni, potem so določeni postopki tudi v Slovenski vojski – kdo je na čakanju, kdo je v dežurstvu, kako bodo plačani in vse ostalo, kaj bo, če bomo šli tudi v tako imenovano prehrabno logistiko, v podporo. Če bi bili pripravljeni – dokumentacija s strani ministrstva, preigrani scenariji -, bi tudi vedeli, kakšne so prehrabne navade teh ljudi, katero hrano uživajo, katere hrane ne uživajo. Tudi če tem ljudem ne kuhaš svinjskega mesa, to še ne pomeni, da bodo to hrano uživali, zaradi svojih kulturnih navad, zaradi načina klanja, tudi kokoši in tako naprej, te hrane pač v veliki večini niso uživali. Potem se je Vlada pohvali, spoštovani kolegice in kolegi, na podlagi vse procedure, da so potem to hrano, ki je bila postana, ki je stala več kot tri, štiri ure v termosih, razdelili policistom. Zdaj pa vprašanje. Sam sem kot vodja logistike končal oziroma opravil izobraževanje za sistem HACCP v Slovenski vojski. Ali veste, kaj pomeni, ko hrana pade pod 63 stopinj? Tudi tisti, ki deli to hrano, mora imeti HACCP, pa niti enega ni bilo tam, ki bi delil hrano. Kuharji Slovenske vojske so opozarjali del svojih nadrejenih, naj sporočijo, da imajo iz Afganistana ravno te izkušnje, da se nekateri bojijo tudi zaradi zastrupitve in tako naprej, da se ta hrana ne razdeli. To je prvi primer.

Lahko povem, da imajo enake izkušnje tudi v Karitasu. Kolega mi je povedal zgodbo, mislim, da je govoril celo mariborski nadškof, da imajo v Karitasu enak problem. Nam torej sploh ne bi bilo treba razdeliti tople hrane, ker tudi v Avstriji vsaj prve dneve begunski centri tega niso razdeljevali.

Suha hrana. Trgali so dnevne obroke, trgali so dnevne obroke, ki so za vojake, raztrgali celo vrsto dnevnih obrokov, ki niso poceni, zato da so teh nekaj ribjih konzerv, tune z zelenjavo, dajali tem ljudem. Policisti so bili v tem času oskrbovani s prepečencem in dvema jabolkoma ali pa z ničimer, begunci pa so dobivali tuno z zelenjavo in tako naprej. Se bom distanciral od nekaterih zadev. Gre samo za vprašanje postopkov in naštudiranih scenarijev.

Nadaljevanje. Kakšna akcija je begunska kriza, kdo jo mora voditi, kdo ima znanje, da lahko vodi tako akcijo? To je policijska akcija, spoštovani kolegice in kolegi. Tako Uprava za zaščito in reševanje skupaj s civilno zaščito je lahko podporni element, Slovenska vojska je seveda v tem histogramu podporni element Uprave za zaščito in

reševanje. Glavnino svojih nalog skupaj s strokovnimi službami pa vodi Ministrstvo za notranje zadeve, tudi Ministrstvo za zunanje zadeve, spoštovani kolega minister, je podporni element s svojimi informacijami, s svojimi mednarodnimi zadevami, v katerih sodelujete, saj podpirate, da iščemo optimalne scenarije za rešitve predvsem krize za Republiko Slovenije. To je naša država, prvenstvena naloga je, da varujemo naše ozemlje in da ti postopki tečejo na našem ozemlju najboljše. Toliko glede logistike.

V medijih, spoštovani kolegice in kolegi, ste lahko zasledili srečne zgodbe novinarjev, ki so v teh dneh dobredno zaprli kakršnoli komentarje in se šli neko diktaturo, vzbujali zavest pri ljudeh, da še premalo naredijo za te begunce, da so premalo solidarni, da je treba solidarnosti še več. V javnost prihajajo zgodbe živali, kako je neka begunka prinesla mačko v Slovenijo, kako je en begunec svojega majhnega psa pripeljal v Slovenijo. Zdaj pa sprašujem, kakšni so postopki pri komercialnem vnosu živali v Republiko Slovenijo? Kot sin nekdanjega pokojnega veterinarja, veterinarskega inšpektorja, vas sprašujem, če ste zdaj slišali za postopek titracije, ko se mora vsaki taki živali iz tretjega sveta vzeti kri, mora iti pod poseben veterinarski pogled in tako naprej. Ali so tudi ti postopki v teh vaših scenarijih narejeni? Recimo samo pri vnosu živali, pa gre za minimalno zadevo. Ali smo tudi to naštudirali? Nadaljevanje, zdravje ljudi. Opozoril sem na zgodbo iz Salzburga, kjer je prišlo pri enem izmed beguncev do začetka gobavosti, na srečo je bil začetek, ni šlo za neke epidemiološke zadeve. Ali smo predvideli tudi postopke glede zdravstvenega stanja v teh nastanitvenih centrih, kamor prihajajo na vsakih nekaj ur novi ljudje?

Z Avstrijci smo v dogovorih, jaz ne vem, v katerih, saj sem sam dvignil telefon in poklical okrajnega glavarja jugovzhodne Štajerske, torej nekoga, ki je vodil vse aktivnosti policije, dr. Alexandra Majcna – če želite, vam dam njegovo številko in ga lahko pokličete –, ki je bil zgrožen nad slovensko policijo. Pa ne zaradi policistov samih, ampak zaradi tega, ker mi nismo mogli v tem trenutku nadzirati teh, ki hodijo peš, skozi slovenska privatna lastništva, preko avtoceste, po slovenskem ozemlju, ovirajo promet, mi jih nismo nadzorovali, niti tega, da so na določenih delih prestopili zeleno mejo. Na srečo imamo na eni strani Muro med Avstrijo in Slovenijo, na drugi strani pa so prestopali zeleno mejo, in tam so imeli Avstrijci največ problemov. V noči na soboto so dobili klic, mislim, da ob 21. uri, potem so dobili ukaz, ker so imeli tudi sami probleme, tudi z Dunajem je imela avstrijska Štajerska probleme, da so dobili določene okrepitve, v kasarni v Strassu so imeli pripravljenih 2200 vojakov za to, da mejo naredijo dichtig, kot so rekli oni, da jo torej poskušajo nepredušno zapreti, predvsem tam, kjer je možen prehod preko zelene meje. Mi nismo nadzorovali

situacije, spoštovani kolegice in kolegi. Prvič zaradi tega, ker je Slovenija država slovenskih državljanov in državljanek. Mi smo humanitarni, mislim, da ga ni Slovenca, ki ni pokazal te enote, da pri nas nimamo nekih velikih ekstremistov tudi v tej krizi, predvsem pa moramo spoštovati, da smo bili tudi poslanci in poslanke izvoljeni s strani slovenskih državljanov in državljanek. Tega pa se tudi moramo prvenstveno zavedati. Hvalospevi, kako so ti begunci ...

Zdaj pa struktura beguncev, naslednja problematika. Črni les – Bangladeš. A je to ogrožena država? Iran, Irak, res Sirija, tisti dan recimo približno 25 do 30 %, ne bom zdaj te statistike poskušal vključiti v neko slovensko povprečje. To so bili torej ljudje, ki nimajo nobene zveze, ampak iščejo boljši svet. Če pogledate, zakaj iščejo boljši svet, je to zaradi tega, ker zaradi njihovih totalitarnih, avtoritarnih režimov, kjer sami niso dosegli neke stopnje demokracije, v tem trenutku po eni strani tehnološko ne dosegajo nekega standarda blaginje ljudi, kot jo imamo pač v Evropi, seveda pa je tudi demografska slika neverjetna. Mi smo se za to borili, mi smo uvedli liberalizem, kapitalizem, z liberalnimi vrednotami, imamo krščansko in delno protestantsko etiko, zaradi tega pa se naši gospodarski dosežki v Evropi kažejo. Zaradi tega imate vi danes blaginjo dosti večjo, zaradi kapitalizma, spoštovani kolegice in kolegi, vi živite 20, 30 let naprej, kot živijo podobno prebivalstvo v teh državah in tako naprej. Ti ljudje, spoštovani kolegice in kolegi, danes s procesom globalizacije in izvora informatike vidijo vse te slike in si želijo seveda boljšega življenja, ampak tudi naši predniki so stoletja garali za to, da smo mi ta standard dosegli.

Moje osebno mnenje je večplastno. Po eni strani je treba ljudem, ki so pred našimi vrati in potrebujejo pomoč, pomagati. Jasno. Po drugi strani pa je v tisti drugi fazi dogovor v okviru Evropske unije, kjer bomo pa morali reči bobu bob in se vprašati, koliko je teh ljudi in koliko je prostora v Evropi za te ljudi. Še nekaj je treba vedeti. Če mislite, da je ta islam, ki prihaja v Evropo, tisti islam, ki ga mi poznamo od naših sosedov, iz Bosne in Hercegovine, ki je nek evropski islam, se vi mogoče motite. Jaz vam priporočam, da si preberete nekaj sestavkov kolega Gregorja Preaca, ki je živel v islamu več kot deset let, o tem je napisal več knjig in opozarja na določene stvari, kako ti ljudje reagirajo.

Druga zadeva je Nemčija in Angela Merkel. Njene izjave so prav tako padle, lahko rečem, pod nekimi medijskimi napadi zadnje leto, da recimo pripravlja četrti rajh glede krize z Grčijo, zato je v času te begunske krize ta gospa pač prišla pod nek pritisk in hotela pripraviti nekaj lepih besed. Te lepe besede, ki jih je izrekla, so seveda ti begunci v teh begunskih centrih nekako videli, na IPhonih so jih imeli v nekaj minutah, kar je seveda dodalo dodatni optimizem, zato, da ti prihajajo preko našega

ozemlja na področje Nemčije. Kaj jih čaka v Nemčiji? Kakšni so prvi vidiki, kaj jih čaka v Nemčiji? Moj razgovor z njimi, vsi bodo na visokih delovnih mestih, na visokih položajih, imeli bodo hišo, imeli bodo nemški avto, imeli bodo standard, ki so si ga Nemci gradili stoletja – to so njihove sanje, spoštovani kolegice in kolegi! Kaj bo, ko jim Nemčija ali pa ostale visoko razvite evropske države, tudi Slovenija morda, tega ne bodo dale? Kakšen scenarij bo potem? Kaj bo sledilo? Kaj imamo za tem, spoštovani kolegice in kolegi?

Jaz danes še niti nisem toliko kritičen do ministrice, kolikor sem morda do ostalih politikov, ki so si gradili imidž na tem, da bodimo solidarni, bodimo solidarni. V redu. Ali smo vprašali tudi svoje državljanke in državljane, ali so se resnično pripravljene biti solidarni z ljudmi, kjer nimamo tako visoke dodane vrednosti, kjer v industriji in v ostalih institucijah ne moremo zaposliti toliko ljudi, odpovedati takšnemu in takšnemu procentu slabšega standarda. Ali bo ta solidarnost potem tudi takrat pila vodo? Mi imamo zdaj samo pritisk, ki je bil nenaden, pritisk nekaj dni. Zaznali smo, da se mnenje ljudi spreminja. Ljudje so pripravljene biti solidarni z ljudmi, ki so šli skozi naše ozemlje. Mislim, da tukaj sploh ne rabimo odpirati nekih težkih tem in drug drugemu dokazovati, kdo je bolj solidaren in kdo ni. Ampak ali imamo resnično pripravljene rešitve? Ali bomo lahko obdržali te standarde? Ali bomo lahko obdržali tudi to spoštovanje človekovih pravic in vsega tistega, kar je prinesla zahodna Evropa ali pa zahodni civilizacijski vidik? To so vprašanja v tem trenutku. Moram priznati, da smo pri prvem pritisku beguncev skozi Slovenijo naredili kar nekaj kiksov. Pripravljamo se na novo priložnost ali na nov pritisk. In današnja seja nima samo vidika obtoževanja, ima vidik, ali smo se iz tega kaj naučili, ali bomo te postopke, te scenarije še bolj preigrali in ali bomo na podlagi vsega tega, kar se naučimo, tudi iz teh kiksov, postavili oziroma naredili nek nov načrt. Nov načrt, spoštovani kolegice in kolegi, Evropa je naša širša skupnost, naša ožja skupnost pa je država Republika Slovenija. Mi smo kot poslanci dolžni razpravljati predvsem na področju Republike Slovenije in mi smo dolžni zagotavljati s svojimi ravnanji predvsem varnost naših državljanek in državljanov in tudi spoštovati njihovo privatno premoženje. To, da so se begunci sprehajali po njihovem privatnem premoženju, skakali preko avtoceste in tako naprej pač kaže na situacijo, ki ni bila pod nadzorom, pa govorimo o prihodu 2 tisoč ljudi. To je vse tisto, kar sem sam opazil s terena.

Jaz bi prosil, če bi nekako v tej sferi, o teh opažanjih tekla tudi nadaljnja razprava na današnji izredni seji. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Marko Ferluga, pripravita naj se gospod Jožef Horvat in gospa Suzana Lep Šimenko.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav ministricam, ministru, ostali ekipi Vlade.

Sploh ne znam začeti po tem poslušanju gospoda Breznika, ker mislim, da smo v enih paralelnih svetovih, ampak en precedens bi si pa dovolil, če mi dovolite vsi, pa brez zamere. Danes ima moja stara babica osemindeset let in ji želim vse najboljše, upam, da se je naposlušala vsega tega, kar je bilo do zdaj.

Naj se vrnem na temo okoli migracij in tega. Varnostni vidiki vsega tega so izredno zanimiva in široka tema, to smo slišali od mojega predhodnika. Lahko se gleda na to izredno tendenciozno, senzacionalistično, mediji upoštevajo vse to, dejstva in fakti so pa čisto drugačni, zato mislim, da z neko umirjenostjo in z neko realno sliko dosti lažje prebrodimo vse te zadeve, ki so v breme državi, našim državljanom in vsem organom, ki delajo.

Jaz sem še zmeraj mnenja, da so Vlada, Ministrstvo za notranje zadeve, Ministrstvo za zunanje zadeve, Uprava za reševanje in vsi ostali organi, hkrati pa seveda tudi nevladne organizacije in lokalne skupnosti odigrali zelo pozitivno vlogo, s tem, da ne smemo pozabiti na to, da je bila to ena kapljica, čaka pa nas predvidoma en velik val beguncev, tako da ne smemo zaspiti na tem. Če so bile kakšne napake ali kar koli, se da še zmeraj nekako urediti in postaviti zdaj ta sistem, da bo nekako funkcioniral.

Kar se tiče nekomuniciranja med organi in med državami, če sem jaz prav razumel ministrico v njenem predhodnem govoru, so v stalnih konstantnih navezah, se pravi da določene navedbe, ki jih je moj prijatelj Franci povedal, nekako ne držijo. Mislim, da mi bo to potem verjetno potrdila tudi ministrica, ker ne gre brez tega, da so države, preko katerih poteka ta val, vsaj malo usklajene ali pa informirane, zato po mojem to ne drži, ne more držati.

Rad bi se pa vrnil na neko drugo zadevo. Mi skozi govorimo o tej naši mikro sceni, Sloveniji in naši regiji, ki nas obdaja, ampak pozabljamo na eno bistveno zadevo – tukaj apeliram tudi na vse ministre, sploh na ministra za zunanje zadeve –, da moramo jasno, glasno in artikulirano povedati v Bruslju, Evropski komisiji in Evropskem parlamentu, da se je treba spopasti z vzroki te krize. Ne samo, da gasimo posledice z nekimi delnimi ukrepi, ki dejansko ne rešujejo te zadeve celovito, pozabljamo na zadeve kot so recimo integracija, asimilacija ali pa stabilizacija vsega tega. Pri sami vlogi Evropske komisije, kot je bilo že prej navedeno in mislim, da je tudi gospod Šircelj v predhodnih sejah to povedal, se je treba vprašati, kaj je delala do zdaj, Kakšne so njene odgovornosti in kompetence, če vemo, da ta zadeva s temi begunci ne traja od danes, jutri ali pa od predvčerajšnjim, ampak je to že dolgo?

Italija je že dolgo časa na to opozarjala, sama se je borila s tem, zdaj pa smo pustili Grčijo na pol zlomljeno, s kupom beguncev, in se vsi čudijo po Evropi, kako in kaj. V končni fazi, ko govorimo o teh beguncih ali emigrantih, ali so to ekonomski ali so to politični, kakšen signal potem daje Nemčija? Nemčija daje takšen signal, da se bo ta val beguncev samo povečal in to eksponentno. Če je to neko razumljivo, odgovorno dejanje ene pomembne države, potem se moramo mi vprašati, kaj moramo mi narediti. Dejansko moramo delati po pregovoru Pomagaj si sam in bog ti bo pomagal, ker drugače ne gre, na žalost. Ker da bomo čakali mi na Evropo, kaj se bo odločalo, kako se bo odločalo, če bo naredila ta sestanek, če bo naredila ono konferenco ... Tukaj smo polni vsega.

Jaz mislim, da imata naša vlada in ta struktura, ki je postavljena za ukrepanje glede teh begunskih zadev in problematike, zastavljene cilje. Malo se jih da popraviti, prav tako plane in načrte, tako da se jih da nekako uokviriti in usmeriti. Treba pa je z naše strani in s strani Vlade jasno, glasno in odločno začeti govoriti na vseh instancah v Evropski uniji, da je treba nemudoma ukrepati, ker je bilo tega dosti sejanja. Saj se tudi danes dosti časa ubadamo z raznoraznimi zadevami, ampak moramo imeti konkretne naloge in konkretne ukrepe, ker drugače te zadeve ne bomo rešili. To je recimo resnično pokazala ta naša vlada s tem, ko je vsaj ta začetni del migracije nekako uspešno opravila. Žalibog, nočem reči, ampak pričakuje se večji val, ki bi znal biti res en masovni eksodus in ki bi znal biti problematičen za vse strukture, ki so postavljene. Sploh na to se moramo resnično dobro pripraviti.

Za vse ostalo pa mislim, kot bi rekel tudi gospod Pojbič, stopimo skupaj in naredimo nekaj dobrega. Toliko z moje strani. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat, pripravi naj se gospa Suzana Lep Šimenko in dr. Jasna Murgel.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lepo pozdravljam vas, kolegice in kolegi, ministrice, ministra, predstavnike Vlade, ostale vabljene in seveda vse, ki spremljajo to našo sejo!

Uvodoma želim izraziti zadovoljstvo, da tudi vladna koalicija priznava predlagateljem te današnje seje, Slovenski demokrati stranki in Novi Sloveniji, potrebo po razpravi o poročilu o ugotovljenih varnostnih vidikih aktualne begunske krize in ilegalnih migracij.

Mi danes pravzaprav to temo vrtimo že od pol osmih zjutraj, tako na skupni seji Odbora za zunanjo politiko in Odbora za zadeve Evropske unije kot tudi sedaj na plenarnem zasedanju. In to je prav.

Kolegice in kolegi, migracije so vedno spremljale človeštvo in trdim, da migracije bodo vedno spremljale človeštvo. Ukvarjamo se z

akutnimi vprašanji: Ali gre za begunski val ali gre za selitev narodov? Ali gre za reševanje golih življenj ali gre za bežanje s trebuhom za kruhom? Nekaj pa je gotovo. Gre za veliko stisko velike množice ljudi. Večkrat sem v tem državnem zboru že povedal, da ljudje nismo enaki. Ljudje nismo enakopravni. Smo pa enakovredni. Zato je življenje tiste sirijske begunke enako vredno kot življenje državljana Republike Slovenije. In še nekaj je gotovo. Gre za eno najbolj neznosnih humanitarnih dram v zadnjih desetletjih. Pred takšnim scenarijem in pred konflikti, ki se širijo in na zaskrbljujoč način rušijo notranja ravnovesja in tudi regionalna ravnovesja, se za mednarodno skupnost ne zdi, da je sposobna najti ustrezne odgovore, medtem ko trgovci z orožjem še naprej delujejo v skladu s svojimi interesi. Porajajo se tudi interesi, kako vnesti kaos v posamezne države in vnesti kaos v Evropski uniji. Zato je danes težko narediti razmejitev med migranti. Eno so gotovo ekonomski migranti. Na drugi strani imamo države, konkretno Nemčijo, ki potrebujejo in vabijo ljudi, ker njihova industrija potrebuje delovna mesta, pravijo, da pol milijona, hvala bogu. Drugo so pa morda tudi takšni, ki so od koga poslani, da bi vnesli destabilizacijo v to isto Nemčijo, kot v gospodarstvu najmočnejšo evropsko državo in tudi svetovno velesilo, ter destabilizacijo v Evropsko unijo. Težko je s prstom kazati na te, ker ne vemo in jih ne poznamo. Nimajo dokumentov, o njih ne vemo praktično nič.

Mene kot krščanskega demokrata bo marsikdo vprašal in pozorno poslušal, kaj bom rekel glede grožnje o islamizaciji Evrope. S tem nimam težav. Zakaj ne? Zato, ker je verska svoboda ena od osnovnih človekovih pravic. Ko pa sem prej govoril o nekaterih morebitnih poslanih migrantih, da bi preko terorističnih akcij ustvarjali destabilizacijo Evropske unije, tukaj pa potem postavljam vprašanje najprej o varnosti naših ljudi v lastni državi in seveda tudi o varnosti znotraj Evropske unije.

Danes govorimo, da je Evropa neenotna. Res je neenotna, ampak bom povedal in pokazal primer enotnosti. V tem mesecu, v soboto in nedeljo 5. in 6. tega meseca, je bila v Luksemburgu, ki, kot veste, v tej polovici leta predseduje Svetu Evropske unije, medparlamentarna konferenca o skupni zunanji in varnostni politiki ter o skupni varnostni in obrambni politiki. Po napornem usklajevanju zaključkov smo s konsenzom sprejeli zaključke, ki so bili prav danes razdeljeni tudi v Državnem zboru, ne vem, komu vse, OZP ali še komu, ne vem. Ampak tam smo s konsenzom dosegli zaključke, saj smo glede begunske problematike ter glede zahtev za bolj usklajeno upravljanje migracijskih tokov, poudarjam, skupaj in enotno sprejeli kar enajst sklepov. Jaz ne vem, kdo jih posluša, kdo te sklepe upošteva, vendar bi jih morali, če imamo parlamentarno demokracijo znotraj Evropske unije in nacionalni parlamenti

skupaj z Evropskim parlamentom sestavljajo evropski parlamentarni sistem.

Še nekaj. 17., to je bilo torej prejšnji teden, je Evropski parlament sprejel ukrepe na področju mednarodne zaščite v korist Italije, Grčije in Madžarske. 780 milijonov evrov so vredni. Jaz sem danes na Odboru za zunanjo politiko povedal, da zahtevam, da bo danes na Evropskem svetu predsednik Vlade tudi izpostavil stroškovni vidik, ki ga ima Slovenija za vzpostavljane schengenskega režima. Ne gre za to, da smo lačni denarja, gre za to, da varujemo evropske meje. Za to gre. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Suzana Lep Šimenko, pripravita naj se dr. Jasna Murgel in dr. Bojan Dobovšek.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovana ministrska ekipa!

Jaz prihajam iz obmejne občine, iz ene izmed obmejnih občin, ki je v bistvu tudi na meji s schengnom. Morda je ravno zaradi tega tam tudi ta problematika migrantov še toliko bolj aktualna.

Prav je, da na začetku poudarim, da smo Slovenci vedno bili in tudi vedno bomo ostali humanitarni, kar vseskozi tudi dokazujejo. Vsem, ki dejansko potrebujejo pomoč, zmeraj pomagamo. Tudi jaz bi se zahvalila policistom, zato ker so do zdaj svoje delo opravili dobro, kot tudi vse ostale organizacije, civilna zaščita in številni prostovoljci.

Je pa seveda pomembno, da dejansko pomagamo tistim, ki so pomoči resnično potrebni, da pomagamo beguncem. Kdo so begunci? To smo danes že slišali, tisti, katerih življenje je v njihovi državi ogroženo. In ti običajno bežijo v prvo varno državo. Če pogledamo po zemljevidu, Slovenija zagotovo ni prva varna država. Dejansko naj bi ti ljudje običajno iskali varno državo in ne bogate države, čeprav vidimo posamezne izjave, da je Slovenija prerezna za te emigrante, ki jim ne morem reči begunci, ampak so emigranti. V bistvu jim moramo reči ekonomski emigranti, ki na svoj način tudi izkoriščajo stisko tisti pravih ljudi, katerih življenje je dejansko ogroženo, zato ker v njihovi domovini vlada vojna. Izkoriščajo na način, da skupaj z njimi prihajajo po tej poti. Seveda z namenom, da bi sebi in svoji družini omogočili boljše življenje, ki ga vidijo v Evropi. V tem ni nič slabega, ampak izkoriščajo stisko ljudi in to delajo nelegalno. Velikokrat se izpostavlja, da so večinoma izobraženci, vsi ti pa bi lahko v Evropo prišli tudi legalno. V Evropi imamo tako imenovane modre karte, podobno kot ima Amerika zelene karte. Ne vem, koliko se uporabljajo, ampak namenjene so ravno izobraženim neevropejcem. To pomeni, da bi vsi ti ljudje lahko prišli legalno, ampak ne pridejo.

Tudi glede tega, da se včasih govori, da je največ otrok in žensk. Kaj vidimo, če zdaj

pogledamo te videoposnetke? Jaz vidim večinoma moške, težko rečem katere starosti, ampak večina jih ne presega moje starosti, večina jih ne presega 35, 40 let. In vsi izgledajo v zelo dobri fizični kondiciji. Če se spomnimo na vojno v Bosni, kdo je bil? Večinoma ženske in otroci. To so begunci in to so tisti, ki so dejansko potrebni pomoči.

Mi pač ne smemo tukaj pozabiti na varnost naših državljanek in varnost naših državljanov. Smo država na schengenski meji, zato jo moramo seveda tudi ustrezno varovati, kar je na eni strani ustrezna registracija teh ljudi, na drugi strani pa tudi, da se jih varno namesti in da se zagotovi neka varnost ob njihovem tranzitu. Vemo pa, da tega ni bilo. Prosto so se gibali po naših cestah, avtocestah. Nekatere ljudi, ki živijo na teh območjih, pa je bilo strah. Verjamem, da je bila marsikatera hiša bolj zaklenjena, kot je sicer, in da se marsikje otroci niso tako sproščeno igrali zunaj, kot se sicer igrajo, pa karkoli vi danes tukaj govorite.

Jaz verjamem, da se vas je večina tukaj že peljala z letalom. Vedno, ko se pelješ z letom, ti najprej predstavijo, kako ravnati v primeru kakšne nevarnosti. Če se spomnite, ko kaže sliko, ko pade maska dol, kaj je posebej izpostavljeno? Da moraš najprej masko s kisikom dati sebi, šele potem pomagati ostalim. Da mora ženska to najprej dati sebi, potem pa svojemu otroku. Mogoče včasih kdo od nas to težko razume, ampak dajmo ta primer malo preslikati na našo državo. Dajmo najprej pomagati našim državljanke in državljanom in najprej poskrbimo za njihovo varnost.

Vprašati se moramo tudi, kakšno finančno breme pa naša država sploh lahko prenese. Na eni strani seveda govorimo o gospodarski rasti, naslednje leto in tudi letošnje leto bosta temeljila predvsem na izvozu. Ampak kaj pa bo, če bodo meje zaprte? Ali bodo naša podjetja lahko kar tako izvažala? Resnično se je treba vprašati, koliko finančno mi to sploh zmoremo.

Številne slike so krožile po internetu. Ene zelo krute, številne žalostne. To, da policisti po šestnajstih urah dela dobijo dva hladna obroka, se mi zdi grozno. Na srečo se najdejo tudi dobri ljudje, ki so jim prinesli tople pice. Tega sem bila zelo vesela. Podjetje v državni lasti beguncem nudi zastonj internet. Pohvale vredno, ampak imamo pa tudi državljanke in državljane, ki na bolj obrobni območjih Slovenije nimajo signala, da bi lahko imeli internet leta 2015. Vidimo slike odpadkov, ki ostajajo. Pri nas odpadke ločujemo. Vsak tri leta star otrok ve, kako mora ločevati odpadke. Če jih ne ločuješ, si lahko za to kaznovan. Imamo pač določena pravila v državi. Da o hoji po avtocestah in o tem, kako na drugi strani pa naše ljudi deložiramo, niti ne govorim.

Res je, da želi večina teh migrantov zaenkrat zgolj prečkati Slovenijo. Ampak, kot je že bilo izpostavljeno, kaj pa bo, ko bosta Nemčija in Avstrija meje zaprli? Morda se tukaj

v Ljubljani kaj dosti s tem ne ubadate, mi, ki smo pa s štajerskega konca, pa toliko bolj. Tudi sama se spomnim, kako je bilo, ko je bila meja z Avstrijo zaprta, ko smo čakali na meji ali ko smo imeli tiste obmejne, ker smo tam živeli, da smo lahko prečkali mejo. Danes se lahko prosto gibamo, danes se počutimo svobodne in to si želimo ohraniti tudi v prihodnje. Ne želimo si mej med državami in tega se je treba tukaj enostavno tudi zavedati. Vedno je Slovenija veljala za varno državo, vedno smo se s tem ponašali, in resnično si želimo, da to varnost in svobodo ohranimo tudi v prihodnje.

Moje mnenje je, da pomagamo tistim, ki so pomoči resnično potrebni, ne smemo pa pozabiti na naše državljanke in državljane. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Jasna Murgel, pripravita naj se dr. Bojan Dobovšek in gospod Danilo Anton Ranc.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Če smo pri tem, česa se kdo spomni, jaz se spomnim, kako je bežati iz območja, kjer te nekdo želi ubiti. Zato mislim, da je tisto prvo in najpomembnejše sporočilo, ki ga bomo dali danes iz tega parlamenta na tem javnem delu te seje, da smo sposobni humanitarnosti, solidarnosti, sočutja do tistih, ki bežijo pred nevarnostjo. In Slovenija je pokazala, da je tega zmožna.

Naslednje, kar želim poudariti, je to, da moramo biti pozorni na element strahu ali panike, ki ga lahko ustvarjamo vsi tisti, ki s pozicije določenega funkcionarja dajemo izjave o situaciji, o kateri govorimo, torej o migrantski problematiki, problematiki beguncev. Mislim, da smo predvsem politiki, predvsem mi v parlamentu, dolžni dajati izjave na ta način, da spodbujamo čim manj tega strahu in da uporabljamo čim manj sovražnega govora, da ga sploh ne uporabljamo oziroma nekaj podobnega temu. S tem lahko namreč sprožimo v javnosti val mnenja, ki ga potem zelo težko ustavimo.

Predmet današnje razprave je v bistvu poročilo Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ki ga je ta komisija dala v zvezi s tem, kaj so ji poročale pristojne institucije o varnostnih vidikih migrantske politike v Republiki Sloveniji ob tem povečanem pritisku migrantov. Tisto, s čimer smo bili seznanjeni na Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in s čimer je bil danes seznanjen celoten državni zbor na tej tajni seji, je bilo to, da je bila Slovenija dobro pripravljena na sprejem beguncev in migrantov, da je imela načrt, ki ga je tudi dobro izpeljala. Ja, policija potrebuje več sredstev, prav tako vsi, ki se ukvarjajo s sprejemom in obravnavanjem beguncev, najverjetneje bo v naslednjem proračunu tudi to upoštevano in bo tudi več teh sredstev dobila. To je bil ognjeni krst, če lahko tako rečemo, kjer

smo dobili veliko pomembnih izkušenj, da bomo znali tudi vnaprej obravnavati naslednje večje število beguncev oziroma migrantov, ki bodo prišli na naše meje, da jih bomo znali in jih bomo sposobni obravnavati na naših mejah.

Naj odgovorim kolegu Brezniku samo glede enega vidika sodelovanja državnih institucij z župani na obmejnih območjih. Župani so v dnevnem stiku z državnimi sekretarji na Ministrstvu za notranje zadeve, bili so organizirani tudi operativni sestanki z župani na Ministrstvu za notranje zadeve, vsi drugi organi sodelujejo, se obveščajo dnevno in sodelujejo pri reševanju te problematike.

Migrante oziroma begunce smo sprejeli dostojno, upoštevali smo vsa pravila Evropske unije, ki jih moramo upoštevati, izpolnili smo svojo dolžnost. Varovali smo torej svoje prebivalstvo, varovali smo del zunanje meje Evropske unije, ki pač odpade na Slovenijo, varovali smo begunce in spoštovali tudi njihove pravice, ki jih imajo po mednarodnem pravu in pravu Evropske unije v skladu s politiko Evropske unije. Zaenkrat torej to počnemo dobro in ni nobenega razloga, da iz parlamenta dajemo sporočilo javnosti, da je vse narobe, da nam zdaj grozi ne vem kakšna velika nevarnost. Ni razloga za strah, lahko samo, kar smo danes večkrat naredili, pohvalimo policijo, civilno zaščito, lokalne skupnosti in vse, ki so pri tem sodelovali.

Problem pa seveda ostaja v tem, kaj še prihaja. Kot smo že večkrat povedali, nismo tisti, ki bi lahko sami reševali to problematiko. Še enkrat bi rada poudarila to, kar sem že prej povedala, da ne smemo in ne moremo kar tako odpisati Evropske unije in ob prvem velikem izzivu, ki je pred nami, reči: Op, zdaj pa nič ne deluje. To je približno tako, kot da se poročiš in rečeš, okej, živila sta srečno skupaj. Potem pa ob prvem izzivu rečeš, ja, zdaj pa ne, zdaj pa greva narazen, ne moremo. Tukaj se bo zdaj pokazalo, to je po mojem mnenju tista točka preloma, kjer bo Evropska unija ugotovila, ali je sploh sposobna sprejeti skupno politiko na določenem področju, ki nas vse življenjsko zadeva. Tukaj se bo pokazalo, ali Evropska unija deluje na temeljnih vrednotah, ki jih razglaša, in ena od teh je solidarnost. Okej, dobro, notranji trg tudi, ampak solidarnost, prenos in delitev bremen. To je tisto, kar moramo tudi v Evropski uniji zagotoviti.

Kaj lahko storimo mi kot parlament države Republike Slovenije? Ne prosimo, lahko zahtevamo od institucij Evropske unije, da to skupno politiko sprejmejo. Od tukaj lahko pošljemo zahtevo, da se oblikuje skupna politika na tem, da se sprejme odločitev. To je tisto, kar lahko tukaj mi naredimo. Jasno je, da Slovenija ni edini igralec v tej zgodbi, da smo majhna država, ampak v okviru institucij Evropske unije, Sveta Evropske unije, Evropskega parlamenta in Evropskega sveta imamo možnost, da zahtevamo, da se sprejme skupna odločitev, ki nas vse zadeva.

Zato s tega mesta predlagam, da to naredimo in pozivam institucije Evropske unije, predvsem Evropski svet, ki sprejema strateške odločitve, da ko bodo danes in v bodoče odločali o tem, sprejmejo to odločitev, kajti brez te odločitve ostanemo sami, kar se seveda ne sme zgoditi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Bojan Dobovšek, pripravita naj se gospod Danilo Anton Ranc in gospod Bojan Podkrajšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NeP): Hvala. Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Raziskovalci s področja varnosti smo že več let opozarjali na tovrstno problematiko, vendar dokler se migracije dogajajo preko apeninske poti, preko iberijske poti, o tem nihče ni kaj razmišljal. Zdaj, ko se je pot premaknila na balkansko pot, je panika v vseh državah in pa nespretni odgovori nekaterih držav zaradi velikosti te problematike. Če citiram Huntingtona, je to že tretji val migracij. Prvi val je bil val osvajanja Amerike, drugi val po drugi svetovni vojni in tretji val s padcem berlinskega zidu, najprej migracije znotraj Evrope in potem vse bolj širjenje proti vzhodu. In ta trend se bo samo še nadaljeval.

Če bi izpostavil tisto, kar danes še ni bilo izpostavljeno, finančni tok in pa finančna problematika teh migracijskih tokov. Poglejmo arabsko pomlad, kako se je začela, kakšen je bil njen namen in pa kaos, ki je iz tega nastal. Prav tukaj so se na podlagi korporacijskih tveganj in pa idej začele migracije, sprva ekonomske in potem v nadaljnjem valu tudi begunska problematika zaradi pospešenih vojnih stanj v državi ISIS. In sicer zato, ker samo državo na drugi strani podpirajo prav te korporacije. Kje kupujejo nafto, s kom trgujejo? Če pogledamo borbe, borci so dobro opremljeni in izurjeni, se pravi, da imajo opremo iz razvitih držav.

Če grem naprej. Cel val, ki bo prišel v Evropo – večkrat smo že slišali, da Nemčija potrebuje toliko in toliko delovne sile. Da, mogoče to potrebuje Nemčija, ampak zopet je vprašanje, kakšno delovno silo. Ali bo ta delovna sila zaposlena v formalnem sektorju ali bo zaposlena v neformalnem sektorju? Kaj se bo zgodilo, če bo zaposlena v neformalnem sektorju? Kakšni so ukrepi za delo naprej?

Večkrat je bil omenjen strah, strah pred organizirano kriminaliteto, strah pred terorizmom. Menim, da je največji strah še pred zapiranjem informacij. Tajna seja, ki smo ji bili priča danes, sproža določen strah, strah pa povzroča tudi to, da ljudem ne predočimo realne, hitre, konkretne informacije in da osebe, ki so za to pristojne, odločno ukrepajo in se pojavijo v javnosti.

Velik del prvega vala so prevzele nevladne organizacije, humanitarne organizacije, celo, kot vemo, so te pomagale tistim prvim policistom, ki so stali na meji s

Hrvaško. Vemo, da bo policist dobro delal, če bo ustrezno opremljen in če bo ustrezno nahranjen. In prav ta drugi del so v veliki meri opravile nevladne organizacije in prostovoljci.

Če preidem h koncu. Slovenija mora jasno prezentirati svoja stališča in je odvisna sama od sebe. Seveda smo del evropske skupnosti, ampak ti odzivi so prepočasni. Tam moramo jasno izraziti svoja stališča, sami kreirati politike in na podlagi teh politik strategije, kako in kaj bomo ukrepali, in to jasno predstaviti v Evropski uniji.

Če govorimo o pogledih varnosti, gre tudi za ekonomsko varnost, ekološko varnost. O tem sploh nismo začeli govoriti, pa ravno ti dve obliki varnosti sta vezani na migracije, ki smo jim priča.

Zaključil bi s tem, da moramo načrte in ukrepe čim prej prezentirati javnosti, ne pa jih skrivati pod tančico nekih skrivnosti in tajnosti, kajti to vzbuja strah pri ljudeh. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Danilo Anton Ranc. Pripravita naj se gospod Bojan Podkrajšek in gospa Violeta Tomić.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani ministrski zbor, hvala za besedo!

Najprej bi se malo dotaknil zgodovine, iz katere se je treba včasih pač nekaj naučiti. Že Goti so leta 367 bežali pred Huni, tudi Slovani smo se selili pred 500 leti. Če gremo bližje, leta 1890 se je moralo tudi milijon Armencev nasilno izseliti. V drugi svetovni vojni je v taboriščih umrlo 55 milijonov pregnancev. V novejši zgodovini pogledajmo Ruando, pobegnilo je z domov okrog 2,3 milijona Hutujcev. In nenazadnje, naša bližnja zgodovinska preteklost, jugoslovanska tragedija, iz Bosne se je izselilo preko milijon beguncev. Kaj je rdeča nit vseh teh begunskih kriz? Beg pred diktaturami, beg pred vojnami. Vprašajmo se, kdo so ti diktatorji, kdo povzroča vojne, kaj je interes kapitala, velesil, kolonizacije naravnih virov in izkoriščanja bogastev, v tem primeru, o katerem se zdaj pogovarjamo, mogoče nafte.

Z razpravo bi želel opozoriti na izvor te begunske krize. Tudi Slovenci smo se v svoji lastni zgodovini srečali s preganjanji, izseljevanji, marsikateri Slovenec ali cele družine so bile izseljene v Srbijo, imamo bridke izkušnje v podobnih dogodkih, ki jih sedaj doživljajo ti begunci. Tudi tokrat s srečujejo z nasiljem. Mislim, da ga moramo na vsak način z nekimi ukrepi, ne na lokalni ravni, ampak na evropskem in pa tudi svetovnem nivoju preprečiti. Tudi naš Tomo Križnar je pred leti opozarjal na to problematiko v Afriki, mogoče ga nismo slišali dovolj niti mi, kaj šele svetovna javnost in voditelji velesil. Tudi bivši predsednik Drnovšek je svetovno javnost opozarjal na to tematiko. Spomnimo se njegovih poskusov, kako to zadevo pripeljati v neko mednarodno razpravo.

Kar zadeva teh migracij, se ozrimo par let nazaj. Te bližnje države – Libija, Sirija, Irak – je bil mir, države so funkcionirale pod nekimi lokalnimi oblastmi, seveda pod nekimi posebnimi vrstami diktatur, pa vendar je bil tam neke vrste mir, izkoriščali so nafto, države so funkcionirale normalno. Mislim, da je bilo v interesu kapitala in velesil obvladovati to nafto, te države pa eksploatirati. Pod krinko izvoza demokracije so te države razpadle in zdaj smo tam, kjer smo. Vojni dobičkarji trgujejo z orožjem, mi pa moramo, ker smo humanitarna država, kar je tudi prav, sprejemati begunce. Mislim, da Evropa, ne smo Evropa, tudi svet, nemo opazuje to situacijo in se predvsem na globalnem nivoju ne loti problema, kjer je bistvo tega problema. Mislim, da je tudi danes mogoče trenutek, da damo pobudo, da mogoče tudi zunanji minister Erjavec, ki bo v kratkem na zasedanju na Varnostnem svetu oziroma OZN, dal pobudo, da bi se na nek način organizirale mirovne sile ali da bi sklicali izredno skupščino Varnostnega sveta, ki bi to tematiko takoj dala na dnevni red. In seveda tudi vzpostavila normalne pogoje na tem področju in normalni ekonomski razvoj teh držav. Mislim, da si moramo na vsak način prizadevati, da ustvarimo pravičnejši svet in vsem zemljanom omogočimo pogoje za dostojno življenje. Tudi s tega vidika ocenjujem, da sem ponosen, da je naša mala država Slovenija v tem primeru odreagirala na način, sprejela te begunce, omogočila njihovo pot naprej.

Ne želim, da ocenjujemo ministre po številu medijskih nastopov, saj mislim, da štejejo dejanja. Mislim, da sta naša ministrska ekipa in vlada odigrala pravo vlogo in pokazali tudi drugim državam, kako je treba ravnati v Evropi. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA MAG. BOJANA MURŠIČ: Besedo ima gospod Bojan Podkrajšek, pripravitelj naj se mag. Lilijana Kozlovič in gospa Nada Brinovšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, cenjeni kolegice in kolegi, ministri, lep pozdrav tudi v mojem imenu!

Ko govorimo o varnosti države, v mislih imam Republiko Slovenijo, nas prav gotovo stvari skrbijo. Prav gotovo smo premalo poslušali naslednje tri poslance, predvsem imam tu v mislih gospoda Grimsa kot predlagatelja, zelo pa sem vesel, da imamo med poslanci tudi dva strokovnjaka na tem področju, to sta dr. Vinko Gorenak in dr. Bojan Dobovšek. Premalo smo govorili o vzrokih te tragedije, ki daje Evropsko skupnost prav gotovo na največjo preizkušnjo v zgodovini. Za to niso krive Slovenke in Slovenci, krivda prihaja od zelo daleč. Če bi na tem področju govorili pred 25, leti bi bil ta svet veliko večji, danes je pa prav gotovo že to čisto blizu.

Vsi skupaj od daleč ugotavljamo, da je Evropska skupnost tu neenotna, da ni povezana

in da je na veliki preizkušnji. Slovenija je del te evropske skupnosti. Mi smo danes tudi govorili o tem, ali je prav, da nastopamo preko medijev ali ni prav. Samo en stavek ene najvplivnejših političark, in sicer gospe Merklove v Nemčiji, je bil narobe izrečen in je bilo vse narobe. Še kako prav je, da znamo prav nastopati v medijih in seveda svojim državljanom in državljanom povedati kaj o situaciji, v kakršni smo.

Danes smo govorili predvsem o tem, kaj smo storili v preteklosti, v zadnjih štirinajstih dneh. Veliko pohval je treba dati, tako policistom, gasilcem, Rdečemu križu, Karitasu in mnogim ljudem, ki so prinašali hrano, postavljali šotore in tem ljudem pomagali. Jaz sem prepričan, da se danes premalo zavedamo, da je to komaj začetek, da je to trajalo pozimi in da bo trajalo tudi spomladi. Bojim se, da bomo te ljudi, ki so pripravljeni prostovoljno pomagati, kmalu izčrpali. Predvsem mi je pomembno, da se policistov, gasilcev in še koga spomnimo takrat, ko nam pomagajo, takrat seveda znamo reči besedo hvala, ko jim je pa treba zagotoviti plače oziroma izpolniti boljše pogoje, pa smo seveda bolj tiho oziroma pozabimo.

Naj bo današnja seja, za katero mislim, da je bila enotna ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Lilijana Kozlovič, pripraviteljica naj se dr. Mitja Horvat in dr. Dragan Matić.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, predsedujoči za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani kolegi in kolegice!

Slišali smo danes, da nas je na podlagi poročila, ki smo ga na zaprti seji obravnavali, treba biti strah. Ampak kaj je strah? Strah je v bistvu neko subjektivno dejstvo in na podlagi tega je bil tudi diskurz danes zelo različen. Tisti, ki jih je strah, so to izražali, tisti, ki pa zaupajo, seveda govorijo drugače. Mislim, da moramo zaupati, kajti Vlada je te dni dokazala, da je sposobna, da zmore zagotoviti varnost in da ima vse potrebne resurse in da je pravzaprav okrepljena. Vendar razumem tudi opozicijo, da ne more in ne sme priznati dobrih plati Vlade. Ne morem pa razumeti, da se povečuje ukrepe, ki jih je sprejela Madžarska, da se poziva k temu, da se zapre naše meje, k temu, da se uporabi vojsko na meji, da se uporabi prisilo, tega pa ne morem razumeti. Sprašujem se, česa nas je strah oziroma česa je strah teh ljudi? Česa je strah tistih v Evropi, ki niso enotni, ki včeraj niso pristali na enoten dogovor.

Že kolega Franc je namreč povedal, da begunstvo, kar je drugačen pojav od migracije, ni nekaj novega. To se je v zgodovini že dogajalo, vseskozi se dogaja, tudi Evropa se je s tem seveda vseskozi soočala in največje razsežnosti doživela prav v 20. stoletju. Milijon Armencev je bežalo pred Turki in znamo se temu pokloniti. 1,5 milijona Rusov je zbežalo leta 1917 v zahodne evropske države, 15 milijonov

Nemcev je bilo izgnanih iz nekdanjih nemških območij na vzhodu in jugovzhodne Evrope. Okoli pol milijona Karelincev je konec 2. svetovne vojne pred svetovno zasedbo zbežalo na Finsko in iz Madžarske je zaradi takrat spodletele vstaje v Avstrijo zbežalo 160 tisoč oseb. V devetdesetih letih pa smo bili seveda priča tudi našim beguncem iz Jugoslavije.

Po podatkih UNHCR je po svetu 17 milijonov beguncev in danes imamo pred seboj Sirijce. Ponovno ena izmed kriz oziroma ena izmed takšnih grdih situacij, ljudje, ki zaradi konflikta bežijo iz svoje države. V treh letih je bilo ubitih 175 tisoč ljudi. 3,5 milijona jih je zbežalo v sosednje države, te so jih privabile zaradi svojih interesov, potem pa so jim odrekle dostojanstvo in jih danes v bistvu preganjajo in tudi sami pred njimi bežijo. 6,5 milijonov jih je razseljenih po sami državi Siriji, bežijo pred bombami svojega režima in po drugi strani pred pobojem svojih upornikov, ki naj bi se borili proti temu režimu, ugotavljamo pa, da se vedno bolj borijo za svoje interese. Tam se je gospodarstvo ustavilo. Kmetijstvo, ki je v Siriji srce njihovega delovanja, je umrlo. Ti ljudje so danes tukaj. Mi pravimo, da to niso enaki ljudje kot tisti, ki so prišli leta 1991, 1992, teh ljudi nam ni treba sprejeti. Pravimo, da ni enako, da bo tu trpela država, da so takrat dali sorodniki. Ampak kdo so sorodniki? Kdo so ljudje oziroma kdo je država? Ali nismo naši ljudje in mi vsi skupaj država? Vseeno je, kdo da, ali da nekdo iz svojega ali da nekdo iz proračuna. Seveda je med temi ljudmi tudi veliko migrantov, to so tisti, ki gredo s trebuhom za kruhom, ker želijo svojim domačim omogočiti dostojno življenje ali pa sebi omogočiti šolanje, skratka, boljši način življenja. Ali menite, da je res preprosto oditi iz svojega doma, ga zapustiti in oditi? Če tako pogledamo, se je že milijone in milijone ljudi preselilo in šlo s trebuhom za kruhom, ta globalizacija pa je razkorak med tem, koliko imajo eni deli sveta in koliko drugi, pravzaprav povečala. Povsem normalno je, da gredo ljudje tja, kjer lahko živijo bolje.

Od leta 2005 dalje je 200 milijonov migrantov ekonomskih migrantov. Ali je s tem kaj narobe? Ali jim zaradi tega ne smemo dovoliti, da gredo? Torej, pomagali bomo beguncem, migrantom pa ne bomo pomagali. Ampak spet se sprašujem, zakaj. Po drugi svetovni vojni so naši Slovenci odhajali. Pa si zamislite, ko gledamo tudi danes, ko naši mladi odhajajo, da jim v tujini to odrečejo, da jim ne pomagajo. Mi smo ponosni na te naše dede, ki so odšli. Okrog milijon jih je v tujini, ki so šli na tak način. Pravimo, da gredo moški in teh se moramo bati. Tudi pri naših dedih so najprej odšli moški, zato da so pripravili in kasneje pozvali svoje družine za seboj. Če pa tega niso mogli, so jim pomagali z denarjem, ki so ga pošiljali domov. Pravzaprav se sprašujem, česa se bojimo. Če želiš tako videti, lahko migracije res pomenijo nekaj negativnega, lahko spremenijo zemljevid, kulturo. Česa se bojimo?

Da bomo jedli drugačno hrano? Da bomo videli morda drugačno modo? Da bomo morda imeli en praznik več? Česa se pravzaprav bojimo? Pravimo, da so med njimi teroristi. Na podlagi česa pa lahko to trdimo? Tudi če so – nekateri posamezniki morda so, saj je vedno nekdo, ki ima tudi slab namen – imajo zato države svoje obveščevalne in protiobveščevalne službe. Verjamem, da je nekoliko težja situacija, ampak tudi zaupam, da so sposobne zagotoviti varnost.

Tisto, kar se mi zdi pomembno, kar smo doživljali v teh dneh in upam, da bomo tudi v nadaljevanju, je to, da so nam naše institucije nam zagotovile varnost, predvsem pa, da obstajajo tisti posamezniki, ki ne razmišljajo o sebi, ki se ne bojijo, da jim bo odvzeto to, kar imajo, in da bi slabše živeli. Običajno je namreč tako, da tisti, ki imajo malo, delijo z drugimi, tisti, ki imajo veliko, se pa bojijo, da bodo to izgubili. Prav prvi so s svojimi dejanji preglasili te, ki tako na družbenih omrežjih kot tudi v svojih diskurzih razlagajo, da jih je strah, in skušajo prepričati tudi druge, da jih je strah. Verjamem, da bo ta srčnost ljudi veljala še naprej, kajti Slovenci to znamo in zmoremo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Mitja Horvat. Pripravita naj se dr. Dragan Matić in gospod Roberto Battelli.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovani poslanci in poslanke!

Zanimivo je, da danes predlagatelj ni v dvorani, ker nam redno rad očita, da nas ni v dvorani pri pomembnih razpravah. Tokrat ne podpirajo niti svojega lastnega predloga in žal tudi ne ravnajo, kot je to v navadi, skladno z besedami, torej s pozivi k enotnosti, kajti njihovi pozivi k enotnosti so več kot očitno v neskladju z našimi pozivi.

Če smo imeli včeraj predavanje o določbah ustave, ki jih stranka SDS spoštuje in uporablja pri svojem delu, moram danes opozoriti celo vrsto poslancev – zdaj jih poimensko ne bom posebej našteval, se bodo sami prepoznali, saj jih žal ni več tukaj, drugače bi se obrnil direktno na njih –, da je tja proti koncu drugega poglavja tudi 63. člen, ki prepoveduje spodbujanje k neenakopravnosti, nestrpnosti in spodbujanje k nasilju in vojni. Vsega tega smo bili danes žal spet deležni s strani SDS in jaz resnično upam, da bo vsaj enkrat od besed, ki jih bodo izrekli, nekaj obveljalo in da bodo tako ravnali tudi v nadaljevanju.

Vse preveč smo imeli besed, ki ljudem v stiski odrekajo temeljne človekove pravice, vse v imenu drobnih in velikih podtikanj. Seveda verjamemo, da bo Evropa tudi z našimi napori znala najti skupni jezik, da se reši ta velika agonija in da najdemo nov izraz, kajti obstoječi izrazi, ki jih uporabljamo – begunci, migranti, azilanti – za ta primer ne zaležejo, kajti vse razmere in situacije so presegle meje običajnih

pravil, ki jih poznamo. Tukaj gre za ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani predsedujoči!

Mislim, da je enkrat pred počitnicami gospod Horvat zahteval od vas, da me opozorite zaradi moje izjave, ki po njegovem ni držala.

To, kar si je pa danes gospod Horvat privoščil, da so poslanke in poslanci Slovenske demokratske stranke spodbujali k nasilju in vojni v današnji razpravi, je pa več kot, ne vem, kaj naj rečem, nezaslišano.

Spoštovani gospod Horvat, to, ko je bil odvzet mandat enemu od poslancev, je nasilje, spoštovani. To se je dogajalo v tem državnem zboru. V razpravi Slovenske demokratske stranke ni bilo slišati nobene besede oziroma nobenega poziva k nasilju. Bil pa je upravičeno izpostavljen strah in predvsem to, da moramo k tej problematiki pristopiti odgovorno.

Zato, predsedujoči, menim, da takšen diskurz pa potrebuje opozorilo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz pa menim, da je tole nasilje nad poslovnikom, zato vam izrekam opomin.

Besedo ima gospod Roberto Battelli.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Hvala lepa za besedo.

Malo mi je nerodno nastopiti po tej polemiki, ampak dobro...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za tišino, da lahko govorimo.

ROBERTO BATTELLI (PS IMNS): Ne, ne, tudi zaradi vsebine. Kakorkoli.

Ta kriza, ki ima pravzaprav tri dimenzije, humanitarno, varnostno in finančno, tudi glede na finančno breme, ki ga nosi eventualno reševanje, se po moje pač ne more rešiti z manj Evrope, ampak samo z več Evrope. Tu je očitno potrebna enotna politika do tistih, ki imajo pravico do mednarodne zaščite, in do tistih, ki nimajo pravice do mednarodne zaščite. Torej, enotna politika tako pri sprejemanju kot tudi pri vračanju in z vsem, kar je s tem povezano, razen v primerih, ko so določene države v stanju absorbirati ekonomske emigrante.

Potrebno je verjetno zelo učinkovito sodelovanje med članicami pri teh vprašanjih, z ažurno izmenjavo informacij med preiskovalnimi organi, policijami in tudi obveščevalnimi službami, bolj tesno sodelovanje je pa absolutno nujno tudi s tretjimi državami. Treba je torej določene programe uveljaviti tudi v odnosu do držav preko katerih ali iz katerih prihajajo ti tokovi, ki jih je treba nadzorovati, ker to izgleda tako, da nekaj tisoč ljudi, med katerimi so otroci

in ženske, pač prečka zeleno mejo med eno državo in drugo. Kaj storiti? Tako to izgleda v resnici, s tem se potem soočajo tudi policisti in tako naprej.

Jaz resnično upam in se mi zdi, da res lahko tudi zunanji minister in predsednik Vlade preneseta na Evropski svet, ki se bo začel danes zvečer, to zavedanje, ki obstaja v parlamentu in v Sloveniji o nujnem usklajenem delovanju Evropske unije pri soočanju z begunsko oziroma migrantsko krizo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček. Pripravita naj se predstavница Vlade in predlagatelj.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani zbor!

Deveto uro že poslušam to debato, ker sem se udeležil tudi jutranje seje dveh odborov, in sicer za zunanjo politiko in za evropske zadeve. Nekajkrat je bila tukaj uporabljena beseda diskurz. Diskurzi danes so bili zelo različni, malo pa vseeno o diskurzu vem, ker imam kar nekaj časa, si ga bom v miru vzel.

Jani Möderdorfer je rekel, da je treba paziti, kaj govorimo. To je res. Te tematike smo se malo bolj resno v tem državnem zboru lotili neke po koncu parlamentarnega dopusta, recimo tri tedne nazaj ali mogoče malo več. Že več, pet. Takrat sem rekel, ko je kolega Dobovšek izpostavil vlogo nevladnih organizacij, da bi se morali politiki mogoče kaj naučiti od njih. Na tisti seji je bilo zelo jasno, da obstaja en del nevladnih organizacij, ki tematiko bolje pozna od nas, ki jo tudi pravilno imenuje. Gospod predlagatelj je v začetku govoril o terminoloških zagatah. Danes, ko sem poslušal to sejo, jutranji del, ta del, zaprti del, nekako vidim, da sem spet obveljal za tistega norega Trčka, ki predlaga neumne zadeve. Nekako me takrat niste resno vzeli. Debata je šla iz smeri, ki bi ji eni lahko rekli mehka urbanizacija, ki jo je predstavljal gospod Gorenak, pa ne me narobe razumeti, ne bi bil rad žaljiv, saj je izpostavil cel vidik pomembnih tem, podobno kot gospod Dobovšek. Karkoli si mislimo o obema, ali sta vam osebno všeč ali ne, sta tukaj med nami s področja varnosti pač vrhunska strokovnjaka s primerno biografijo in bibliografijo.

Izpostavljeno je bilo, da smo imeli nek del zaprte seje, kjer se je zelo hitro ugotovilo, da mogoče razen zaradi enega, dveh, dveh in pol podatkov, ki so bili del tistega poročila, nekako ni bilo potrebe, da bi bila ta seja zaprta, kar je eden od prej omenjenih strokovnjakov tudi povedal. To je že recimo del tega pristopa, kako s tem, kar govorimo, pomirjamo neko situacijo. Ta debata je šla zelo v širino, govorilo se je o vsem živem, o tem, kako dlje časa živimo, ker smo v kapitalizmu, čeprav je, mimogrede, življenjska doba na Kubi približno ista kot v Ameriki, to vem, ker sem to predaval. Jaz bi se malo bolj fokusiral, vseeno pa moramo malo pogledati na situacijo, kakšna je. Zadnja novica,

ki so jo dali naši mediji ven, je, da je Slovaška rekla, da se poživža na kvote.

Mi imamo nek položaj, ki ga je zelo lepo opisal predsednik Državnega zbora, kolega Milan, ki je navsezadnje tudi strokovnjak za to področje, da se ne bo čutil užaljenega, z bolj mednarodnopravnega vidika. Padel je schengen, kot sem že omenjal, malo mi gre na živce, da se zdaj tretjič, četrtič ponavljam. Dublinske zaveze tudi ne držijo. Evropska unija je trenutno v neki fazi preglasovanj. Strinjam se s tem, da lahko rečemo, da smo mi Evropa. Gospod Battelli je rekel "več Evrope", verjetno seveda neke drugačne Evrope in tovrstnega razmisleka.

Podpišem se pod to, kar je rekel predsednik Državnega zbora, "zahtevati" ne pa zgolj "pozdravljati". Ko beremo ta neka stališča, kako se bodo naši predstavniki vedli v Bruslju ali kje drugje, kjer bo zgodba potekala, načeloma vedno piše, da Slovenija pozdravlja. Marko Ferluga lahko pozdravi svojo staro mamo – jaz sem včeraj recimo pozabil, da ima moj brat rojstni dan – pa upam, da gospa ni zdaj vsa prestrašena in da uživa rojstni dan, ampak nekako malo več resnosti. Evropa je v stanju, v kakršnem je, in to je nek izziv, bom že tretjič rekel danes, za nek premislek, neko aktivno politiko Republike Slovenije. Lahko gremo do Olofa Palmeja ali koga drugega, ko so neke relativno majhne države v nekem zgodovinskem trenutku, ki je bil podoben tem, znale nekako premisliti in se seveda postaviti. Slovenija z nekaj pilatusi ne bo uničila ISIS, ki pa jih njim prodajamo, mimogrede.

Vsi ste se zahvaljevali enim, drugim, tretjim, petim, zdi pa se mi, da ste se pozabili zahvaliti nevladnim organizacijam in predvsem številnim državljanom in državljanom. Vizavi SDS, kar mi je seveda kot Združeni levici všeč, vedno nekaj leti na nas, ker nas verjetno jemljejo kot resnega igralca v tem sklicu Državnega zbora, moram povedati naslednje. Številni naši članice in člani ter simpatizerji so zbirali zadeve kot številni državljanke in državljani in tudi delovali na terenu, večina njih pa ni imela in še danes nima časa, da bi delala selfije in to objavljala.

Strinjam se s tem tudi, kar je rekel poslanec iz SDS, čeprav je bil mogoče povlečen za ušesa, da seveda državljanke in državljani lahko odigramo neko vlogo, ampak dolgoročno mi ne moremo nadomeščati sistema. Imamo v sestavi ministrico za obrambo, nekakšen nevojaški del, ki se mora več s tem ukvarjati. Koalicija vse seveda brani in poskuša prikazovati, da vse super funkcionira, kar seveda ni res. Tudi sam sem dobil kar nekaj pošte policistov na terenu, vemo, da smo imeli neko problematiko, ni mi do tega, da bi tukaj, kot bi rekli moji študentje, "nabijal", ampak iz teh napak se je treba nekaj naučiti. Podobno kot cela Evropska unija smo tudi pri nas to podcenjevali.

Po drugi strani pa si moramo seveda odkrito priznati, da je bila obstoječa tako imenovana azilna politika, kot sem danes že večkrat povedal, narejena za neke druge razmere. O tem je pisal tudi nekdo, ki ga jaz zelo cenim, ki je številnim pravnikom, pa ne bom uporabil zdaj angleškega izraza, ki ga imam na koncu jezika, mag. Krivic, ki je rekel, da se dostikrat zgodi, da dogodki nekako prehitijo pravo in se mora pravo temu primerno odzvati. Zdi se mi, da bi morali iti popravki prava v tej smeri, ne pa, kar je nekdo drugi predlagal, kot gre tisti refren: Najprej pride vojska, potem pa Lojzka. To je neka aktivna vloga, v katero bi morala iti, tako razmislek v tem državnem zboru kot seveda tudi sprememba neke zakonodaje.

Evropa trenutno ni enotna, je neka problematika, ki ima širše dimenzije. Mene niti ne preseneča, me pa malo žalosti, da se jaz lažje o tej tematiki pogovarjam z neko angleško gospo, torijevko, ki je sedaj v House of Lords in ima titulo baronice, ki je bila tukaj v Državnem zboru, kot z dobršnim delom Državnega zbora. Strinjam se tako z njo kot se strinjam, kot je zelo plastično opisal dr. Mastnak, spet se ponavljam, da je to zadevo, o kateri se pogovarjamo, zakuhala politika. To zadevo je treba rešiti politično. Seveda je Slovenija tu relativno majhen igralec v globalni fiziognomiji družbene moči, kar pa ne pomeni, da je nepomemben kimajoč igralec, kot je igro ta vlada igrala v Evropski uniji v zadnjem času. Tega se je treba začeti zavedati. Treba se je povezovati tako znotraj Evropske unije kot tudi z drugimi, če hočete, deležniki, državami in iskati politično rešitev te problematike, ki jo imamo, in predvsem nehati strašiti ljudi.

Sam sem rojen na eni meji, živim na drugi meji. Tudi recimo v Mariboru me je precej ljudi klicalo, kako bodo pa sedaj v Avstrijo hodili na šiht. Sem nek dopis poslal na ministrstvo, pa do danes še nisem dobil odgovora glede tega. Verjamem, da imate veliko dela, ampak upam, da bo ta odgovor nekako prišel. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Postopkovno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mislím, da bi bilo prav, da bi Vlado malo prej pozvali h kakšnemu odgovoru, ne pa v izteku seje Državnega zbora. Od Vlade, ki ima tukaj tri ministre, razen gospoda Erjavca, ki je v uvodu nekaj obrazložil, nihče ni uspel povedati nič, odgovoriti na nič, težko pričakujemo kakršnokoli učinkovito rešitev. To je en del problema. Kakorkoli delite te opomine, se tega ne boste rešili.

Druga stvar pa je, da vas moram opomniti, da ste ravnali izjemno nekorektno, ker gospoda Horvata, predstavnika vaše poslanske skupine, ki je dal lažne navedbe, ko je oklevetal in obdolžil poslance Slovenske demokratske

stranke povzročanja raznih nemirov in protidržavnega delovanja, če bolj takole povem, niste niti opozorili, ker niti ena razprava mojih kolegov ni šla v smeri, o katerih je govoril gospod Horvat. In ko vas je kolegica na to opozorila, ste ji mrtvo hladno izrekli še opomin. To je, kar zadeva vodenje sej Državnega zbora, neprimerno in nedostojno. Opomin lahko izrečete danes vsem vladnim predstavnikom, ki so prišli odsedeti sejo, pol kabineta, pol vlade tukaj sedi, in ne razpravljajo o ključni notranjepolitični temi teh hip. Medtem pa dopuščate razna klevetanja in obtožbe, ki si jih privoščijo profesor pravne fakultete, ki bi moral še posebej poskrbeti in skrbeti za to, da stvari potekajo po nekih pravnih in predvsem tudi po etičnih normah. Ne vi kot predsednik, ne drugi, ki vodijo seje, tega žal največkrat niso sposobni zagotoviti.

Jaz bi lepo prosil, da imate za vse poslance enake vatre, da omogočite vsem, da povedo, kar mislijo, in da, če že vodite sejo, opozorite tiste, ki razpravljajo v neskladju s tistim, kar se je dogajalo, da tega ne počnejo. Gospod Horvat si zasluži izključitev s seje. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo imata predstavnici Vlade. Najprej mag. Vesna Györkös Žnidar, ministrica za notranje zadeve.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, predsednik.

Že na zaprtem delu današnje seje smo se strinjali, da je varnost izjemno pomembna, da je varnost poleg zdravja tisti element, tista prvina človekovega bivanja, ki je za ljudi najbolj pomembna. Vendar pa danes po tej razpravi – zelo pozorno sem poslušala in se namerno vklapljam v tem trenutku – ugotavljam, da smo zamudili en pomemben trenutek, in sicer da migracije približamo ljudem. Migracije so namreč sodobno dejstvo. Migracije so bile in bodo, zato nobena razprava, noben ukrep Vlade ali nobena fizična sila na meji tega bodo ustavili, ker namreč že zgodovinsko gledano velja, da migracije potekajo iz manj razvitih delov v bolj razvite dele sveta, in tako bo tudi ostalo, na nas pa je, da prepoznavamo nove pojavne oblike migracij in da se temu prilagajamo tako, da jih lažje obvladujemo in nenazadnje, da pomagamo ljudem, ki iz svojih domov bežijo zato, ker jim države niso bile sposobne zagotoviti varnega bivanja. Migracije so tudi varnostni pojav. Strinjam se, da je današnja seja zelo pomembna, ker migracije namreč spreminjajo strukturo družbe. Tudi v naši družbi lahko pričakujemo, da se bodo vnesli novi odnosi med našimi prebivalci, med našimi državljani, in med ljudmi, torej med priseljenci, med tistimi, ki bodo vendarle prišli v našo družbo in po uspešni integraciji tudi ostali. Na Ministrstvu za notranje zadeve v tem segmentu, skupaj z lokalnimi skupnostmi in tudi z vsemi nevladnimi organizacijami, s katerimi zelo tvorno

sodelujemo in jih tudi obveščamo, se bomo potrudili, da bomo te ljudi okrepili s tistimi orodji, ki jim bodo dali tudi občutek, da bodo naši družbi pripadni in da se bodo lahko tudi našli v naši družbi.

Na Ministrstvu za notranje zadeve venomer poudarjamo, da so migracije tudi varnostno vprašanje. Zaradi tega smo bili tudi kritizirani v preteklosti, vendar je tukaj treba opozoriti, da so migracije kompleksen pojav. Upoštevati je treba torej vse vidike, tako ekonomske, socialne, zdravstvene kot tudi varnostne. Je pa tudi res, da je treba razmejevati med ekonomskimi migranti in begunci, ker begunec je oseba, ki pridobi status v skladu z zakonodajo.

Ministrstvo za notranje zadeve deluje v funkciji države in tukaj moram poudariti, da področja dela Ministrstva za notranje zadeve in tudi diskurz, ki ga mi na to temo vodimo, ne izključujejo humanitarnih vidikov te problematike, tako da ta senzibilnost še vedno je, je pa res, da smo formalno vpeti v vse tiste postopke, ki jih država predvideva za to, da se tudi dejansko na koncu tem ljudem podelijo statusi, v sklopu širše azilne politike, v katero smo vpeti v sklopu Evropske unije.

Uvodoma sem poudarila, da je današnja seja izjemno pomembna. Še enkrat poudarjam, da smo izgubili nekaj zelo pomembnega potenciala, in sicer, da bi osvetlili celostni vidik migracij, vključno z varnostjo. Dejansko sem razočarana nad tem, da vsaj v prvem delu seje razprava ni potekala v povsem pravi smeri, ker lahko še tako politično neizkušen človek po današnji razpravi namreč zazna, da je ta današnja seja uvod v jutrišnjo interpelacijo, kar ste nekateri poslanci ugotovili. To nenazadnje postavlja pod vprašaj tudi samo njeno utemeljenost, ker namreč menim, da je lahko edini izplen jutrišnje interpelacije, da je v zadevi Haradinaj policija ravnala strokovno in zakonito, tako kot tudi seveda mora.

Glede na to, da sem zaznala tudi nekaj, če lahko temu tako rečem, neuspešnih poizkusov osebne diskreditacije, bom najprej odgovorila v tem vidiku, in sicer poslancu Gorenaku. Jaz vedno z zanimanjem pričakujem vaše nastope in sem do zdaj nekako tudi naivno pričakovala, da boste ravno vi kot moj predhodnik, torej kot nekdo, ki je vendarle opravljal isto funkcijo, kot jo jaz v tem trenutku opravljam, tisto verodostojno ogledalo preko, katerega bi se naj pravzaprav presojalo moje delo, torej ocenjevalo vodenje resorja notranjih zadev, ki mi je bil poverjen ob prevzemu mandata. Edini očitek, ki ga lahko izluščim iz vaše razprave, je torej to, da mi kot bivši minister dejansko očitata, da se nisem trikrat na dan pojavljala na televiziji, omenjali pa ste tudi gospoda Jelka Kacina. Še dobro, da niste rekli, da nisem bila trikrat na dan na televiziji v trenerki, kot je bil on. Tega niste rekli, ampak ugotavljam, da v bistvu vi ne ločite političnega nastopanja, ki je usmerjeno, ki je sporočilno, ki

ni množično, ki ne komentira dnevnega dogajanja kjerkoli, kadarkoli, komurkoli, torej sporočilnega nastopanja, ki sodi v domeno ministrice za notranje zadeve kot političnega subjekta, od obveščanja javnosti na operativnem nivoju, ki ga pa izvaja državni sekretar Boštjan Šefic, ki sem ga jaz zato izrecno pooblastila. Pa tudi zanj morda ni primerno, da kot moj namestnik vsak dan ob dveh nastopa na tiskovni konferenci, ampak smo se tako odločili glede na to, da je situacija izjemna, da želimo tudi po temu kanalu dnevno operativno sporočati ljudem, kaj se dogaja, da so obveščeni in da točno vedo, kje smo in nenazadnje tudi, kakšno je stanje v regiji in pri nas.

To vaše nerazumevanje se tako preliva tudi v področje spoštovanega ministra za zunanje zadeve, gospoda Erjavca. Ste se tudi spraševali, kako je z njegovo skupino, ki jo on vodi. Ta njegova skupina je politične narave. Obstaja pa še ena skupina, ki je ne omenjate, to je pa operativna skupina v kontekstu Ministrstva za notranje zadeve, ki pa jo tudi vodi gospod Boštjan Šefic. Saj vendar ne pričakujete, da bom jaz kot politični lik vodila operativno skupino, se pogovarjala z logistiko, z dobavitelji, s pogodbeniki in z vsemi ostalimi subjekti. Jaz vendarle mislim, da je bolj pomembno, da se pogovarjam s komisarjem Avramopoulosom, z notranjo ministrico Avstrije in z ostalimi mojimi kolegi na evropskem nivoju, s katerimi smo praktično v dnevnem stiku in se tudi obveščamo.

Omenjali ste strah. Tudi nekateri drugi poslanci so omenjali strah, ampak ko so oni govorili o strahu, so govorili v pravi luči. Strah, ki ga pa vi omenjate, strah med ljudmi, ki ga nekako navezujete name, ta strah med ljudmi, spoštovani gospod Gorenak, pa razpihujete vi. Tudi z vašim današnjim nastopom, ko ste dejansko načrtno ustvarjali izredne razmere, ki jih v tem trenutku v Sloveniji ni, ker se mi zelo uspešno soočamo s prvim emigrantskim valom, kar ugotavlja celotna Evropa. Zelo sem ponosna na svoje sodelavce na ministrstvu, kjer delamo cele dneve in noči, sestankujemo v poznih nočnih urah, in tudi na policijo, ki pa je organ v sestavi, ki jo usmerjam in nadzorujem jaz.

Vi imate pravzaprav zelo lahko nalogo, ker ni področja znotraj Ministrstva za notranje zadeve, ki ga ne bi bilo možno skanalizirati v prizmo eksistenčnega strahu. Ni področja na MNZ, ki ga ni možno interpretirati skozi strah, skozi grožnjo, skozi paniko, skozi izredne razmere. Tu imate pravzaprav zelo lahko nalogo in tukaj vam pravzaprav nihče ne more parirati. Tudi če se nekdo štiriindvajset ur dnevno vklaplja v živo, v televizijske sprejemnike, vam tukaj žal ne more parirati. Če vi ocenjujete moje delovanje na ministrstvu po mojih nastopih na televiziji, potem mi je pa res jasno, zakaj je policija tako stagnirala v času, ko ste bili vi minister, žal. Res, to vam pa res moram povedati. Mislim, vi ste me pripeljali do tega, da vam to povem.

Veste ... / oglašanje iz klopi/ Mislim, da lahko tukaj zaključimo. Pa še to bi vam povedala, da vi še zdaj zlorabljate policijo s tem, ko govorite takrat, kadar je policija uspešna, da je to uspeh policije, ko pa je neuspešna, je pa to moj neuspeh. Ni res. Vmes je še direktor policije, on vodi policijo. Tako. Jaz sem pa pristojna, da jo usmerjam, nadzorujem, da dela zakonito, strokovno in to tudi dosledno počnem. To je to.

Razprava je bila danes zelo pisana, sem pozorno poslušala tudi s strokovnega vidika. Odgovorila bom samo na nekaj ključnih točk, za katere menim, da so zelo bistvene, ker se tudi prelivajo na področje naših državljanov in njihove percepcije.

Humanitarni koridorji, o katerih velikokrat govorimo v javnosti. Slovenija iskreno upa, da bodo vse države članice Evropske unije, še posebej na njenih zunanjih mejah, vzpostavile ustrezen nadzor v skladu s schengenskimi standardi in uvedle tudi ustrezne postopke, da ne bo v bodočnosti treba posegati po tako izrednih ukrepih, kot je bil ta naš, ko sem se odločila Vladi predlagati, da se ponovno vzpostavi začasen nadzor na notranji meji z Madžarsko. Humanitarni koridorji ne obstajajo, ne po evropski zakonodaji in tudi ne po nacionalni zakonodaji. Če bi Slovenija karkoli takšnega počela v tej smeri bi dejansko kršila ne le svojo zakonodajo, ampak tudi evropsko. Je pa res, da pa je vedno možnost, da damo lahko določene ljudi tudi drugi državi, če se ta država strinja. Zato tudi veliko pozornosti posvečamo temu, da sodelujemo s sosednjimi državami, da jih obveščamo in da tudi dajemo signal, da spoštujemo zakonodajo. Hkrati ne želimo z našimi ravnanji ustvarjati nekih pogojev, ki bi povzročali potem v sosednjih državah izredne situacije, da bi tudi te države to doživljale tako, kot da se pri nas sprejemajo nerazumne in pravzaprav nezakonite rešitve.

Kar se tiče Frontexa, tudi gospod Gorenak je omenjal Frontex. Verjetno ste pozabili, ker ste že dolgo časa izven izvršilne veje, ampak Frontex dejansko deluje na zunanji meji EU. Mi tega nimamo, vmes je schengenska meja, zunanja meja EU ni naša meja, je pa res, da so za nas potem bistveni bilateralni sporazumi. Ampak, kot vemo, Hrvaška je v tem segmentu zelo nezanesljiv partner, na njo ne moremo računati, se ne odziva, pod vprašaj se postavljajo tudi sporazumi o izvajanju skupne mejne kontrole, kar zna biti tudi v bodoče problem z vidika sodelovanja naše policije, njihove policije. Dejansko smo zelo razočarani, da se je Hrvaška tako odzvala, ker smo vendarle pričakovali, saj so tudi napovedovali tako, da bo Hrvaška dosledno spoštovala evropski *acquis* in tudi svojo nacionalno zakonodajo, vendar pa do tega ni prišlo.

Presenetljivo je, da je stališče njihove uradne politike, da niso hot spot in da bodo dejansko usmerjali migrante proti schengenskim državam, hkrati pa si želijo postati država schengna. To je nerazumljiv paradoks, kar

nenazadnje daje signal, da niso sposobni čuvati zunanje meje in da tudi niso sposobni biti solidarni do držav v schengenskem območju, saj schengensko območje vendarle temelji na soodvisnosti, na homogenosti, če pa ena država tega ne spoštuje, je to tveganje tudi za drugo državo.

Danes je bilo tudi rečeno in zmotno ugotovljeno, da ne jemljemo prstnih odtisov. Tukaj moram pojasniti, da policija ugotavlja identiteto na podlagi dokumentov, ki jih imajo migranti pri sebi, in vsaki osebi, ki nezakonito vstopi in izpolnjuje pogoje Zakona o tujcih, policija izda odločbo o določitvi zadrževanja. Če pa oseba nima dokumentov, pa se vpišejo podatki, ki jih oseba pove v razgovoru, to osebo se tudi slika in to se potem uradno da v dokument, odločba pa je individualni akt, ki se izdaja v konkretnem primeru konkretni osebi. Kar pa se tiče jemanja prstnih odtisov. V teh postopkih se ilegalnim migrantom prstni odtisi ne jemljejo, ker namreč uredba Eurodac določa, da se odtisi jemljejo tistim, ki so nedovoljeno vstopili iz tretjih držav, kar pa za nas ni primer, ker je Hrvaška namreč država članica Evropske unije in ni tretja država, zato to vprašanje sploh v tem segmentu ni relevantno.

Kar se tiče nadaljnje razprave. Moram reči, da je bilo povedanih nekaj pametnih stvari, tudi zelo konstruktivnih, ampak ključni preboj pa je naredil poslanec Breznik, ki je dejansko nakazal, v katero smer naj bi ta današnja razprava potekala. Zelo mi je žal, da ne poteka na ta način, kot ste vi predlagali že od samega začetka, ker situacija, v kateri smo, je veliko preresna, da bi kdorkoli zbiral kakršnekoli politične točke, ker namreč to ni test Ministrstva za notranje zadeve, to je test celotne države. Če se kdo tega ne zaveda, potem jaz mislim, da nima kaj iskati v politiki.

Slovenija se na migracije pripravlja že dalj časa, kot se vam mogoče zdi. Mi se na to pripravljamo že dejansko od lanskega leta. Mi svojega področja dela ne dajemo v perspektivo medijskega poročanja, tudi če mogoče ni navzven vidno, mi zelo trdo delamo in se tudi na to pripravljamo že od lanskega leta. Opozarjali smo že v Državnem zboru, na odborih, na Vladi, v Evropi, kjer se jaz stvari udeležujem kot ministrica za notranje zadeve. Moram reči, da ima slovensko Ministrstvo za notranje zadeve zelo velik ugled v Evropski uniji, naša beseda zelo veliko šteje ter smo tudi zelo aktivni in tudi aktivno dejansko sodelujemo pri ustvarjanju skupne azilne in migracijske politike.

Na migracije smo opozarjali že dejansko od konca lanskega leta, kar tudi pomeni, da sta tako ministrstvo kot policija v bistvu opravila svojo temeljno dolžnost, tudi v delu, da smo pravilno prognosticirali, kaj se bo zgodilo. Že maja smo pričeli pripravljati kontingenti načrt za prosilce za mednarodno zaščito, poudarjam, za prosilce, ker niso vsi prosilci, policija pa ima že od leta 2013 pripravljen načrt aktivnosti ob dogodkih na meji,

ki vplivajo na učinkovito upravljanje meja. Ta načrt se izvaja tako na državnem, regionalnem, kot tudi na lokalnem nivoju, seveda pa so bili zaradi množičnosti in priprave na eno veliko razsežnost te problematike povzeti tudi dodatni ukrepi v sodelovanju z vsemi drugimi organi.

V tej zgodbi, kar ste tudi danes nekateri prepoznali, se je Slovenija obnašala proaktivno, kar pomeni, da smo zelo spremljali situacijo v regiji in smo se tudi dejansko odzvali na podlagi izkušenj, ki so bile v drugih državah. Slovenija se torej ni odzvala niti kot Madžarska, ki je naredila temeljno napako, da je reševanje humanitarnega problema prepustila policiji, niti kot Hrvaška, ki se je izkazala kot neverodostojna članica Evropske unije, na katero se žal nismo mogli zanesti. Slovenija se je prilagodila novi pojavnosti migracij prvič v množičnosti, ko smo se tudi pripravili na ta problem, ko sem predlagala Vladi, da se uvede ponovni nadzor na notranji meji z Madžarsko, ker nismo želeli, da bi po tem kanalu prišlo do nekontrolirane situacije, ki bi nam oteževala varnostno situacijo v Sloveniji in temu je pritrdila tudi Evropska komisija, kar pomeni, da je naše tolmačenje schengenskega zakonika v tem trenutku primerno situaciji in pravilno.

Prav tako smo se pripravili na eno novo pojavnost migracijskih tokov, in sicer, da gre za mešane migracijske tokove. Za tiste, ki te besedne zveze ne poznate, naj povem, da to pomeni, da v teh tokovih niso samo prosilci, da so tudi ostali nezakoniti migranti, ki pa ostanejo v pristojnosti policije in potem policija vodi z njimi postopke, medtem ko je za prosilce pristojno Ministrstvo za notranje zadeve. Pri policijskih postopkih je pa bistveno to, ali je osebo možno vrniti ali ne. Tiste osebe, ki jih je možno vrniti, se vrne v države izvora oziroma tranzita, tiste, ki pa ne, pa dejansko ostanejo pri nas. To pa je ta tretja kategorija, kateri smo tudi v nastanitvenem smislu namenili veliko pozornost, to so pa osebe, ki nezakonito pridejo čez mejo, ki ne želijo azila pri nas in ki jih ni možno odstraniti v države izvora.

Ministrstvo za notranje zadeve je do tega trenutka dokazalo, da smo izpolnili svoje temeljno poslanstvo, in sicer, da smo poskrbeli, da so postopki humani, da so dostojni, da so ljudje nastanjeni in pa da tudi v tem duhu zagotavljamo varnost tako njim kot nam, ker to je nenazadnje zelo pomembno tudi za stabilnost naše države in tudi dejansko vpliva na varnostno sliko v državi. Če pozorno spremljate delovanje Ministrstva za notranje zadeve v dani situaciji, si tudi solidarnost tolmačimo bistveno širše kot samo v humanitarnem smislu. Za nas to pomeni tudi spoštovanje schengna in Dublina, ker se je Evropa namreč v tem trenutku znašla pred eno veliko preizkušnjo, zato se temu primerno tudi v Evropi obnašamo. Po eni strani namreč zagotavljamo, da dosledno spoštujemo pravila evropske zakonodaje, hkrati pa smo zelo tvorni pri iskanju novih mehanizmov za spopadanje s situacijo, ker v tem trenutku je jasno edino to, da

se posamezne držav stihijsko na nacionalnem nivoju ne bodo mogle izkupati iz tega problema, zato je nujno, da najdemo skupen in tvoren odziv. Slovenija spoštuje nacionalno in evropsko zakonodajo, vključno z migracijsko zakonodajo, policija varuje državno mejo v skladu s schengenskimi standardi, poostreno kontrolo in tudi registracijo, enako pa pričakujemo od vseh držav na zunanji meji, konkretno tudi od Hrvaške, ki ne registrira ljudi in, kot že rečeno, usmerja proti državam schengenskega območja. Dosledno spoštovanje pravil je v tem trenutku bistveno za varnost in seveda za lažje obvladovanje situacije v notranjosti, in lahko rečem, da nam to uspeva. Situacija je pod kontrolo, varnostne razmere so dobre, policija seveda v vsakem primeru ukrepa, tudi v okviru svojih rednih nalog za varovanje javnega reda in miru se je odzvala, ko so bili incidenti. Tudi jaz sem javno podala poziv vsem, ki se nahajajo na območju, kjer policija izvaja svoje naloge, da so dolžni upoštevati ukaze in navodila policistov, ki so namenjeni zagotavljanju varnosti. Seveda je naša policija visoko profesionalna institucija, ki postopa tudi po schengenski zakonodaji in po veljavnih predpisih, brez kakršnekoli diskrecije ali kakršnekoli samovolje, zavedajo se pomena človekovih pravic, dostojne obravnave, ne glede na to, od kod ljudje prihajajo, kakšne vere so, katera je njihova država izvora, skratka, tako kot mora policija postopati po najvišjih standardih, kot so bili doseženi na področju človekovih pravic.

Omenjeno je bilo tudi finančno stanje v policiji. Mislim, da vsi veste, da sta ureditev statusa policistov in zagotovitev primernih pogojev za delo policije ena izmed mojih zavez v času, ko sem prevzela moj mandat. Sicer je res, da je razrez znan, da bo policija dobila dodatna sredstva, vendar pa ponovno poudarjam, da ostro nasprotujem doktrini, da se v policijo vlaga samo v času, ko se pričakuje poslabšanje varnostnih razmer. To je zelo škodljiva doktrina. V policijo je treba vlagati konstantno, saj je policija ključni nosilec sistema notranje varnosti in na to sem opozarjala tudi takoj po prevzemu mandata, torej že konec lanskega leta, ko so mi spoštovani poslanci Socialdemokratske stranke celo očitali, zakaj to govorim kot članica Vlade, ampak dejansko se je takrat pričel moj boj za policijo, in to udejanjam od prvega dne prevzema mandata in to bom tudi počela do konca. Že ob rebalansu 2014 smo dobili dodatnih 8 milijonov evrov za policijo, skozi leto, torej v letu 2015, sem uspela zagotoviti policiji 12,5 dodatnih milijonov evrov, v letu 2016 smo se uspeli tudi na Vladi dogovoriti. Uspela sem prepričati tudi ministra za finance, tudi ostali ministri so me podprli, ker se vlada Mira Cerarja zaveda pomena policije in se tudi zaveda, kakšno pomembno nalogo opravlja v naši državi. Dodatna proračunska sredstva v letu 2016 – 37 milijonov evrov, v letu 2017 – 30 milijonov evrov. Moram reči, da si to štejem v

velik uspeh in tak proračun vam bomo poslali v Državni zbor.

Zdaj pa prepuščam še besedo kolegici, ministrici za obrambo, ki bo osvetlila vidike podpore varnostnemu sistemu Republike Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Kot je bilo že prej najavljeno, ima zdaj besedo ministrica za obrambo gospa Andreja Katič. Pripravi naj se predlagatelj.

ANDREJA KATIČ: Predsednik, hvala.

Tudi Ministrstvo za obrambo že od vsega začetka tesno sodeluje z Ministrstvom za notranje zadeve, s slovensko policijo, tako pri pripravi kontingentnega načrta kot tudi pri reševanju vsega na terenu. Naj ob tej priliki, kar je bilo povedano tudi že na zaprtem delu seje, tudi sama izrazim vse pohvale, prav tako pa bom tudi pohvale, ki ste jih vi danes izrazili, prenesla naprej vsem, ki so vključeni v sistem civilne zaščite.

Če bi mogoče samo nekoliko osvetlila vse aktivnosti, ki so se zgodile v zadnjih dneh. Aktivnosti uprave ter organizacij in društev na področju zaščite, reševanja in pomoči so se začele s samo vzpostavitvijo in potem s prihodom migrantov. Ker je bilo veliko prenosa preko televizije podrobnosti ni treba prikazati, mogoče samo kar se tiče organizacijskega dela. Že 18. septembra so bili aktivirani vsi regijski štabi civilne zaščite, sklicani regijski poveljniki, tako da smo bili pripravljeni tudi na lokalnem nivoju. 20. septembra, ko se je že videlo, da bo prišlo večje število migrantov v Slovenijo, se je Vlada odločila, da aktivira tudi Republiški štab civilne zaščite, in tako smo začeli smiselno izvajati zaščitne ukrepe in naloge zaščite, reševanja in pomoči iz načrtov zaščite in reševanja, ki se nanašajo na namestitvev in oskrbo ogroženega prebivalstva. Tako so bili izpolnjeni pogoji, da se aktivirajo ti načrti zaščite in reševanje. Naloga civilne zaščite v tem sistemu je, da zagotovi improvizirana bivališča v začasnih nastavitvenih centrih, da vzpostavi organizacijo delovanja v teh centrih, koordinira vključenje vseh deležnikov, s pristojnimi organi in organizacijami organizira sprejem in nastanitev migrantov, oskrbo s hrano in drugimi osnovnimi pripomočki za življenje, zdravstveno oskrbo, varovanje in drugo po potrebi. Pri tem sodeluje tudi Slovenska vojska, in sicer predvsem pri zagotavljanju logistične podpore, tako da zagotavlja zmogljivosti za prevoze, predvsem prevoze opreme za vzpostavitev namestitvenih zmogljivosti, pripravo in razdeljevanje obrokov prehrane, pomoč pri terenskih namestitvenih zmogljivostih, primarno zdravstveno oskrbo, vključno z reševalnimi vozili za transport obolelih, ter druge logistične zmogljivosti, s katerimi razpolaga. Do včeraj je v teh dneh v tem sodelovalo okoli tisoč 320 pripadnikov enot sil za zaščito, reševanje in pomoč ter 242 pripadnikov Slovenske vojske.

Glede na to, da je bilo veliko vprašanj, predvsem s strani javnosti, danes sem v vsem tem zasledila samo dva neposredna vprašanja, ki se nanašata name, glede uporabe Slovenske vojske, moram povedati, tako kot smo že poudarili, da je Vlada sprejela poseben sklep. Slovenska vojska v tem času sodeluje samo kot logistična podpora preko Štaba za civilno zaščito v vsem, kar usmerjata Ministrstvo za notranje zadeve ter slovenska policija.

Včeraj sem obiskala tudi teren, ker je bilo veliko govora, da bi tudi poslanci in poslanke obiskali teren. Če se boste to odločili narediti, predlagam, da to storite takrat, ko ne bomo delali še neposrednega dela našim, ki opravljajo delo na terenu.

Če z vami samo delim izkušnjo iz Logatca, ki je v tem času zagotovil namestitvev preko tristo oseb, in potem še iz Vrhnike, kjer lahko namestimo preko 900 oseb, moram povedati, da je bil odziv ljudi zelo dober. Mene so tam pričakali župan, se pravi imam odziv s strani lokalne skupnosti, ter tudi vsi, ki so vključeni v lokalni štab civilne zaščite. Povedali so, da je bilo vse dobro organizirano, da je bil prihod z avtobusom v ta namestitveni center, kjer so begunce oziroma migrante pričakali z lokalnim prevajalcem, da je bilo mogoče najprej malo zadržka s strani beguncev, kako pristopiti, ampak potem, ko jim je nekdo v njihovem jeziku vse skupaj predstavil, je ta komunikacija tudi stekla. Pripravljene so bile sobe. Ker gre za namestitveni center za družine, za matere z otroci, so se lahko sami dogovorili, kje bo kdo prebival, torej v kateri sobi, na razpolago jim je bila hrana, tudi topli obroki. Tudi tukaj je bilo mogoče najprej z njihove strani malce zadržkov, ampak ker je prevajalec tudi sam začel uživati to hrano, so potem tudi begunci, migranti začeli uživati to hrano. Vse je bilo napisano tudi v njihovem jeziku. Zagotovljena je bila sanitarna oskrba, s strani centra za socialno delo, tabornikov in Rdečega križa so vsakega posameznika vprašali, kaj najbolj potrebujejo, na primer druge čevlje, obleko, voziček za dojenčke in podobno. Izvedeni so bili tudi zdravstveni pregledi, organizirana je kompletna zdravstvena podpora, tako da ni bilo problema. Na koncu, ko so odšli, so celoten kompleks tudi očistili in dezinficirali. Vtisi, ko sem spraševala posameznike, tudi tabornike, vse te osebe, ki so nudile pomoč, ali je bilo karkoli kje narobe, so bile vse besede pohvalne. Mogoče bi sama ocenila, da seveda je neko pričakovanje, kar je vedno prisotno, v pričakovanju neznanega, vendar nobenega strahu. Mislim, da je Logatec tudi primer dobre prakse, in če prepustimo ljudem, da si tudi sami na podlagi vsega prikazanega ustvarijo svoj odziv, bodo lahko sami ocenili in se izkazali kot humanitarni in solidarni. In mislim, da bo takšna tudi Slovenija v prihodnje.

Kar se tiče še vprašanja pravne podlage glede sodelovanja Slovenske vojske, ki je bilo izpostavljeno. Slovenska vojska ima

določila v Zakonu o obrambi in tudi v Zakonu o službi v Slovenski vojski, da lahko sodeluje s policijo pri širšem varovanju državne meje, vendar samo v skladu z načrti in po predhodni odobritvi Vlade, pod usmeritvami policije, ker nima policijskih pristojnosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predlagatelj, mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem še enkrat lep pozdrav v imenu celotne Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb!

Predmet, ki je danes pred nami, ki je na dnevnem redu, je bil soglasno določen s sklepom celotne komisije, prav tako seveda vsebina in sam predlog sklepa, ki je danes predložen. Prav vsi, ne glede na politične stranke, ki so zastopani v tej komisiji, so glasovali za. Zato moram reči, da enega dela razprave tukaj preprosto ni mogoče razumeti.

Eno od vprašanj, ki se je odprlo in ki bi morda naredilo stvari bolj transparentne tudi običajnemu državljanu, ki nas danes spremlja, je vprašanje, zakaj je bil en del seje zaprt. Preprosto zato, ker so na tisti seji, ko so službe in predstavniki Vlade predstavljali tajne podatke, to pač opravili v okviru stopnje zaupanja tajno. Jaz ne morem potem spremeniti tega in vse njihove izjave, dokumentacijo in podatke dati kar tako v javnost. To pač ni moja pravica. Za sklep sem to lahko naredil, sem se tudi pogovoril, noben ni bil proti, ampak za ostale podatke pa ne. Res pa je, kar ugotavljamo vsi, da se stvari odvijajo izjemno hitro, veliko hitreje, kot so še pred nekaj tedni ocenjevali tudi tisti, ki so napovedovali sorazmerno hiter razvoj dogodkov. Zaradi tega marsikaj, kar je bilo zapisano v sicer tajnem poročilu, pravzaprav niti ni več tajno, ker je bilo v takšni ali drugačni obliki publicirano v minulih dneh v medijih. Praviloma v tujih, nekaj od tega sicer tudi v slovenskih. Toliko, kar s tiče tajnosti.

Moram reči, da sem izjemno razočaran nad tem, kar je prej naredil profesor iz vrst SMC, ko je začel izjavljati, da je bilo tukaj neko pozivanje k nasilju in ne vem, kaj je še vse zraven obesil. Jaz sem imel ravno res en nujen telefon pa sem skočil ven za dve minuti, tako da so mi potem povedali, kaj je bilo. Jaz tega preprosto ne razumem. Cel dan sem tukaj in nisem slišal enega, ki ne bi rekel, da ni treba pomagati. To je bilo rečeno od vseh, od Vlade, od vseh političnih strank, od vseh, ki so sploh danes govorili, vprašanje je samo, v kateri obliki.

Tisto, na kar opozarjamo v komisiji, je, da je pomoč učinkovita, če se stvari uredijo tam, od koder ti ljudje prihajajo. To bi bila učinkovita pomoč. Vsa, ki se usmerja, bi jo bilo treba usmeriti tja, kajti tam lahko z isto vsoto denarja preživiš en mesec eno družino, tukaj pa enega posameznika en teden v enem hotelu. To je že ekonomsko racionalno. Bližje so domu. Problem pomoči je, da bi bilo treba vzpostaviti območja, ki bi bila dejansko varna in ki bi omogočila

vrnitev teh ljudi in hkrati oživitev njihove ekonomije, da bi ljudje lahko normalno živeli človeka vredno življenje. To bi bila edina trajna rešitev tega problema, ki je očitna. Seveda ne smemo zapirati oči, problem bo trajal še nekaj časa.

Tisto, kar je največji problem te zgodbe, je, da motor tega, kar se dogaja ni več samo vojna. Motor, ki poganja množice, je žal tudi denar, pravzaprav je vse bolj samo še denar. Po vseh tujih medijih ste lahko že prebrali, ne vem, zakaj tega v slovenskih do zdaj sam osebno nisem zasledil, da je dejstvo, da imajo ti ljudje zelo veliko denarja, da ga dobivajo še dodatno ob poti. Nekaj, po nekaterih informacijah, nakažejo sami sebi, preko sistemov, ki jim to omogočajo. Ampak to zanesljivo ni vse, kajti nekateri gredo na posamezna društva in tako naprej in tam dobijo neke pavšale. Poleg tega jim nekdo plača pot, ki je strahovito draga. Premik 100 tisoč beguncev stane dve milijardi evrov, po izračunu, ki je bil javno objavljen v mnogih medijih, imate ga tudi na spletni strani organizacije združenih narodov. Kako je to sestavljeno? Približno 10 tisoč dolarjev stane sama pot, približno 5 tisoč dobijo kot žepnino iz uradno ne povsem potrjenih virov in praviloma jih še nekoliko večja vsota čaka, ko pridejo na cilj. Zato se je tudi dogajalo to, kar ste verjetno vsi zasledili na internetu, da so si recimo v Grčiji, ko so jim ponudili brezplačni prevoz, rajši vzeli taksije pa se s taksiji peljali. In podobne stvari, cel kup je tovrstnih zgodb. Da so pri posameznikih našli naravnost neverjetne vsote denarja, ki so že presegale tisto, kar sploh lahko imaš pri sebi. Dobili so recimo 300 tisoč evrov pri neki gospe in tako naprej in tako naprej. Teh zgodb je tudi zelo veliko.

Skratka, žal se ponavlja stara zgodba, da če hočeš ugotoviti, kaj je bistvo zgodbe, je treba slediti denarju. Od kod je ta denar prišel, kaj se v resnici dogaja in kaj to pomeni? Po vseh indicijah, ki so objavljeni javno, na to se lahko sklicujem, gre za bogate arabske države. Tiste, ki same ne želijo sprejeti niti enega samega begunca, ki kot pomoč ponujajo, da bodo zgradile potem recimo v Nemčiji 200 mošej, ampak drugačnih oblik pomoči pa ne dajo. Zato je ta problem zelo velik, zato ta problem ne bo tako kratkotrajen. Vojne bodo trajale različno dolgo. Ta v severni Afriki, če bo vse tako, kot kaže, se bo ustavila zelo hitro in tam se bo to prekinilo. Vzpostavljeno bo mirno, varno območje. Večji problem je Sirija, kjer se soočajo velike sile in po nekaterih ocenah naj bi tam trajalo to še nekaj let. Američani so sami neke napisali 4 leta. Žal je zdaj prisotna že tudi bolj ali manj uradna napoved, da se lahko zgodi, da bo trajalo še dlje, ravno zaradi razloga, o katerem govorim, ker razlog ni več samo vojna, ampak je razlog vse bolj, če že ni bil to sploh glavni razlog ves čas, denar.

To seveda odpira tisto drugo dimenzijo, s katero se danes soočamo. Če smo na ta način ugotovili, da to ni en kratkotrajen dogodek, da je

dogodek zelo velik po časovnem obsegu in da lahko zajame zelo veliko število ljudi, čaka jih še milijon, 500 tisoč naj bi jih bilo že zdaj v gibanju zaradi nekoliko nepremišljenih izjav nekaterih iz Nemčije, potem seveda vemo, da bo ta problem čedalje večji in zato se je z njim treba soočiti odgovorno in na pravilen način ter pomagati vsem in vsakomur tako, da pri tem ne delaš dodatne škode, dodatne težave samemu sebi.

Ko se o tem odloča, je treba na začetku definirati prave pojme. To se morda zdi komu nepomembno, ampak ravno profesorju, ki je prej govoril, bi se moralo zdeti še kako pomembno, ker ve, da je pravilna uporaba pojmov temelj vsake znanosti. V danem primeru je pa še toliko bolj pomembna, in to tudi on posebej ve, kajti v pravo pravilno definiranje pojma, za koga gre, definira tudi njegov postopek, njegove pravice in dolžnosti, ki jih ima, ki so različne. K nam prihaja zelo različen spekter ljudi. To kažejo vse uradne statistike. Prihajajo dejanski begunci, tisti, ki so po mednarodni definiciji ljudje, ki izhajajo iz območja, države, kjer je dejansko neposredno ogroženo njihovo življenje, svoboda, vse temeljne pravice, bodisi zaradi vojne bodisi zaradi drugih razlogov. To so begunci. Če pa je nekdo živel v sosednji državi, v nekaterih primerih tudi celo generacijo, kot recimo tisti, ki so afganistanskega porekla, pa živijo že eno generacijo v Iranu ali pa živijo leta neke drugje, v neki drugi državi, in potem v želji za boljšim dohodkom, za mirnejšim življenjem iščejo drug prostor pod soncem, je to popolnoma legalno in legitimno, vendar je treba vedeti, da to niso begunci, ampak so to ekonomski emigranti. Postopki in pravice v obeh primerih so popolnoma različni. Tukaj je problem v Evropi, ker ni že na začetku spoštovala temeljnega načela medkulturnega dialoga, tistega, o katerem smo tu govorili leta 2008. Tisti, ki ste bili zraven, se dobro spomnite, da je bilo eno samo sporočilo, ki je šlo od tod. Medkulturni dialog zahteva, da se brezpogojno in brez izjem stvari imenujejo s pravim pojmom, s pravim imenom. Tukaj ima cela Evropa probleme. Potem pa berete neumnosti, kot recimo, da so odkrili toliko in toliko beguncev iz Irana. Počakajte, kakšni begunci iz Irana? Saj v Iranu ni nobene vojne, še sankcije so zdaj ukinili. Po nobenem mednarodnem pravu ne morejo biti begunci. Lahko so samo kaj drugega. Ampak seveda se s tem potem igra na čustva ljudi. Čustva ljudi oblikujejo javno mnenje in javno mnenje povratno vpliva na odločitve v politiki. Potem pa je Evropa v težavah.

Zato prihaja do tistega, kar je temeljen generator tega, česar smo se danes v razpravah tako dotikali. To je neenotna Evropa. To se kaže na zelo različne načine. Po eni strani v spreminjanju stališč znotraj istih držav, ko ti 4 dni prej eden v isti državi reče, naj pridejo vsi, da bodo vsem odprli vrata, čez 4 dni pa rečejo, da so mejo zaprli, nato pa ustavijo vse vlake in ves promet. Tako pač ne more ena Evropa funkcionirati. Zato je zelo važno – ne vem še,

kakšen bo rezultat, bomo videli kasneje –, kakšno sporočilo bo šlo danes ven iz srečanja predsednikov vlad vseh članic EU, ki imajo danes zasedanje v Bruslju. Če bo zelo jasno, tako da ne bo dodatno stimuliralo prihoda, potem se bo stvar lahko začela delno umirjati. Če pa bo dodaten klic, kot je bila včeraj tista nepredvidna izjava nemškega ministra, da rabijo še 500 tisoč ljudi delovne sile, potem se bo privalila množica, s katero pa se ne bo prava soočila Nemčija, ampak mi. To je naš problem, ker smo prva država na robu schengena. Zaradi tega bi bil tak dogovor in enotno ravnanje vsem v interesu. Tisto, kar je bilo naše sporočilo, je bilo, da bi morali vztrajati, da se dosledno in brez izjeme izvršujejo vsi predpisi Evropske unije. Zdaj ni časa, da bi Evropa v temeljih začela spreminjati vse predpise, ker ti postopki trajajo neskončno dolgo, stvari pa so tukaj in zdaj, se dogajajo. Če bi se izvajal schengen tako, kot je določen, torej v vseh državah, brez izjem, tak problem sploh ne bi bil prisoten, vsaj ne kot varnostni problem, to je zagotovo. Ampak se ne izvaja. Zaradi tega to postaja varnostni problem, ekonomski problem, humanitarni problem, ima skratka toliko vidikov, o katerih smo danes govorili, da je to že zelo težko naštet.

Ampak tukaj je spet problem enotne Evrope. Gre za vprašanje enotnih, enakih meril znotraj te iste Evrope. Že ko gre za poročanje, ki seveda, kot sem rekel, še kako potem vpliva tudi na realno politiko. Vsi ste videli enega utopljenega otroka, ker so to objavili vsi mediji. Grozljivo. Ti stre srce. Ampak niste pa videli slik obglavljenih majhnih deklic, ki so jih v Siriji obglavili muslimanski fanatiki. Tega pa niste nikjer videli, ker niste mogli. Verjemite, da je vsaj tako grozljivo, jaz mislim, da še veliko bolj. Niste videli obešenih majhnih dečkov. Obojim se je to zgodilo samo zato, ker so bili njihovi starši kristjani, ampak Evropa je pa takrat molčala, takole stala in ni storila ničesar. Evropa je v veliki meri, ko gre za enaka merila za vse, padla na izpitu in zaradi tega se danes sooča s težavami in zaradi tega se mi danes tudi tukaj pogovarjamo. To je prvo, kar bi morali preseči, ko se pogovarjamo o tej problematiki. Skratka, doseči je treba, da so enaka merila za vse. Da se pomaga res tistim in na način, ki to potrebujejo. Nobenega smisla nima, da se dela ne vem kakšne dobrodelne akcije za tiste med migranti, ki imajo veliko denarja. Potem je treba najprej pomagati ljudem v Sloveniji, ki nimajo za človeka vredno življenje. Kje pa je tukaj zdaj ostala solidarnost? Na njih se je pa kar pozabilo. Mi imamo sami ogromno problemov tukaj in zdaj. In enako velja za vso Evropo, saj to ni samo značilnost Slovenije.

Ko gre za varnostna vprašanja, pa je situacija še toliko hujša, kajti varnost je izjemno krhka. Varnost v Sloveniji je na zavidljivi ravni. Malo je držav na svetu, verjemite, ki so tako varne, kot je Slovenija, da greš lahko kadarkoli praktično kamorkoli, in to brez skrbi, da bi se ti

kaj lahko zgodilo. Večina držav ima gete, slume, kamor bog ne da, da zaideš, posebej ne v nočnih urah, kajti tja razen specialcev policija praktično niti ne upa vstopiti. Tega v Sloveniji za enkrat na srečo ni. še marsikaj drugega v Sloveniji ni značilno. Jaz trdim, da v takih razmerah, kot so v nekaterih drugih zelo znanih državah, kot so recimo nekatera območja v ZDA, mi sploh nismo sposobni živeti, ker si ne predstavljamo. Za nas je varnost tako samoumevna, da se ne zavedamo, kako krhka je ta vrednota. To je kot zdravje, izgubiš jo samo enkrat in zaveš se, kaj si izgubil, šele takrat, ko si že izgubil. Zaradi tega je element varnostnega vprašanja, v nasprotju s tem, kar ste tudi nekateri rekli, treba upoštevati pri obravnavi prav vsakega vprašanja. Tega pa še posebej, kajti schengen je padel, schengen se v resnici sploh ne izvaja več na način, kot je bil določen. Schengen je čudovita stvar, omogoča prosto pot iz države v državo, meja ni več. Ampak kaj pomeni to, da je schengen padel? Kaj pomeni to, da je zamrla tudi tista meddržavna solidarnost? Pa ne govorim zdaj o tisti do beguncev, ampak nekaj drugega. Evropa temelji tudi na principu svobodne menjave dela, svobodnega trga dela. Če Nemčija potrebuje toliko in toliko tisoč delavcev, zakaj ne pošlje avtobuse v državo v Evropski uniji, kjer so nezaposleni, pa jih odpelje tja, pa ne bo nobenih varnostnih problemov in bodo dosledno spoštovani vsi evropski predpisi. Taka taktika, kot se je pa ubrala zdaj, ko se enim kar odprejo vrata, pa nihče sploh ne ve, kdo prihaja, ko se je pozabilo na predpise sprejete soglasno znotraj Evropske unije, s schengenskimi na čelu, pa je seveda velikansko varnostno tveganje. Kaj potem tako tveganje rodi? Saj to se že vidi. Če se ne bo na zunanjih mejah Evropske unije dosledno izvajalo vseh predpisov tako, kot je treba, potem se bodo zapirale meje med posameznimi državami Evropske unije in znotraj Evropske unije bodo začeli rasti zidovi, bodeče žice. Ne reči, da je to utopija. To se že dogaja. Med Hrvaško in Madžarsko, ki sta obe članici Evropske unije, se gradi zid iz bodeče žice. Ali je to Evropska unija, ki si jo želimo? Jaz upam, da si nihče ničesar takega ne želi. Zaradi tega je te stvari treba obravnavati celovito in se zavedati vseh dimenzij te problematike, predvsem pa je treba biti strpen in zelo dobro poslušati eden drugega.

Tu je tudi problem, da se je v zadnjem obdobju v Sloveniji zelo okrnilo eno drugo svobodo, pravico do svobode javne besede, ne samo, da so zdaj že iznenada kar zaprti blogi na nekaterih straneh, ampak tudi sicer. Zadnjič sta dva na stopnicah cerkve samo stala z enim plakatom, da je Evropa pač utemeljena na temelju krščanstva, kar je res, kar je nesporno dejstvo in je posredovala policija. To se pravi, problem je, če nekdo pove nekaj po resnici. To pa ni ravno dober znak za svobodo javne besede v teh razmerah. Kajti potem se o marsičem ne da odkrito pogovarjati. Potem ti pa

nekdo na to, ko rečeš, da je pomembno upoštevati element varnosti, reče, da pozivaš k nasilju.

Kdo je bil v resnici edini, ki je izzival nasilje? Levičarski skrajneži, ki so provocirali dol na meji, ki so delovali proti naši lastni policiji, gospe in gospodje, ki bi jo vi morali prvi podpirati in ki smo ji lahko neizmerno hvaležni, da je s takimi skrajnimi napor obdržala red v državi. Ko je bil proti enemu od njih, proti Slovencu seveda, da ne bo nesporazuma, uporabljen solzivec, je nekdo od tu poslal na Bild informacijo, ki jo je Bild nekritično objavil, da je bil v Sloveniji uporabljen solzivec proti otrokom beguncev. Sam sem potem po spletnih straneh po Nemčiji, kolikor so bile odprte, poskušal pojasnjevati, da to sploh ni res, da je to totalna neumnost. To pa je problem.

Varnost kot taka je zdaj dejansko postala veliko vprašanje, kajti nihče ne ve, kdo prihaja. Vsi veste, to je javno objavljeno, da se s sirijskimi potnimi listi trguje, da ogromno ljudi prihaja brez ustreznih dokumentov, kar pomeni, da bi jih morali glede na schengenske predpise že zdavnaj zavrniti in to že na grški meji oziroma kjerkoli poskušajo vstopiti v schengensko območje. Potem se dogajajo absurdne stvari, kot je recimo tista, ko so se vsi zgražali, ko je spotaknila ena novinarka tamle na Madžarskem enega nogometnega trenerja in potem je bil sprejet s pompom v Španiji, še Ronaldo ga je sprejel, potem so pa objavili, da je to pravzaprav človek, ki ima na vesti približno 50 ljudi, ker je bil povezan z Al Kaido. Če se to zgodi enkrat, je to zelo hudo, problem pa je, da je takih primerov veliko. Jaz upam, da malo sledite po internetu. Te primeri so v zadnjem času, ko se je vendarle malo začelo zaostrovanje principe nadzora, torej se je malo začelo vzpostavljati principe schengna nazaj, ki morajo biti samoumevni, ki so zavezujoči za vse, šli v desetine, ko se je odkrilo, da so tam tudi ljudje z lažnimi argumenti, ki so povezani s takšnimi ali drugačnimi terorističnimi celicami.

Francoska in španska tajna služba sta javno objavili, mislim, da približno 10 dni nazaj, da sta izgubili nadzor in da je po njihovi oceni na ozemlju teh dveh držav približno 800 teroristov, ampak da sploh ne vejo, kje je kdo in kaj kdo dela, ker so enostavno izgubili nadzor, ker je pač preveliko število in ne morejo več slediti in konec. Če se to zgodi, je to znak za velik alarm. Koliko jih je drugje, nihče ne ve. Zanimivo je bilo opozorilo zadnjič, ki je tudi bilo javno objavljeno, zato lahko o njem javno govorimo, ki ga je dal minister za šolstvo države Libanon, ko je bil na obisku James Cameron. Ob odhodu, kjer bi človek rekel, da če bi hotel biti sebičen, bi bil tiho, je dal pred kamerami naslednje opozorilo, da opozarja, da je po opozorilih njihovih služb, ki seveda delujejo znotraj taborišč, približno 2 % moških že radikaliziranih in povezanih z ISIS, z Al Kaido ali s podobnimi organizacijami. Pri teh, ki pa odhajajo na pot proti Evropi, naj bi bilo pa to število še nadštevilo, to se pravi, da je

zastopanost večja od povprečja. Ta podatek seveda opozarja, da je stvar resna, da to ni neka utvara, ampak da je to treba vzeti zelo resno, ker to lahko trajno ogrozi mir in varnost v Evropi. Zato bi morali izvajati schengen. Saj nihče ne pravi, da bi bilo treba kar koli narediti drugače, samo Evropa bi morala svoje lastne predpise spoštovati, ljudje božji, samo za to gre v resnici, vendar jih ne. Zaradi tega smo mi danes v situaciji, ko je treba poskrbeti za lastno varnost, in to na najboljši možen način in se čim manj nanašati na kogarkoli drugega. Seveda je treba sodelovati s sosedi, seveda je treba sodelovati v Evropski uniji, seveda je treba poskušati vse, da se doseže soglasje, to je pač naloga zdaj zunanje politike, in da se to soglasje potem tudi dejansko izvede. Ampak opreti in zanesti se moramo predvsem sami nase.

To pa pomeni, da bo treba spremeniti politike, da bo treba zagotoviti več denarja za vse, ki zagotavljajo varnost. V tem trenutku vsi vemo, da je podštevilčna zastopanost v policiji, ki ima v tem trenutku zaposlenega komaj 70 % schengenskega standarda. Še nekoliko slabše je v vojski glede na standarde in mednarodne zaveze, ki jih je Slovenija sprejela. Podobno je z rezervami tako policije kot vojske, enako ali pa še slabše pa je pri službah, ki skrbijo za varnost v ozadju. Vsem tem bo treba nameniti več denarja. Več denarja bo treba brez dvoma nameniti tudi civilni zaščiti, kajti zdaj, ko se vsi zahvaljujemo policiji, vojski, vsem, ki so opravili svoje naloge v teh dneh s skrajnimi napor, ker jih je premalo, je treba vedeti, da bo ta stvar dolgotrajna. Zanašati se na to, da se bodo leta in leta isti prostovoljci lahko žrtvovali, pač ne bo šlo, zato bo treba vzpostaviti ustrezne mehanizme drugače, tako da bodo sposobni kadar koli kompenzirati morebiten problem, če bi se pojavil. Te stvari je seveda treba pripraviti naprej, kajti zdaj je čas. To je bila šele uvertura ali pa še niti uvertura ni bila. Večje število ljudi bo, bolj se bodo države zapirale, večji bo pritisk na Slovenijo, bolj se bomo morali zanesti sami nase.

To pomeni, da bo treba za to nameniti ustrezna sredstva. Žal je situacija takšna, da se bomo po petindvajsetih letih prvič v samostojni Sloveniji soočili z dejstvom, da smo dejansko pred enim varnostnim izzivom, ki pa zahteva zelo resno in ustrezno obravnavo. Zato smo tudi predlagali v komisiji sklep, da se podpre poročilo v celoti, kajti njegov sestavni del je tisto sporočilo, ki je politična odločitev, izraz volje, danes in tu. Jaz upam, da bo sprejet soglasno, tako kot je bil na komisiji, to pa je, da je treba več denarja nameniti za varnost, da se vzpostavi službe tako, da ne bodo preobremenjene, da ne bodo ljudje več delali po 26 ur skupaj, kot se je zdaj dogajalo, da bo zagotovljeno dovolj rezerve za primer hkratnega prihoda večjega števila ljudi. Da torej v nobenem primeru in na noben način ne bo ogrožena varnost tudi v Sloveniji. Da ohranimo tisto vrednoto, ki je v Sloveniji tako

samoumevna, vendar verjemite, da ni, to je vrednota varnosti.

S sporočilom, s katerim sem začel, naj tudi končam. Varnost je takšna kot zdravje – zavemo se, kaj smo izgubili, šele takrat, ko ga izgubimo. Situacija tukaj je zdaj takšna, da je nek varnostni izziv že pred nami, že prisoten in gre za temeljne človeške vrednote.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, ostalo nam je 11 minut, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena poslovnika zbora, še kdo razpravljati? (Ne.)

S tem zaključujem razpravo.

Ker k predlogu sklepa ni bilo vloženih amandmajev, prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Odločamo o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor se je seznanil s poročilom Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb o ugotovljenih varnostnih vidikih aktualne begunske krize in ilegalnih migracij in ga podpira.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 68, proti nihče.

(Za je glasovalo 68.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem 19. izredno sejo Državnega zbora.

Obveščam vas, da bomo čez 15 minut nadaljevali z 11. redno sejo Državnega zbora, torej ob 17.35.

Seja se je končala 23. septembra 2015 ob 17.21.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAH ŽIBERT, ANJA	31
BATTELLI ROBERTO	32
BREZNIK, FRANC	23
BRGLEZ, DR. MILAN	19

D

DOBOVŠEK, DR. BOJAN	29
DOLINŠEK, MARJAN	18

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR	6
----------------------------	---

F

FERLUGA, MARKO	25
----------------------	----

G

GORENAK, DR. VINKO	8, 12
GRIMS, MAG. BRANKO	5, 38
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA	34

H

HAINZ, PRIMOŽ	17
HAN, MATJAŽ	19
HORVAT, DR. MITJA	31
HORVAT, JOŽEF	26

K

KATIČ, ANDREJA	37
KAVČIČ, MAG. ALEKSANDER	8
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA	30

L

LAJ, FRANC	17
LEP ŠIMENKO, SUZANA	27

M

MAHNIČ, ŽAN	14
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	20
MURGEL, DR. JASNA	28

N

NOVAK, LJUDMILA	14
-----------------------	----

P

PODKRAJŠEK, BOJAN	30
PRIKL, UROŠ	21

R

RANC, DANILO ANTON	29
--------------------------	----

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR	13
----------------------------	----

SLUGA, JANJA	22
T	
TABAKOVIĆ, SAŠA	16
TANKO, JOŽE	12, 33
TONIN, MAG. MATEJ	7
TRČEK, DR. FRANC	32
V	
VEBER, JANKO	12
Ž	
ŽNIDAR, LJUBO	18

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec